

MEHILÄISEN
VUOSI

20
19

MEHILÄINEN

110 vuotta osana suomalaista yhteiskuntaa

Mehiläinen juhli 6. marraskuuta 2019 110-vuotisjuhlaansa. Alansa edelläkävijänä Mehiläinen edustaa yhä samaa yrittäjähenkisyyttä ja asiakaslähtöisyyttä, jotka olivat yhtiön perustajalääkäreiden arvoina 110 vuotta sitten.

Mehiläisen tarina alkoi vuonna 1909, kun neljä yrittäjähenkistä lääkäriä perusti Helsinkiin Huvilakadulle ensimmäisen suomenkielisen yksityissairaalaan. Nimi sairaalalle haettiin Kalevalasta, jossa taruolento Mehiläinen haki parantavaa mettä ja puhalsi eloa Tuonelanvirran rannalla kuolemaisillaan olleeseen Lemminkäiseen.

Mehiläisen tarinan käänneet ovat osa itsenäisen Suomen tarinaa. Esimerkiksi sisällissodan aikana Mehiläisestä haki turvaa tuleva presidentti P. E. Svinhufvud, joka piileskeli sairaaläsängyn alla potilaaksi tekeytyen. Vuonna 1932 Mehiläinen muutti yhä nykyisin käytössä oleviin tiloihin Helsingin Töölöön. Töölön tiloissa toimi toisen maailmansodan aikana myös Punaisen Ristin sotasairaala.

Pian sodan jälkeen tuli voimaan sairausvakuutuslaki ja Mehiläinen käynnisti lääkäreiden yhteisvastaanotot. 1970-luvulla aloitettiin työterveyshuollon palveluiden tuottaminen ja palveluiden tarjoaminen julkiselle sektorille laajentui. Ensimmäiset yritysostot Mehiläinen teki 1980-luvun alussa ja valtakunnallinen laajentuminen käynnistyi puolestaan 2000-luvun alkupuolella. Tämän jälkeen yritysostoja tehtiin ahkerasti eri puolilla maata, ja yhtiö kehittyi voimakkaasti.

Mehiläisen toimintajärjestelmälle myönnettiin ISO 9001:2000 -laatusertifikaatti vuonna 2005. Tuolloin luotiin myös pohja tulevien vuosien digikehitykselle ottamalla käyttöön yhtenäinen sähköinen potilastietojärjestelmä kaikissa yksiköissä.

Viimeisen kymmenen vuoden aikana Mehiläinen on kasvanut voimakkaasti nousten merkittäväksi osaksi suomalaista sosiaali- ja terveydenhuoltoa. Tärkeä virstanpylväs ja muutoksen moottori oli Mediverkko-konsernin osto vuonna 2015. Vuosikymmenen aikana Mehiläisen toimipisteverkosto on laajentunut yli 500 yksikön laajuiseksi kaikkialle Suomessa.

ARVOMME

Tieto ja taito
Välittäminen ja vastuunotto
Kumppanuus ja yrittäjäys
Kasvu ja kehitys

ASIAKAS- LUPAUKSEMME

Teemme asiointin helpoksi
Palvelemme kokonaisvaltaisesti
Kohtaamme yksilöinä

Sisällysluettelo

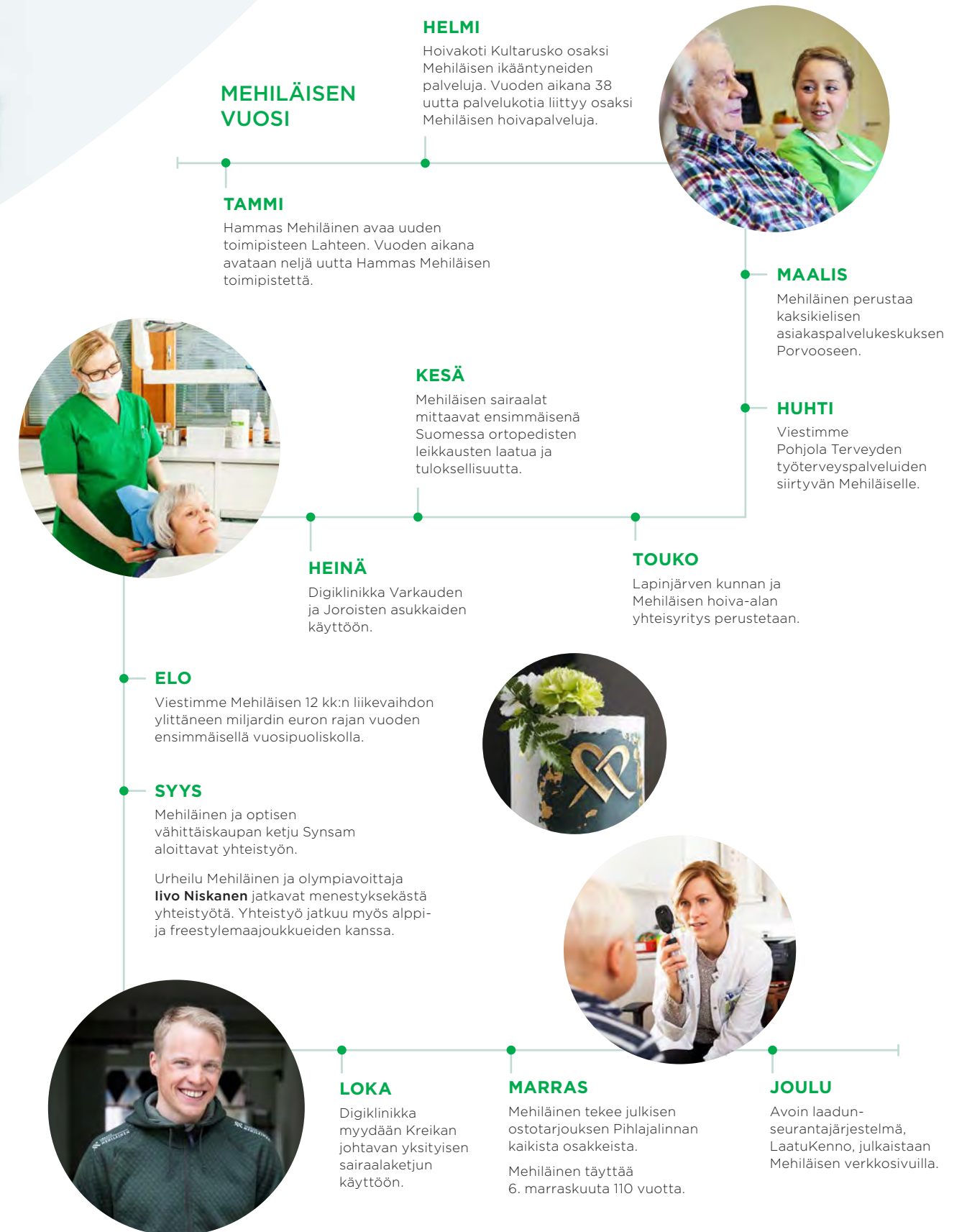
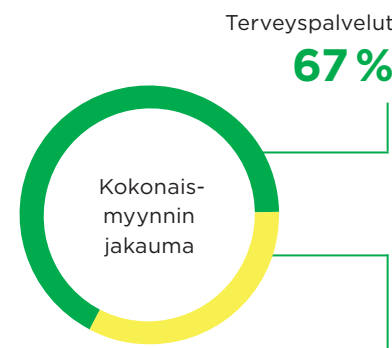
Mehiläisen vuosi	2
Toimitusjohtajan katsaus	4
Yksityiset terveystalot	8
Julkiset terveystalot	14
Sosiaalipalvelut	18
Digitalisaatio	22
Yritysvastuu	24
Laatu ja vaikuttavuus	26
Mehiläinen työnantajana	28
Verojalanjälki ja tunnusluvut	30
Mehiläisen johto	32

Vuosi 2019 lyhyesti

Mehiläinen on tunnettu ja arvostettu yksityinen sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottaja Suomessa. Kasvun ja kehityksen täyttämään 110-vuotisjuhlavuoteen mahtui useita merkittäviä virstanpylväitä.

AVAINLUVUT

Janne-Olli Järvenpää

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Juhlavuosi täynnä kehitystä

Vuosi 2019 oli Mehiläisen historiassa monin tavoin merkittävä. Mehiläinen täytti 6.11. pyöreät 110 vuotta, ja juhlimme hienoa taivaltamme osana suomalaista yhteiskuntaa yhdessä asiakkaidemme, yhteistyökumppaneidemme ja henkilökuntamme kanssa. Asiakaskokemusta mittaava NPS nousi vuoden aikana uuteen ennätykseen 89, osoittaen asiakkaidemme olevan entistä tyytyväisempiä kokemuksiinsa Mehiläisestä.

Vahva taloudellinen tulos

Viimeisen kymmenen vuoden aikana Mehiläinen on noussut toimialan markkinajohtajaksi. Liikevaihtomme saavutti ensimmäisenä Suomen sote-toimialan historiassa miljardin euron rajan ollen 1,06 miljardia euroa. Liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta 16,2 prosenttia. Oikaistu käyttökate ilman IFRS 16 -standardin vaikutusta nousi 125 miljoonaan euroon kasvuprosentin ollessa 15,8 prosenttia. Suhteellinen kannattavuus pysyi

samalla tasolla viime vuoteen verrattuna. Mehiläisen liikevaihdon ennustetaan kehittyvän myönteisesti myös vuoden 2020 aikana sekä orgaanisen kasvun että yrittäjäkauppojen myötä.

Korkeaa laatua ja vaikuttavaa hoitoa

Panostamme toiminnassamme korkeaan laatuun, tiedolla johtamiseen ja uusiin palveluinnovaatioihin. Haluamme tarjota potilaillemme terveyshyötyjä sekä turvallista hoitoa ja hoivaa.

Teimme vuoden aikana merkittäviä toimenpiteitä tällä saralla. Mehiläisen sairaalat aloittivat ensimmäisinä Suomessa mittaamaan ortopedisten leikkausten laatua ja tuloksellisuutta sekä hoidon vaikuttavuutta. Toimme työterveysasiakkaidemme käyttöön digitaalisia hoitopolkuja sekä valmennuksia asiakkaiden terveyden parantamiseksi ja sairauksien ennaltaehkäisemiseksi.

Myös hoivapalveluissa ja lastensuojelussa panostimme digitalisaation avulla vahvasti laadun varmistukseen ja ke-

hitykseen, muun muassa säännöllisten omavalvontakyselyiden käyttöönoton kautta. Yksiköissämme tehtiin lisäksi lukuisia omavalvontakäyntejä ja auditointeja vuoden aikana.

Kansainvälistymisen kärkenä digipalvelut

Terveydenhuollon tulevaisuus on digitaalinen, ja haluamme olla tällä saralla edelläkävijä sekä Suomessa että kansainvälisesti. Tavoitteenamme on luoda terveyssektorille Suomen viennin uusi kivijalka. Tässä otimme ensimmäisen askeleen, kun myimme Kreikan johtavan yksityisen sairaalaketjun käyttöön lisenssin kehittämäämme Digiklinikka-alustaan ja verkkoajanvaraukseen.

Asiointi Mehiläisen digipalveluissa kasvoi vuoden aikana voimakkaasti. OmaMehiläinen-palveluun on rekisteröitynyt yli 785 000 henkilöä ja vuonna 2019 yhteydenottoja Digiklinikalla oli jo yli 170 000. Julkisissa terveyspalveluissa avasimme Digiklinikan asiakkaiden käyttöön Länsi-Pohjassa, Siikalatvalla, Varkaudessa ja Joroisissa.

Onnistunut vuosi kaikissa liiketoiminnoissa

Mehiläisen kaikki liiketoiminta-alueet kasvoivat vuoden aikana kaksinumeroista vauhtia edelliseen vuoteen verrattuna, kiitos tyytyväisten asiakkaidemme.

Lääkärikeskusliiketoiminnassa lanseerasimme uuden Lasten Mehiläisen konseptin ja teimme yhteistyösopimuksen Muumien kanssa. Integroimme myös Hammas Mehiläisen vahvemmin osaksi lääkärikeskuksia. Työelämäpalveluiden puolella henkilöasiakasmäärämme kasvoi tasaisesti ylittäen 460 000 henkilöasiakkaan rajan. Kasvua toi muun muassa Pohjola Terveyden työterveyspalveluiden liittyminen osaksi Mehiläistä.

Julkisissa terveyspalveluissa onnistuimme tavoitteessamme tarjota asiakkaillemme nopea pääsy hy-

vään hoitoon. Esimerkiksi Mehiläisen ylläpitämällä Espoon kaupungin Oma Lääkärisi -terveysasemilla asiakkaat ovat päässeet kaupungin tilaston mukaan lääkärin vastaanotolle pääosin alle viikossa.

Sosiaalipalveluissa avasimme vuoden aikana uusia yksiköitä sekä teimme yritysostoja. Mehiläisen erityisryhmien palveluja täydentää nyt muun muassa mielenterveyskuntoutujien asumispalveluja tuottava Provesta, jonka myötä 25 asumispalveluyksikköä eri puolilla Suomea liittyi osaksi Mehiläistä. Perustimme myös ensimmäisen hoiva-alan yhteisyrityksen yhdessä Lapinjärven kunnan kanssa.

Yksiköitä Mehiläisellä on eri puolella Suomea jo yli 500. Laadukkaiden palveluiden tuottamisen tärkein voimavaramme ovat Mehiläisen osaavat ammattilaiset. Tulemme myös ensi vuonna kehittämään osaamistamme esimiesvalmennuksilla, henkilöstön perehdytyksellä ja koulutuksilla sekä tarjoamalla monipuolisia urapolkuja.

Yksi vuoden merkittävistä tapahtumista oli ostotarjouksen tekeminen sosiaali- ja terveyspalveluyritys Pihlajalinnasta. Kaupan toteutuessa Pihlajalinnan osaaminen ja palveluverkosto tulevat täydentämään Mehiläistä tuoden hyötyjä asiakkaille muun muassa laajempina palveluina. Kaupan toteutuminen edellyttää osakkeenomistajien myönteistä suhtautumista ostotarjoukseen sekä viranomaisten hyväksyntää.

Kiitokset!

Haluan kiittää lämpimästi asiakkaitamme, yhteistyökumppaneitamme ja Mehiläisen ammattilaisia mahtavasta vuodesta 2019.

Janne-Olli Järvenpää

Mehiläisen palvelut

Mehiläinen tarjoaa yksityis-, vakuutus-, yritys- ja kunta-asiakkaille kattavat sosiaali- ja terveyspalvelut ympäri Suomen. Asiakkaiden kokemus Mehiläisestä nousi vuoden 2019 aikana uuteen ennätykseen.

Yksityiset terveyspalvelut

- Lääkäripalvelut
- Diagnostiikka
- Leikkaukset
- Suun terveydenhoito
- Työelämäpalvelut

Julkiset terveyspalvelut

- Vapaan asiakasvalinnan terveysasemat
- Ulkoistukset ja ostopalvelut
- Julkinen suun terveydenhoito
- Päivystyspalvelut ja henkilöstöpalvelut
- Kotipalvelut

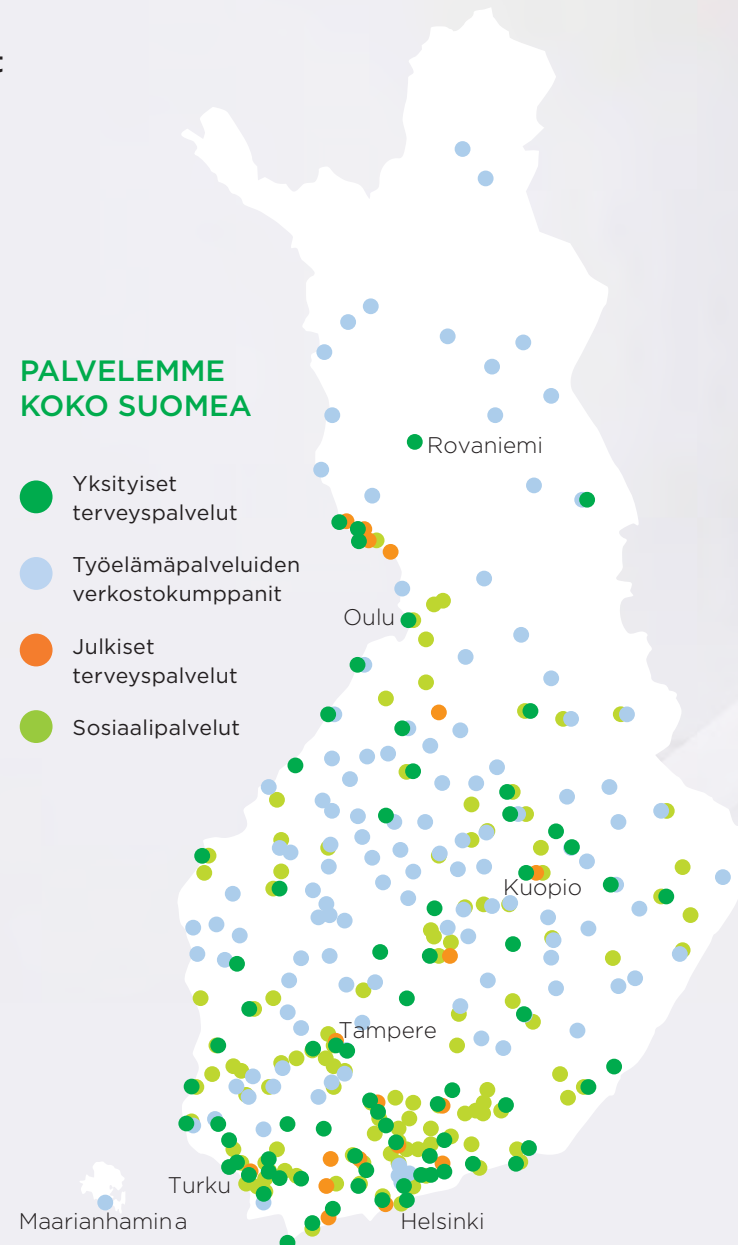

Sosiaalipalvelut

- Ikääntyneiden asumispalvelut
- Vammaisten asumispalvelut
- Mielenterveyskuntoutus
- Lastensuojelun laitospalvelut
- Lastensuojelun avopalvelut

PALVELEMME KOKO SUOMEA

- Yksityiset terveyspalvelut
- Työelämäpalveluiden verkostokumppanit
- Julkiset terveyspalvelut
- Sosiaalipalvelut

Asiakaskokemus nousi ennätystasolle 89

Mehiläinen mittaa terveyspalveluiden asiakaskokemusta tunnetulla ja laajasti käytetyllä suositteluindeksi- eli NPS-mittauksella (Net Promoter Score). NPS-lukema kertoo asiakasuskollisuudesta ja se voi olla mikä tahansa luku -100:n ja +100:n välillä. NPS-indeksiä pidetään erinomaisena, kun se on yli 50. NPS-mittaus on osa Mehiläisen laatu järjestelmää. Kokemuksia mitataan, sillä hyvä kokemus vastaanotolta saa potilaan sitoutumaan hoitopäätöksiin ja johtaa vaikuttavampaan terveydenhoitoon*.

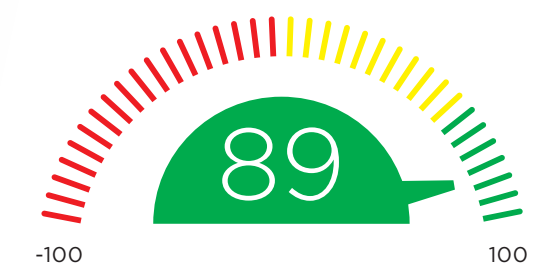
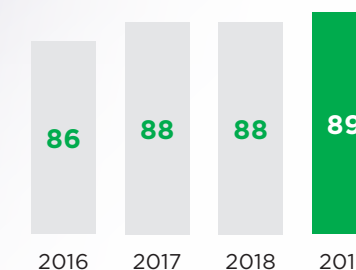
Asiakkaamme arvioivat kokemuksensa Mehiläisen yksityisistä terveyspalveluista vuonna 2019 ennätystasolle 89. Vastauksia kyselyyn saimme yhteensä noin 160 000.

Korkea NPS-indeksi kertoo, että asiakasluoksemme yksilöllisestä ja kokonaisvaltaisesta hoidosta sekä helposta asiointista toteutuu yksiköissämme laadukkaasti. Asiakkaidemme mielestä palvelemme heitä asiantuntevasti, ystävällisesti ja luottamusta herättävästi.

Kiitokset upeasta tuloksesta kuuluvat asiakkaillemme ja koko henkilökunnallemme!

*) Lähde: The Patient Experience and Health Outcomes. Matthew P. Manary et al. N Engl J Med 2013; 368:201-203.

Urheilu Mehiläinen	93
Hammas Mehiläinen	89
Sairaalat	94
Felicitas Mehiläinen	95

Yksityisten terveyspalveluiden NPS-indeksien yhteenlaskettu kokonaistulos

- Lääkäripalvelut
- Diagnostiikka
- Leikkaukset
- Suun terveydenhoito
- Työelämäpalvelut

**MEHILÄISEN
LÄÄKÄRIKESKUKSET
JA SAIRAALAT**

63 lääkärikeskusta

64 työterveysasemaa ja työpaikkavastaanottoa

35 Hammas Mehiläisen vastaanottoa tarjoavat yleis- ja erikoislääkäri-, työterveys- sekä suun terveyden palveluja.

OmaMehiläinen ja Digiklinikka palvelevat verkossa ja mobiilisti.

Yli **960 000** asiakasta vuoden 2019 aikana

13 sairaalaa palvelevat leikkaushoitoissa.

Felicitas Mehiläinen tarjoaa lapsettomuushoitoja.

Hyvää hoitoa ympäri Suomen

Mehiläisen lääkärikeskukset, sairaalat, Digiklinikka ja Hammas Mehiläisen vastaanotot tarjoavat kokonaisvaltaiset terveystalot kaiken ikäisille asiakkaille. Hoitoon pääsee nopeasti vuoden jokaisena päivänä. Lääkärikeskus- ja sairaalatoiminnan kasvu jatkui vuoden 2019 aikana vahvana.

Mehiläisen lääkärikeskuksissa toiminnan lähtökohdaksi on aina asiakas - iästä ja vaivasta riippumatta. Asiakkaat hoidetaan kokonaisvaltaisesti, koko perheen hyvinvointi huomioiden.

Korkea laatu näkyy vastaanottoillamme. Asiakkaiden kokemukset asiointista ovat erinomaisella tasolla ja hoidon vaikuttavuutta seurataan reaaliajassa datan ja analytiikan keinoin. Palveluiden painopiste on enenevässä määrin ennaltaehkäisyssä, ja lääkärin työparina toimii yhä useammin tekoäly, joka varmistaa tasalaatuisuutta potilastyössä.

Asiointi kanssamme on vaivatonta, ja lääkärin saa nopeasti. Perinteisten vastaanottojen toimintaa täydentävät OmaMehiläinen-sovellus ja -verkkopalvelu sekä niiden osana toimiva Digiklinikka, jossa pääsee terveydenhuollon ammattilaisten juttusille mistä ja milloin vain. OmaMehiläisessä asiakkaamme pääsevät kätevästi tarkastelemaan omia terveystietojaan sekä esimerkiksi laboratoriotuloksia ja röntgenkuvia.

Suun terveys tärkeä osa kokonaisterveyttä

Suun terveydellä on suuri merkitys ihmisen kokonaisterveyteen, joten Hammas Mehiläinen integroitiin vuoden 2019 aikana tiiviimmin osaksi lääkärikeskuksia. Suomalaiset ovat käyneet viime vuosina yhä vähemmän hammaslääkärillä, ja haluamme kannustaa ja tukea huolehtimaan oikea-aikaisesti myös suun terveydestä. Vuoden aikana uusia Hammas Mehiläisen vastaanottoja avattiin Lahteen, Vantaalle, Joensuuhun sekä

Espooseen. Hammas Mehiläisen liiketoiminta kasvoi noin 15 % verrattuna vuoteen 2018.

Terveystoimialan tulevaisuutta rakentamassa

Vahvasti kasvava Mehiläinen kehittää toimialan etulinjassa suomalaista terveydenhoitoa ja rakentaa tulevaisuuden terveystalot. Tavoitteenamme on hyvinvoiva Suomi, jossa laadukkaat terveystalot ovat kaikkien tavoitettavissa oikeaan aikaan ja asiakkaille sopivalla tavalla.

Osana terveystaloidemme kehitystyötä teimme vuoden 2019 aikana merkittäviä panostuksia laadun ja hoidon vaikuttavuuden kehittämiseen. Mittaamme ja seuraamme esimerkiksi ensimmäisenä terveystalon toimijana Suomessa kattavasti, alkuvaiheessa ortopedisten leikkauksen laatua ja tuloksellisuutta. Systemaattisesti kerättävään dataan pohjautuvasta seurannasta hyötyvät sekä asiakkaat että lääkärit. Myös Hammas Mehiläisessä tehtiin merkittäviä toimenpiteitä laatutyöhön kehittämällä kliinisen laadun mittareita sekä vahvistamalla kliinisen ohjausryhmän työtä.

Teimme vuoden aikana isoja panostuksia myös digipalveluihin ja toimimme asiakkaidemme käyttöön uusia työkaluja terveyden parantamiseksi ja sairauksien ennaltaehkäisemiseksi. Esimerkkinä tästä työstä ovat asiakkaiden käyttöön OmaMehiläiseen elämäntapamuutosten tueksi tuodut digitaaliset valmennukset. Näemme digitaalisissa palveluissa vahvoja mahdollisuuksia myös kansainväliseen kasvuun.

Laurentz, 7, ja Jules, 6, sekä lastenlääkäri Kimmo Talvensaari

ASIAKKAANA MEHILÄISESSÄ

Lapsiperheen luottolääkäri aina lähellä

Flunssaa, allergioita, astmaa, korva- ja kurkkutulehduskierteitä, akuutteja ja kroonisia vaivoja – isossa lapsiperheessä lääkärikäyntejä on riittänyt. Kiireisessä arjessa helpottaa, kun tuttu lääkäri on aina helposti tavoitettavissa ja tuntee perheen taustat jo valmiiksi.

Kun Laurentz ja Jules Luther, 7 ja 6, astuvat lastenlääkäri Kimmo Talvensaaren vastaanottohuoneeseen, arastelusta ei ole tietoa-kaan. Pojat rientävät etsimään suosikkiaan pikkuautojen joukosta ja tarttuvat tottunein ottein stetoskooppiin. Värikkään vastaanottohuoneen hyllyillä odottaa kymmeniä eläinhahmoja, nukkeja ja pehmoeläimiä. Kaiken keskellä saattaa melkein unohtaa olevansa vastaanottohuoneessa – ja se on tarkoituskin.

– Ensimmäisellä lääkärikäynnillä lasta usein jännittää ja sisään tullaan itkun kanssa. Kun kiukutteleva lapsi näkee 30 pikkuautoa lääkärin pöydällä, harmi unohtuu nopeasti. Oma toimintatapani on ylittää nimenomaan lapsen odotukset. Kun lapsi mieltää kokemuksen myönteiseksi, perhe haluaa tulla uudestaankin, vuodesta 2005 saakka Mehiläisessä työskennellyt Talvensaari sanoo.

Vastaanotto on lasten maailma

Veikkolassa asuvalle Lutherin perheelle Talvensaaren huone on tullut vuosien varrella tutuksi. Sanna Lutherin ja hänen puolisonsa Thomaksen perheeseen kuuluu viisi 6–15-vuotiasta lasta.

– Kimmo on luottolääkärimme, jolle olemme voineet soittaa niin iltaisin kuin viikonloppuisin. Aikaa löytyy aina ja samalla vastaanottokäynnillä on voitu käydä läpi useammankin lapsen tilanne yhdellä kertaa. Tarvittaessa olemme voineet ottaa yhteyttä vaikka tekstiviestillä, ja kaikkiin kysymyksiin löytyy vastaus. Kimmo tuntee perheemme ja osaa puhua lapsille niin, ettei lääkärikäynti jännitä, Sanna Luther kertoo.

Omassa tutkimustyössään Kimmo Talvensaari onkin perehtynyt erityisesti siihen, kuinka lapsi kohdataan. Hän kohtaa lapsen kasvokkain silmästä silmään ja selittää asiat suoraan pienelle potilaalle – ei pelkää vanhemmalle.

– Kaksivuotiaskin voi istua jo itse tuolissa ja kertoa voinnistaan. Näin luottamus syntyy nopeasti ja lapsen rohkeus tulee esille. Moni vanhempi on yllätynyt siitä, kuinka reipas lapsi onkaan. Samalla vanhemmankin huolet tulevat kohdatuiksi, Talvensaari sanoo.

– Vastaanottoni on lasten maailma, johon aikuisetkin saavat tulla mukaan.

© Moomin Characters™

OmaMehiläisen kautta on helppo varata aikoja myös Lasten Mehiläisen asiantuntijoille ja tarkistaa käynnin jälkeen mitä vastaanotolla sovittiin.

Yhteistyössä Muumien kanssa

Muumi-yhteistyö toi rakastetun ja kiehtovan muumitarinoiden maailman mukaan Mehiläisen palveluihin.

Lasten Mehiläisen toiminta perustuu ajatukseen siitä, että hyvä lapsuus muodostuu terveyden lisäksi lapsen tarpeiden sekä perheen ja sosiaalisten suhteiden välisestä tasapainosta. Muumit ja Lasten Mehiläinen jakavat yhteisen arvomaailman. Tuttujen tarinoiden avulla Lasten Mehiläinen voi puhua samastuttavasti molemmille tärkeistä teemoista – ystävyydestä, lempeydestä, toisten kunnioittamisesta ja hyväksymisestä.

Muumit ovat luonteva yhteistyökumppani Lasten Mehiläiselle, sillä muumitarinoista ja elämänfilosofiasta löytyy monia lapsiperheitä puhuttelevia terveyteen ja hyvinvointiin kietoutuvia teemoja. Näihin Lasten Mehiläinen tarjoaa asiantuntijoidensa kautta monipuolista osaamista, tukea ja apua.

Muumit ovat vastaanottokäynneillä ja Mehiläisen viestinnässä monin tavoin pienten ja isompien asiakkaiden ilona. Asiakasviestinnässä hyödynnetään myös uusinta teknologiaa, kuten lisätyn todellisuuden eli AR:n keinoja.

Työterveys työnantajien ja yksilöiden tukena

Mehiläinen on työterveyspalveluiden vahva uudistaja. Kaikkea tekemistämme ohjaa asiakastarve. Tehtävämme on huolehtia asiakasyritystemme henkilöstön hyvinvoinnista ja työkyvystä sekä vastata yrityspäätäjien tarpeisiin samalla täyttäen työterveysyhteistyölle asetetut tavoitteet.

Mehiläinen tunnetaan työterveyden palveluiden laadun ja kehittämisen sekä muuttuvan työelämän asiantuntijana. Haluamme kehittää palvelujamme yhdessä asiakkaidemme kanssa. Kehitystyössämme korostuvat varhainen riskien tunnistaminen, yksilöiden osallistaminen sekä kokonaisvaltainen työkyvyn ja työhyvinvoinnin edistäminen. Toimimme tiedolla johtamisen periaatteiden mukaisesti: päätöksemme perustuvat analysoituun tietoon ja asiakasymmärrykseen.

Digipalveluilla hyvinvointia työelämään

Tarjoamme asiakkaillemme digitalisoidut, tasalaatuiset ja vaikuttavat palvelut. Vuoden 2019 aikana kehitimme asiakkaidemme käyttöön erityisesti ennaltaehkäiseviä palveluja, kuten OmaMehiläinen-sovelluksessa toimivia digivalmennuksia, joiden tavoitteena on tukea työntekijöitä elämäntapamuutoksissa. Huolikulma-chat tarjoaa puolestaan matalan kynnyksen tukea työntekijöille huolissa ja elämänhallintaan liittyvissä asioissa. Kehitimme myös OmaMehiläisen työterveysnäkömää kannustamaan yksilöä huolehtimaan omasta työkyvystä entistä paremmin.

Luottamuksellista kumppanuutta

Työelämäpalveluidemme menestys pohjautuu vahvan kumppanuuden ja luottamuksen pohjalle rakennettuihin asiakassuhteisiin. Menestyimme vuoden 2019 aikana muun muassa Hanselin – eli valtion, kuntien, korkeakoulujen ja seurakuntien hankintatoimen – kilpailutuksessa. Myös Pohjola Terveystalot työterveyspalvelut liittyivät osaksi Mehiläistä. Yhteistyö LähiTapiolan kanssa kehittyi erinomaisesti tarjoten sujuvat hoitoketjut sekä yhteiset digitaaliset palvelut yhteisten asiakkaidemme käyttöön. Panostukset laatuun, digitaalisiin palveluihin sekä asiakassuhteiden hoitamiseen nostivat Mehiläisen ykkössijalle Taloustutkimuksen marraskuun 2019 yrittäjämielikuvia kartoittaneessa päätäjätutkimuksessa.

MEHILÄISEN TYÖELÄMÄPALVELUT

Ulla Walli

YHTEISTYÖSSÄ MEHILÄISEN KANSSA

Terveyttä ja hyvinvointia tietotyöhön

CGI:lle tärkeintä työterveyskumppanuudessa ovat digitaaliset ratkaisut, innovaatiot sekä kattavat valtakunnalliset palvelut. Yhteistyö Mehiläisen kanssa on vastannut näihin tavoitteisiin.

CGI tarjoaa palveluja it:n ja liiketoimintaprosessien kehittämisen tueksi, ollen täyden palvelun tavaratalo it-alalla. CGI työllistää Suomessa 3 700 henkilöä 18 eri paikkakunnalla.

– CGI on vahva asiantuntijaorganisaatio, jossa tehdään erityisesti tietotyötä. Työntekijämme ovat sitoutuneita ja työn imu on meillä voimakas. Oman hyvinvoinnin johtaminen korostuu etätiimeissämme, kuvailee CGI Suomen työterveyshuollon kokonaisuudesta vastaava HR Director **Ulla Walli**.

Digipalvelut tärkeässä roolissa

CGI:n henkilöstön käytössä ovat sekä kattavat työterveyspalvelut että kokonaisvaltaiset hyvinvointipalvelut. Palveluja on tarjottu henkilöstölle yhdessä Mehiläisen kanssa kohta kolmen vuoden ajan. It-asiantuntijana CGI arvostaa yhteistyössä sekä Mehiläisen korkealaatuisia lääkäripalveluja ja valtakunnallista palveluverkostoa että erityisesti digitaalisia ratkaisuja ja innovaatioita.

– Haluamme tehdä yhteistyötä innovatiivisen toimialan edelläkävijän kanssa. Työntekijämme ovat tottuneet käyttämään digitaalisia palveluja 24/7, ja tätä he toivovat myös työterveydeltä. He arvostavatkin esimerkiksi OmaMehiläistä, digitaalisia valmennuspolkuja ja Huolikulmaa.

Myös Kompassi-työkalut saavat kiitosta, toteaa Walli. Yhteistyö on ollut antoisaa myös Mehiläisen asiakkuuspäällikkö **Kaisa Hinttalalle**.

– Meillä on avoin ja luottamuksellinen keskusteluyhteys. Työkykyjohtaminen CGI:n jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä perustuu aktiiviseen yhteistyöhön. On hienoa päästä yhdessä etsimään ratkaisuja yksilöiden tilanteiden ja työssä selviytymisen tueksi, hän toteaa.

Tulevaisuudessa korostuu hyvinvoinnin tukeminen

Walli näkee tulevaisuuden työterveydenhuollon painotuvan yhä enemmän työntekijöiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemiseen. Tätä työtä CGI:ssä tehdään yhdessä Mehiläisen kanssa.

– Järjestämme Mehiläisen kanssa henkilöstöllemme muun muassa kuntosaliharjoittelua, mindfulnessia ja webinaareja. Meillä on käytössä myös CGI:n Oxygen-hyvinvointiohjelma sekä Zense-ratkaisu, jossa aktiivisuuden ja sovelluksen avulla seurataan halukkaita yksilöitä ja tiimejä esimerkiksi sydämen sykkeen, unen laadun ja tunnetilojen osalta. Näin pystymme yhdessä työterveyden kanssa tarvittaessa datan pohjalta reagoimaan tilanteisiin varhaisessa vaiheessa, Walli sanoo.

- Vapaan asiakasvalinnan terveysasemat
- Ulkoistukset ja ostopalvelut
- Julkinen suun terveydenhoito
- Päivystyspalvelut ja henkilöstöpalvelut
- Kotipalvelut

MEHILÄISEN JULKISET TERVEYSPALVELUT

Perus-terveydenhuolto:

19 julkisen palvelun terveysasemaa

7 hammashoitolaa

väestöpohja noin

230 000

NPS

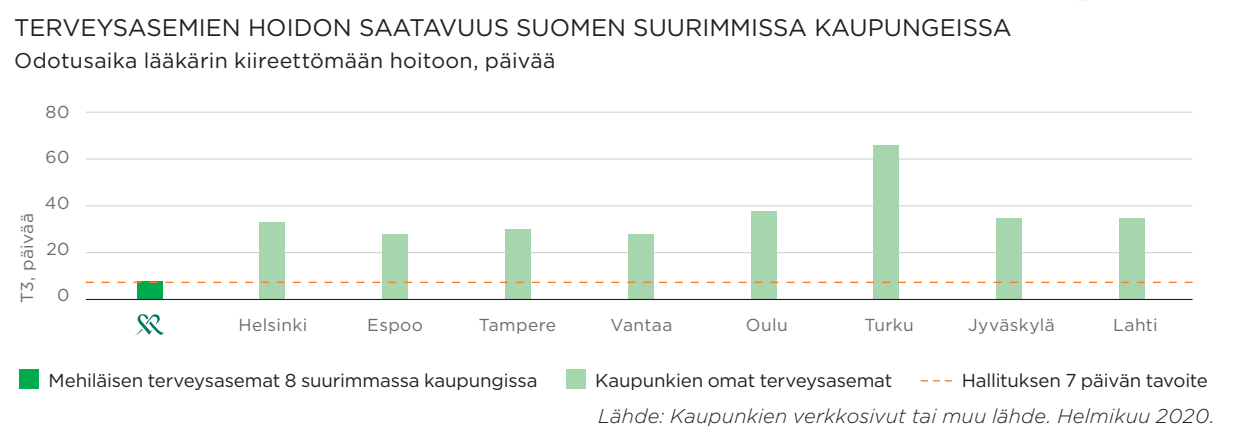
67

Mehiläinen Länsi-Pohja Oy -yhteisyrittäjä Meri-Lapin kuntien kanssa

Kotipalvelu

Mehiläinen: kotiin vietävät palvelut ikäihmisille, vammaisille ja perheille sisältäen ateria- ja kaupapalvelut, ikääntyneiden koti- ja kotisairaanhoidon sekä vammais- ja perhepalvelut

Henkilöstöpalvelut: lääkäri-, hammaslääkäri- ja hoitajavuokrauspalvelut kunnille, kuntayhtymille ja sairaanhoitopiireille

Julkisten terveyspalveluiden vahva kumppani

Mehiläisellä on pitkä ja vahva tausta julkisten terveyspalveluiden kumppanina. Tarjoamme asiakkaillemme asiakaslähtöiset, vaikuttavat ja kustannustehokkaat terveydenhuollon palvelut - joustavia digipalveluja unohtamatta. Olemme onnistuneet tavoitteissamme erinomaisesti: vuonna 2019 Mehiläisen ylläpitämällä julkisilla terveysasemilla lääkäriin pääsi nopeasti. Lisäksi hyvä hoito tuo asiakkaille terveyshyötyjä.

Mehiläinen on julkisten terveyspalveluiden vahva osaaja ja kehittäjä. Yli 160 kuntaa ja sairaanhoitopiiriä luottavat ammattitaitoomme kaikkialla Suomessa ja Mehiläiselle on kertynyt kattavasti kokemusta erilaisista tavoista tuottaa laadukkaita julkisia terveyspalveluja.

mitataan jatkuvasti. Ammattilaisten välinen työnjako on Oma Lääkärisi -asemilla selkeä ja heidän vahva osaamisensa varmistetaan säännöllisillä koulutuksilla.

Digipalvelut käytössä myös julkisissa terveyspalveluissa

Vuonna 2019 toimimme yksityisistä terveyspalveluista tutut digitaaliset palvelut entistä vahvemmin myös julkisiin terveyspalveluihin. OmaMehiläisen osana toimiva Digiklinikka on käytössä muun muassa Mehiläinen Länsi-Pohjassa, Siikalatvalla, Varkaudessa sekä Joroisilla. Digipalveluiden avulla varmistamme lääkäripalveluiden saatavuutta sekä tasa-arvoista hoitoon pääsyä myös harvempaan asutuilla seuduilla.

Kotiin vietävät palvelut kasvussa

Kotipalveluissa kasvoimme vuonna 2019 voimakkaasti etenkin vammaispalveluissa ja henkilökohtaisessa avustuksessa. Starttasimme vuoden aikana myös Suomen ensimmäisen hoivapalveluiden yhteisyrityksen Lapinjärven kunnan kanssa. Työntekijöille lanseerasimme Oma Työ -sovelluksen, jonka avulla työntekijöiden toiveet ja asiakkaiden tarpeet kohtaavat.

Lääkäriin pääsee nopeasti Oma Lääkärisi -asemilla

Oma Lääkärisi -asemat ovat Mehiläiselle ulkoistettuja terveysasemia, jotka toimivat osana julkista terveysasemaverkostoa. Tarjoamme asiakkaille asiakaslähtöistä ja vaikuttavaa hoitoa sekä nopean pääsyn vastaanotolle. Vuonna 2019 esimerkiksi Espoossa asiakkaat pääsivät kaupungin tilastojen mukaan Mehiläisen ylläpitämällä terveysasemilla nopeimmin lääkärin vastaanotolle, kun mittarina käytettiin T3-lukua*. Tilaaja-asiakkaillemme Oma Lääkärisi -malli tuo kustannussäästöjä, ennakoitavaa kustannuskehitystä ja oman tuotannon sparrausta.

Olemme saavuttaneet Oma Lääkärisi -asemilla erinomaisia tuloksia pitkään kehittämämme toimintamallin ansiosta. Mallin toimivuus perustuu vaikuttavuusperusteiseen johtamiseen, tarkkaan analyysiin, dataan ja jatkuvaan kehittämiseen. Toiminnan lähtökohta on asiakas: prosessit on suunniteltu asiakkaan näkökulmasta ja terveyshyötyä sekä asiakaskokemusta

*) Lääkärin vastaanottojen saatavuutta mitataan T3-mittarilla. Luku on mediaani kaikkien asemalla työskentelevien lääkäreiden kolmannesta vapaasta vastaanottoajasta.

YHTEISTYÖSSÄ MEHILÄISEN KANSSA

Yhteistyö toi hyvinvoinnin työkaluja Tampereen kaupungille

Tampereen kaupungin ja Mehiläisen kumppanuudessa on tärkeää toiminnan kehittäminen sekä hyvien käytäntöjen jakaminen.

Mehiläinen vastaa Tampereella 48 000 asukkaan perusterveydenhuollosta. Se toimii palveluntuottajana Hervannan ja keskustan terveysasemilla sekä vammaisten ja ikäihmisten asumis- ja kotipalveluissa, mielenterveyskuntoutuksessa ja lastensuojelussa. Tesoman allianssi on esimerkki tavasta, jolla Mehiläinen ja Tampereen kaupunki ovat kehittäneet hyvinvoinnin ratkaisuja.

Vuonna 2018 avautunut Tesoma on hyvinvointikeskus, jonka palvelut kaupunki ja Mehiläinen tuottavat allianssimallilla. Alueen hyvinvointipalveluista vastaa julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin kumppanuusverkosto, joka on avoin myös ulkopuolisille toimijoille. Olennaista on asiakaslähtöinen toimintatapa, arvo- ja vaikuttavuusperusteinen sosiaali- ja terveydenhuollon malli sekä tiedon jatkuva seuranta ja avoin jakaminen.

- Allianssissa molemmat osapuolet oppivat toisiltaan ja toimivat tasavertaisina kumppaneina. Malli toimii parhaiten, kun pitää ratkaista isoja haasteita. Tesoman allianssi on herättänyt valtavasti kiinnostusta niin kotimaassa kuin kansainvälisesti, kertoo Tampereen kaupungin sosiaali- ja terveystalouden johtaja **Taru Kuosmanen**, joka on vastannut allianssin valmistelusta ja yhteistyösopimuksesta.

Tuoreita näkökulmia yhteisiin haasteisiin

Kuosmanen mukaan Mehiläisen pitkä historia terveysasematoinnassa näkyy sen osaamisessa. Ideoiden ja hyvien käytäntöjen jakaminen on syventänyt kumppanuutta ja kehittänyt kaupungin omaa toimintaa.

- Mehiläinen ei ole perinteinen palveluntuottaja. Terveysasemia johdetaan tiedolla ja Mehiläiseltä saatuja oppeja on lähdetty levittämään myös kaupungin omiin terveysasemiin. Olemme saaneet hyviä työkaluja esimerkiksi talouden ja toiminnan seurantaan. Lisäksi olemme kehittäneet Mehiläisen kanssa lähiesimiehille välineitä johtamiseen, Kuosmanen kertoo.

Tampereen kaupungille yhteistyössä keikeistä on sen tuloksellisuus: kuinka vaikuttavaa ja kustannustehokasta hoito on ja ovatko asiakkaat tyytyväisiä saamaansa palveluun. Yhteistyö Mehiläisen kanssa on auttanut kytkemään digitaaliset palvelut koko hoitoprosessiin.

Kuosmanen uskoo, että kumppani voi tuoda uusia ratkaisuja myös esimerkiksi lastensuojelukentälle ja vammaispalveluihin.

- Ulkoiset toimijat voivat haastaa meitä ja tuoda esiin näkökulmia, joita emme itse ole huomanneet vielä ajatella. Hoivan ja hyvinvoinnin haasteet eivät ole vain tamperelaisia, vaan koko Suomi painii samojen kysymysten edessä. Uudet ideat otetaan ilolla vastaan, Kuosmanen toteaa.

Mehiläinen kehittää Meri-Lapin palveluja

Suomen kaikkien aikojen laajimmassa terveystalvet ulkoistuksessa Mehiläisen ja Länsi-Pohjan kuntien perustama yhteisyritys, Mehiläinen Länsi-Pohja Oy, vastaa Kemin ja Tornion perusterveydenhuollosta sekä valtaosasta Länsi-Pohjan keskussairaalan palveluntuotantoa.

Mehiläinen Länsi-Pohjan palveluntuotannon ensimmäinen täysi toimintavuosi oli vauhdikas kehitysvuosi. Yrityksen liiketoiminta on ollut sen alusta alkaen taloudellisesti kannattavaa.

Keväällä 2019 keskityimme toiminnassa erityisesti prosessien kehittämiseen perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoidon integroimalla, kustannustehokkuuden parantamiseen sekä asiakaslähtöisyyteen tähtäävän toimintamallin ja kulttuurin juurruttamiseen.

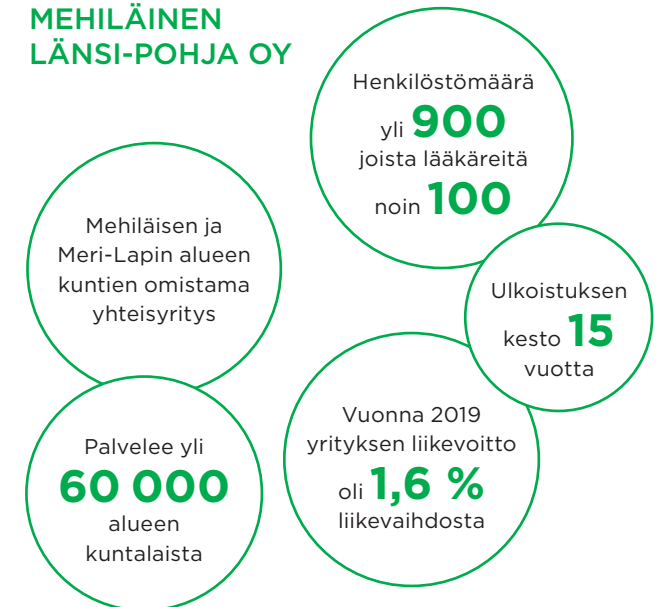
Esimerkiksi puhelinpalvelu ja hoidon tarpeen arviointi yhdistettiin yhteen yksikköön, joka palvelee koko väestöä kaikissa terveystalvet koskeissa asioissa myös ilta-aikoina. Keväällä avattiin myös Kemin, Tornion ja Keminmaan asukkaille maksuton, ympäri vuorokauden avoinna oleva Digiklinikka, jonka turvin lääkäreille pääsee vaikkapa kotisohvalta käsin. Palvelun kautta avun saa kuukausittain yli 500 potilasta.

Erikoissairaanhoidon hoitopääsyä parannettiin merkittävästi tehostamalla läheteiden käsittelyä ja lyhentämällä leikkaushoitajonoja. Sairaaloiminnassa analysoitiin palveluiden kysynnän ja tarjonnan välisiä eroja ja kohdennettiin resursseja uudelleen. Asiakaslähtöisyyden kasvua kuvaa yrityksen toiminnan nettosuositteluasteen (NPS) kasvu kohti loppuvuotta 2019.

NPS ylitti loka-marraskuussa ensimmäisen kerran 70 pisteen rajan.

Katsomme tulevaisuuteen luottavaisena tavoitteenamme visiomme mukaisesti olla Suomen paras ja laadukkain asiakaslähtöinen terveystalvet tuottaja.

MEHILÄINEN LÄNSI-POHJA OY

Tampereen keskustan Oma Lääkärisi -aseman vastaava lääkäri **Risto Mustalahti** ja Taru Kuosmanen

- Ikääntyneiden asumispalvelut
- Vammaisten asumispalvelut
- Mielensterveyskuntoutus
- Lastensuojelun laitospalvelut
- Lastensuojelun avopalvelut

HOIVA MEHILÄINEN

Tarjoaa asumispalveluja ikääntyneille, vammaisille ja mielensterveyskuntoutujille

Yksiköissä on yli **6 800** asukaspaikkaa.

Noin **200** asumispalveluyksikköä eri puolilla Suomea

Hoitovuorokausia on vuosittain lähes kaksi miljoonaa ja työvuoroja yli miljoona.

Vuoden 2019 aikana yhteensä **38** uutta asumispalveluyksikköä joko uusien yksiköiden tai yritysostojen kautta

Yhteisenä tavoitteena yksilöllinen ja hyvä elämä

Hoivapalveluidemme laatulupauksena on taata jokaiselle asukkaallemme yksilöllinen ja hyvä elämä. Mehiläinen on ensimmäisenä toimialalla kehittänyt hoivapalveluihin kokonaisvaltaisen laatuindeksin, jolla tavoitteiden toteutumista seurataan reaaliaikaisesti ja vertailukelpoisesti.

HOIVA MEHILÄISEN LAATULUPAUS

Laatulupaus koostuu viidestä osa-alueesta, joiden avulla varmistetaan asukkaille hyvä elämä.

1. Yksilöllinen hoiva, ohjaus ja tuki

Tärkein tehtävämme on asukkaidemme yksilöllinen ja laadukas hoito, hoiva ja huolenpito. Asukkaiden tarpeet ja toiveet ohjaavat toimintaamme.

2. Oma viihtyisä koti

Kotimme ovat viihtyisiä ja kodikkaita. Asukkaamme saavat sisustaa oman huoneensa mieleisekseen ja osallistua kodin arkeen voimavarojensa mukaisesti.

3. Maukas ja terveellinen ravinto

Panostamme ruuan maukkauteen, monipuolisuuteen, ravitsemukseen ja mielekkääseen ruokailuuhetkeen.

4. Yhteisöllisyys ja osallisuus

Kodeissamme eletään elämänmakuisesti – meillä tehdään ja tapahtuu. Otamme asukkaat ja läheiset mukaan kodin toiminnan suunnitteluun.

5. Turvallisuus

Henkilökunta huolehtii asukkaiden turvallisuudesta päivittäin. Kodeissamme on turvallista elää ja asua.

Vuoden 2019 aikana panostimme voimakkaasti hoivapalveluidemme kehittämiseen. Kehitystyötä tehtiin muun muassa laatuindeksimme avulla. Keräsimme tablettikyselyjen kautta yli 15 000 palautetta asukkailta, läheisiltä ja työntekijöiltä. Otimme käyttöön myös palvelutasohälytykset sekä rakensimme omavalvontakyselyn, joiden avulla varmistetaan kriittisten laatuasioiden toteutuminen sekä nopea reagointi mahdollisiin korjattaviin kohtiin.

Työtä suurella sydämellä

Henkilöstön rooli on hoivapalveluissa keskeinen. Mehiläisen yksiköissä hoitajat, muut ammattilaiset ja yksiköiden esimiehet tekevät

arvokasta työtä suurella sydämellä asukkaiden hyvinvointi etusijalla.

Vuonna 2019 panostimme erityisesti esimiesten perehdytykseen sekä laajaan koulutusohjelmaan yhdessä Aalto Executive Educationin kanssa. Uusimme myös järjestelmämme työvuorojen suunnitteluun luoden työntekijöille paremmat mahdollisuudet vaikuttaa omiin työvuoroihin.

Vuoteen 2019 mahtui myös muita merkittäviä virstanpylväitä. Ikääntyneiden palveluiden asukasmäärät kasvoivat ja henkilöstötyytyväisyys parani. Panostimme vahvasti vammaispalveluiden kasvuun sekä kehitykseen, ja muun muassa mielensterveyskuntoutujien sekä kehitysvammaisten asumispalveluja tuottavan Provesta Oy:n omistus siirtyi Mehiläiselle.

Piia Seppä ja Rauli Alhonen

TÖISSÄ MEHILÄISESSÄ

Yhteistä arkea asukkaiden kanssa

Lähihoitaja Piia Seppä on ollut mukana Mainiokoti Maarian toiminnassa sen perustamisesta, vuodesta 2008 saakka.

Mainiokoti Maaria tarjoaa tehostettua palveluasumista ikääntyneille Turussa, maalaismaisten ja hyvien ulkoilumahdollisuuksien äärellä. Asukkaita on noin 47 ja hoitajia 29. Lähihoitaja Piia Seppän työtehtävät keskittyvät Maariassa hoivatyöhön sekä yhteiseen tekemiseen ja askareisiin asukkaiden kanssa. Piia toimii myös tiimivastaavan roolissa.

- Pidän työstäni ja viihdyn Maariassa hyvin, kertoo Piia.

Asukkaiden näköistä elämää

Hoitajat elävät palvelukodin asukkaiden arkea ja kehittämistä tehdään jatkuvasti talon sisällä. Reilun kymmenvuotisen uransa aikana Piia kokee hoivatyön muuttuneen entistäkin ihmisläheisemmäksi, ja esimerkiksi omahoitajuus on kehittynyt.

- Asukkaidemme harrastus- ja toimintamahdollisuudet ovat kehittyneet valtavasti. Retket torikahveille, Ruissaloon ja Maarianhaminaan ovat olleet ihania. Vierailijoitakin on ollut aina Punaisen Ristin työntekijöistä päiväkotiryhmiin. Arjessa keskustelemme, laulamme, pelaamme ja kuntoilemme asukkaiden kanssa. Raulin lempipuhua taitaa kuitenkin olla nikkarointi, Piia hymyilee.

Rauli Alhonen, 74, on asunut Mainiokoti Maariassa yhdeksän vuotta. Hän auttaa mielellään hoitajia arjen

askareissa aina, kun pystyy. Raulin vaimo asuu kotona ja vieraillee usein koiranpentunsa kanssa. Myös Raulin pojat ja perhetutut sekä hänen entiset valmennettavansa käyvät usein Raulin luona.

- Onnea on se, kun ystävät käyvät katsomassa ja on mukavat hoitajat. Osa hoitajista tuo oppia. Välillä kinataan, kun olen niin jääräpää, Rauli virnistää.

- Täällä jokainen saa olla oma itsensä, Piia naurahtaa.

Koulutusmahdollisuudet lisäävät työn merkityksellisyyttä

Piian innostunut asenne työhön näkyy kehittymishalukkuutena: hän on käynyt lukuisissa koulutuksissa ja täydentänyt osaamistaan kahdella tutkinnolla. Koulutukset ja tutkinnot ovat olleet työnantajan kustantamia, ja hän arvostaakin itsensä kehittämiseen saamaansa tukea. Nyt Piia on toiminut tiimivastaavana noin seitsemän vuotta.

- Teen töitä ihmisten hyvinvoinnin eteen, mikä on itsessään minulle merkityksellistä. Samalla se edellyttää jatkuvaa opiskelua ja itsensä kehittämistä. Ohjeiden ja sääntösten noudattaminen edellyttää tarkkuutta jokaiselta tiimiläiseltä. Minulle on äärettömän tärkeää, että asukas voi niin hyvin kuin mahdollista ja tuntee olonsa turvalliseksi.

Vaikuttavassa lastensuojelussa tärkeintä lapsen etu

Lastensuojelu- ja perhepalveluiden edelläkävijänä Familiar rakentaa parempaa tulevaisuutta edistämällä lasten ja perheiden hyvinvointia yhdessä heidän kanssaan. Työssämme tärkeintä on lapsen etu. Familiar on osa Mehiläinen-konsernia.

Familiarin lastensuojelupalveluissa autetaan lapsia, nuoria ja perheitä pärjäämään elämässä sekä pidetään syrjäytymisvaarassa olevat nuoret kiinni yhteiskunnassa. Toiminnassamme korostuvat lapsen etu sekä välittäminen ja vastuunotto. Oikein ajoitetut ja vaikuttavat lastensuojelupalvelut rakentavat lapsille ja perheille parempaa tulevaisuutta.

Turvallista ja hyvää arkea

Asiakkainamme olevien lasten ja nuorten sekä henkilöstömme turvallinen ja hyvä arki on työssämme ensiarvoista. Osana jatkuvaa kehitystyötämme panostimme vuonna 2019 erityisesti omavalvonnan kehittämiseen. Omavalvontakäyntejä tehtiin yhteensä noin 200 ja kesäkuusta lähtien jokaisen yksikön johtaja vastasi säännöllisesti omavalvonnan kuukausikyselyyn.

Keräämme säännöllisesti palautetta myös yksiköihimme sijoiteltuilta lapsilta, heidän läheisiltään ja sosiaalitoimen edustajilta. Tätä tarkoitusta varten olemme kehittäneet tablettitietokoneella täytettävät kyselyt, joihin vastataan anonymisti. Vuoden aikana yksiköissä tehtiin myös kattava riskien arviointi, joka toimii kunkin yksikön omana työkaluna potentiaalisten riskien tunnistamiseen ja ennaltaehkäisyyn.

Kattavasti koulutuksia ammattilaisille

Familiarin moniammatilliset tiimit tekevät tiivistä yhteistyötä kuntien kanssa, lapsen etu edellä. Kasvava ammattilaisjoukkomme kokee työssään parhaana merkityksellisyyden, mahdollisuuden oppia uutta sekä omaan työhön vaikuttamisen. Vuonna 2019 jatkoimme voimakkaita panostuksia henkilöstömme täydennyskoulutukseen muun muassa käynnistämällä 100 ohjaajan Nepsy-valmentajakoulutuksen. Koulutimme myös laajasti esimiehiä sekä henkilöstöä esimerkiksi lastensuojelulain tulkinnasta yksiköiden arjessa.

FAMILAR

Tarjoaa lastensuojelun laitoshoidon, avopalveluja, perhekuntoutusta, tuettua perhehoitoa sekä ennaltaehkäiseviä sosiaalihuoltolain mukaisia perhepalveluja

Johtava yksityinen lastensuojelupalvelujen tuottaja Suomessa

80 yksikköä ja 1500 ammattilaista ympäri maata

Suomen laajin vaikuttavuuden ja asiakaskokemuksen mittaus sijaishuollon palveluissa. Lasten kuntoutumista arvioidaan säännöllisesti päivitettävän toimintakykymittarin avulla.

Vahva osaaminen ja toimialan tuntemus siivittävät digipalveluiden kasvua

Mehiläisen digipalveluiden menestystekijöissä kyky digitalisoida yhdistyy vahvaan osaamiseen ja kokemukseen sosiaali- ja terveyspalveluiden saralla. Uskomme tulevaisuuden terveyspalveluiden perustuvan digitaalisten palveluiden ja kattavien fyysisten palveluiden yhdistelmään.

Mehiläinen kehittää toimialan etulinjassa vaikuttavia ja korkealaatuisia digipalveluja. Olemme keskittyneet kehitystyössämme ihmisten arkea laajasti helpottaviin palveluihin, kuten odotusta vaativien asiakaspalvelutilanteiden digitalisointiin itsepalveluksi. Palveluidemme kautta pääsee omiin terveystietoihin ja tutkimustuloksiin reaaliaikaisesti ja sujuvasti. Myös etäsairaanhoitoon pääsee kätevästi mistä ja milloin vain.

Laadun, hoidon vaikuttavuuden sekä sairauksien ennaltaehkäisyn työkalut perustuvat Mehiläisessä digitalisaation tuomiin mahdollisuuksiin. Tarjoamme esimerkiksi tuen elintapojen muutokseen ja sitä kautta kansansairauksien ehkäisyyn ja hoitoon digitaalisten elintapavalmennusten, kuten "Syö terveellisemmin" -valmennuksen avulla. Myös mielen hyvinvointiin tarjoamme uusia palveluja etävastaanottoja hyödyntäen.

Kehitystyötä tekee oma IT-organisaatio

Terveyspalveluiden digitalisaation kehityksen yksi keskeinen haaste on kuilu terveyspalveluiden tuottajien ja IT-toimijoiden välillä. Usein IT-toimijoilta puuttuu toimialaosaaaminen ja terveyspalveluiden tuottajilta kyvykkyydet kehittää järkeviä IT-ratkaisuja.

Mehiläisessä haasteeseen tartuttiin jo vuosia sitten. Olemme rakentaneet noin 40 hengen oman IT-kehitysorganisaation, jota täydentää laaja terveyspalvelu- ja liiketoimintaosaajien tiimi. Ennakkoluuloton kokeilemisen kulttuuri ja näkemys terveydenhuollon tulevaisuudesta ovat kartuttaneet kokemustamme asiakkaiden odotuksista ja käyttäytymisestä, laadukkaista digipalveluista sekä prosessien uudelleen suunnittelusta. Uskomme, että löytämällemme menestysreseptille on kysyntää ympäri maailmaa.

DIGIASIOINTI 2019 LUKUINA

OmaMehiläiseen on rekisteröitynyt yli **785 000** henkilöä.

Heistä yli **415 000** on rekisteröitynyt mobiilisovellukseen.

Digiklinikalla oli vuonna 2019 yhteydenottoja yli **170 000**

Mehiläinen.fi -verkkosivustolla oli yli **16** milj. kävijää.

Kasvua edellisestä vuodesta **45%**

44% Kaikista Mehiläisen ajanvarauksista tehdään verkossa tai mobiilissa.

Mehiläisen verkkosivusto on laajuudeltaan yksi Suomen suurimmista terveysalan sivustoista. Sivustolla on yli **1 500** terveysaiheista sisältöä.

YHTEISTYÖSSÄ MEHILÄISEN KANSSA

Mehiläinen aloitti kansainvälisen kasvun Kreikasta

Mehiläinen kehittää ja vie suomalaisia digitaalisten terveyspalveluiden osaamista maailmalle. Digiratkaisumme ovat herättäneet laajasti kiinnostusta Suomen rajojen ulkopuolella, muun muassa Kreikassa, jonka johtava yksityinen sairaalaketju osti käyttöönsä Mehiläisen Digiklinikka-alustan.

Mehiläisen Digiklinikka on ainutlaatuinen konsepti myös kansainvälisesti. Ensimmäinen kansainvälinen asiakkuus syntyi kesäkuussa 2019, kun kreikkalainen yksityisiä sairaala- ja lääkäripalveluja tarjoava Hellenic Healthcare Group (HHG) osti Digiklinikka-alustan lisenssin, verkkoajanvarausjärjestelmän ja näiden lokalisoinnin. Digipalvelut tulevat HHG:n Metropolitan- ja Hygeia-sairaaloiden asiakkaiden käyttöön vaiheittain alkuvuonna 2020.

Olemme innoissamme alkaneesta yhteistyöstä. Tämä on erittäin merkittävä sopimus, jonka kautta Mehiläisen toiminta laajenee kansainväliseksi. Yhteistyömme HHG:n kanssa on ollut sujuvaa ja rakentunut vahvalle yhteisymmärrykselle ja luottamukselle, Mehiläisen toimialajohtaja **Anssi Hartiala** toteaa.

Tutustuimme Mehiläisen ratkaisuihin kansainvälisen delegaation mukana. Olemme olleet vaikuttuneita Mehiläisen digipalveluiden käytettävyydestä ja uudesta tavasta ajatella palvelutuotantoa. Palveluiden kehittämisessä näkyy vahva asiakaslähtöisyys ja kyky murtaa perinteisiä prosesseja. Olemme vakuuttuneita, että Mehiläinen on meille oikea kumppani tukemaan visiotamme digitalisoituvasta Hellenic Healthcare Groupista, HHG:n toimitusjohtaja **Dimitrios Spiridis** sanoo.

Tulevaisuudessa HHG:n yhteistyön Mehiläisen kanssa odotetaan syvenevän ja laajenevan kattamaan laajemman kirjon digiterveyden ratkaisuja.

Mehiläinen hakee kansainvälisiltä markkinoilta vahvaa kasvua. Kansainvälistymisen kärkenä toimivat digitaaliset ratkaisut ovat herättäneet laajasti kiinnostusta Suomen rajojen ulkopuolella.

Parempaa terveyttä ja hyvinvointia Suomeen

Mehiläisen yritys vastuun ytimessä on terveyden ja hyvinvoinnin kokonaisvaltainen edistäminen.

Mehiläisen toiminta vastuullisena osana yhteiskuntaa lähtee syvältä perustehtäväs-
tämme ja arvoistamme. Haluamme tuottaa
ympärilemme parempaa terveyttä ja hyvinvointia.
Kannamme vastuuta ja edistämme kumppanuutta toi-
minnassamme. Kehitämme jatkuvasti toimintaamme niin
ihmisten, yhteiskunnan kuin ympäristön näkökulmasta
sekä tarkastelemme toimintamme sosiaalista, ekologista
ja hallinnollista kestävyttä.

Vuonna 2019 panostimme yhteistyöhön sidosryhmi-
emme kanssa. Tavoitteenamme on olla aktiivinen osa
yhteiskuntaa ja tuottaa toiminnallamme laajasti lisäarvoa.
Vuonna 2019 tämä tarkoitti meille esimerkiksi entistä
aktiivisempaa vuorovaikutusta ja dialogia kumppanei-
demme kanssa. Asiakkaidemme osalta haluamme olla
läsnä jokaisen suomalaisen arjessa tarjoten saavutettavia,
laadukkaita ja vaikuttavia palveluja.

Yritysvastuun ytimessä olivat vuonna 2019 myös
kunnianhimoiset laatutyöt sekä panostukset henkilö-
tömmö osaamiseen. Työntekijöille antamamme arvo-
lupaus merkityksellisestä työstä, laadusta, kasvusta ja
kehityksestä kuvaa erinomaisesti myös sitä lähtökohtaa,
josta lähdemme kehittämään entistäkin vastuullisempaa
toimintaa vuonna 2020.

Korkea laatu toiminnan lähtökohdiana

110-vuotiaan Mehiläisen potilasturvallisuus- ja laatuhyödyntäminen on pitkät perinteet. Nykyaikaiset työkalut mahdollistavat laajan datan keruun sekä ammattilaisilta että potilailta itseltään. Toimintaa kehitetään ennakkoluulottomasti digitalisaatiota hyödyntäen.

Laatutyössämme tärkeää on potilasturvallisuuden vahvistaminen entisestään sekä vaikuttavan ja oikea-aikaisen hoidon toteuttaminen potilaita osallistaen. Tavoitteenamme on terveyshyödyn tuottaminen kaikille potilas- ja asiakasryhmillemme, toteaa Mehiläisen lääketieteellinen johtaja **Kaisla Lahdensuo**.

Tiedolla johtaminen sekä dataan perustuva tutkimus- ja kehitystoiminta ovat tulevaisuudessa entistä tärkeämmässä asemassa. Tämä edellyttää laajoja tietomassoja ja vahvaa digiosaamista. Tätä työtä Mehiläinen tekee toimialan etulinjassa.

Digitalisaation avulla

Digitaalisuus toimii Mehiläisessä omavalvonnan tukena ja varmistaa, että tutkimus- ja hoitokäytännöt noudattavat suosituksia ja laatu pysyy tasaisena kaikissa yksiköissä.

- Lääkärimme näkevät itse omia kliinisen työn tunnuslukujaan ja voivat verrata niitä saman erikoisalain lääkäreiden verrokilukuun. Lisäksi jokaisen yksikön vastaava lääkäri seuraa lukuja ja poikkeamista keskustellaan, Lahdensuo kertoo.

- Voi olla, että diabetekseen erikoistunut lääkäri saa hoidettavakseen kaikkein hankalimmat tapaukset, ja silloin hoitotasapainoluvut ovat huonot - mutta niin voikin olla. Lukujen avulla nähdään myös, saadaanko lisää vaikuttavuutta, jos esimerkiksi tuodaan diabetespotilaiden hoitoon lisää henkilökuntaa, kuten moniammatillinen tiimi.

Vaikuttavuutta seurataan

Myös hoidon vaikuttavuuden seurantaan digitaalisuus antaa uusia mahdollisuuksia. Tietoja voi poimia joko suoraan potilastietojärjestelmästä tai kyselytutkimuksilla, joiden toteuttamista Digiklinikka ja OmaMehiläinen helpottavat.

Kaisla Lahdensuo

”
Laatu on tehty näkyväksi Mehiläisen verkkosivuilla julkaistussa LaatuKennossa, josta löytyy jatkuvasti päivittyvää laatutietoa eri liiketoimintalueilta ja laadun eri näkökulmista.

- Seuraamme kakkostyyppin diabeteksen hoitotasapainoa potilastietojärjestelmän verensokeri- ja kolesteroliarvojen kautta. Samoin sydän- ja verisuonitautipotilaiden tietoja saa poimittua potilastietojärjestelmästä, sanoo Lahdensuo.

Jos terveydenhuollon panostukset halutaan pitää mahdollisimman tuottavina ja vaikuttavina, avainkysymys on oikea-aikaisuus: sairauksien ennaltaehkäisy sujuu aina pienemmin panoksin kuin hoito. Oikea-aikainen hoitoon pääsy taas ehkäisee myöhempiä ongelmia ja pitää sairauspoissaolot mahdollisimman lyhyinä.

Myös ennaltaehkäisyssä digitaalisuus on osoittautunut lupaavaksi työkaluksi. Digitaalisia kanavia hyödyntävät elintapavalmennukset tarjoavat tehokkaan työkalun kansansairauksien ehkäisyyn ja hoitoon. Myös mielen hyvinvointiin tarjoamme uusia täsmähoitoja etävastaanottoja hyödyntäen.

KLIINISEN LAADUN MITTAREITA

Lapset	Yskänlääkkeiden määrääminen alle 2-vuotiaille	Välikorvatulehduksen suosituksen mukaiset antibioottivalinnat	Kipulääkkeiden määrääminen
Nuoret aikuiset	Lapsettomuus-hoitojen vaikuttavuus	Lannealueen säteilytys hedelmällisessä iässä oleville	Papa- ja HPV-tutkimukset naisilla
Aikuiset	Elintapojen kartoitus ja kirjaaminen	Tyypin 2 diabeetikkojen hoitotasapaino (pitkäaikaissokeri, LDL-kolesteroli ja verenpaine)	Pääasiassa keskushermostoon vaikuttavien lääkkeiden määrääminen

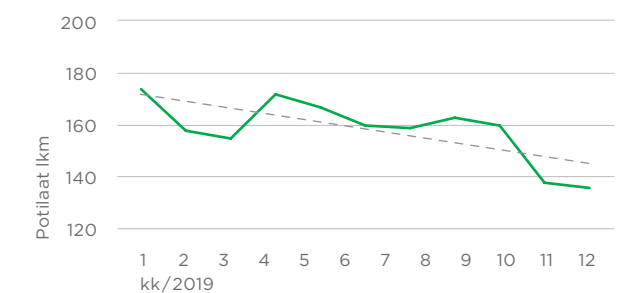
HOIDON LAADUN SEURANTATULOKSIA VUODELTA 2019

Esimerkkinä Jyväskylän Oma Lääkärisi -asemat

MAREVAN-POTILAAT

Jyväskylän Oma Lääkärisi -asemilla on vuonna 2019 kiinnitetty erityistä huomiota Marevan-potilaiden hoitoon. Tavoitteena on ollut vaihtaa Marevan uudempiin turvallisempiin ja tehokkaampiin lääkkeisiin, ja sen suhteen on tapahtunut merkittävää edistystä. Uusissa lääkkeissä on vähemmän vakavia haittavaikutuksia ja niiden antama tukossuoja on Marevania parempi. Yhteiskunnalle uudet lääkkeet tuovat merkittäviä kustannussäästöjä muun muassa laboratorionäytteiden vähentämisen myötä.

Marevania käyttävien potilaiden määrä lasketun 22 % vuonna 2019

DIABEETIKOT

Säynätsalossa on jatkettu pitkäjänteistä työtä diabeetikkojen hoitotulosten parantamisessa. Kun diabeetikkojen sokeritasapaino on hoitotavoitteessa, se vähentää merkittävästi riskiä saada monia diabeteksen liitännäissairauksia ja tarkoittaa potilaan elämänlaadun paranemista sekä merkittävää ennaltaehkäisevää vaikutusta.

Pitkäsokeri on hoitotavoitteessa yhä suuremmalla osalla diabeetikoista. Säynätsalo 2019.

Merkityksellistä työtä ammattilaisille

Mehiläinen työllistää alati kasvavan joukon sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia. Olemme haluttu ja kiinnostava työnantaja sekä ammattilaisten että opiskelijoiden* parissa.

Mehiläisen kasvun, kehityksen ja laadun keskeinen edellytys on osaavista ammattilaisista koostuva sitoutunut henkilöstömme. Mehiläisessä työskentelee ammattilaisia laajalla koulutus- ja tehtäväkirjolla, nuorimpien työntekijöiden ollessa alle 20-vuotiaita ja kokeneimpien ammattiharjoittajien yli 70-vuotiaita.

Monimuotoinen työyhteisö

Työyhteisömme on monimuotoinen niin ihmisten tehtävänkuvien kuin henkilöstön diversiteetin suhteen. Mehiläinen on työnantajana – myös työntekijöiden omien kuvausten mukaan – tasa-arvoinen, tasapuolinen ja suvaitseva. Haluamme olla työyhteisö, jossa arvostetaan ihmisten erilaisuutta ja siitä kumpuavia vahvuuksia.

Jatkuva osaamisen kehittäminen

Henkilöstön osaamisen jatkuva kehittäminen on meille tärkeää. Valtaosa Mehiläisessä tapahtuvasta koulutuksesta on ammatillista lisä-, täydennys- tai muuta ammattiin liittyvää koulutusta, jota toteutetaan sekä läsnä- että etäkoulutuksena. Vuoden 2019 aikana tarjoamiemme verkkokoulutusten määrä kasvoi merkittävästi,

ja kasvu tulee jatkumaan. Verkkokoulutuksilla varmistamme koulutusten tasalaatuisuuden, pienennämme hiilijalanjälkeä ja mahdollistamme koulutautumisen mahdollisimman monelle.

Vuoden 2019 aikana suurin yksittäinen koulutuspanos oli esimiestehtävissä työskentelevien Mehiläinen Executive Education (MEE) -valmennus, johon osallistui noin 500 esimiestä. MEE-valmennus jatkuu hyvien kokemusten innoittamana myös vuonna 2020.

Osallisuutta ja osallistumista

Vuoden 2019 aikana henkilöstömme osallisuutta ja osallistumista kehitettiin luomalla uusia foorumeja Mehiläisen ja luottamushenkilöiden yhteistyölle. Hyvin toimineet työhyvinvointiryhmät saivat jatkoa ja niiden toimintaa kehitetään edelleen muun työsuojelu- ja työhyvinvointityön kehittämisen ohessa. Aloitimme vuonna 2019 myös koko konserniin systemaattisen kehitystyön työnantajakuvan ja henkilöstön sitoutumisen viemiseksi uudelle tasolle. Arvoparimme "kasvu ja kehitys" ohjaamana työ jatkuu myös vuonna 2020, jonka painopistealueeksi olemme nostaneet perehdytys- ja valmennustyön.

*) Lähde: Universumin "The Most Attractive Employers of 2019" -tutkimus

Yksi Suomen suurimmista työllistäjistä

Mehiläisessä työskentelee yli 21 800 työntekijää ja ammattiharjoittajaa.

Mehiläinen työllisti vuoden 2019 lopussa yli 18 000 työntekijää työsuhteisena, mikä tarkoittaa kokoaikaisiksi työsuhteiksi muutettuna reilua 10 000 henkilötyövuotta. Lisäksi Mehiläinen tarjoaa työtä yli 3 800 ammattiharjoittajasuhteessa työskentelevälle ammattilaiselle.

Sosiaali- ja terveysalalla työvoiman tarve tulee kasvamaan lähivuosina merkittävästi ja rekrytoinnin muuttuminen haastavammaksi näkyy myös Mehiläisen toimintaympäristössä. Suurena, nopeasti kasvavana toimijana Mehiläisellä on erinomaiset mahdollisuudet tarjota hyviä työpaikkoja ammattilaisille. Siksi haluamme tarjota hyvän työntekijäkokemuksen joka päivä. Panostamme jatkossa yhä vahvemmin koulutukseen, valmennuksiin, sisäisten urapolkujen mahdollisuuksiin sekä henkilöstön kuuntelemiseen.

MEHILÄISEN AMMATTILAISET

Työntekijöitä ja ammattiharjoittajia yhteensä yli

21 800

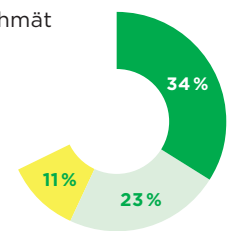
Lääkäreitä noin

5 100

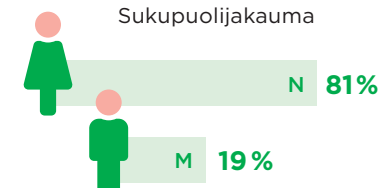
joista ammattiharjoittajia noin **3 200**

Suurimmat ammattiryhmät Mehiläisessä

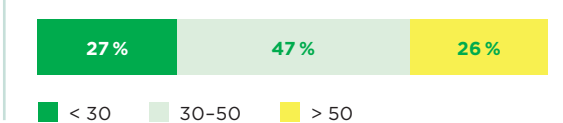
- Lähihoitajia
- Lääkäreitä
- Sairaanhoidajat, terveydenhoitajat ja työterveyshoitajat

48 lääketieteen erikoisalaa edustettuna. Suomessa on käytössä 50 erikoisalaa.

Ikäjakautuma

Merkittävät investoinnit Suomeen

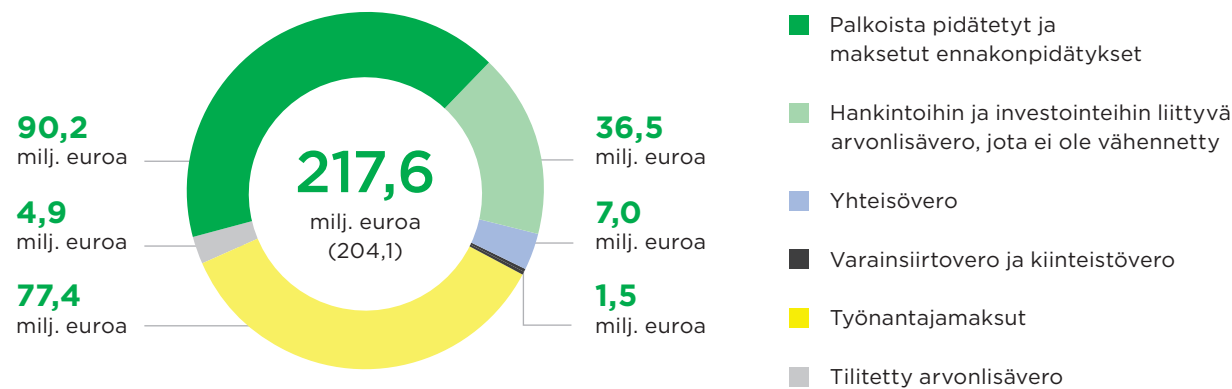
Vuoden 2019 aikana Mehiläinen jatkoi voimakkaita investointeja kasvua ja digitalisaatiota tukeviin hankkeisiin. Investointien kokonaissummaksi muodostui yhteensä **85** miljoonaa euroa. Tämän lisäksi liiketoiminnan laajentumisen myötä Mehiläisen yksiköiden määrä kasvoi ja uusista vuokra-kohteista syntyi noin **70** miljoonan euron vuokravastuut.

Investoinnit kohdistuivat muun muassa seuraaviin

- **Uusiin lääkärikeskuksiin, hoivakoteihin ja lastensuojeluyksiköihin eri puolella Suomea.**
- **Hankintoihin.** Investoimme muun muassa Porin uuteen sairaalaan sekä magneettitutkimusyksikköön.
- **Henkilöstön koulutukseen.** Toteutimme muun muassa yhden Suomen suurimmista esimiesvalmennuksista, johon osallistui noin 500 Mehiläisen esimiestä.
- **Kehitysprojekteihin.** Toimme asiakkaidemme käyttöön muun muassa digitaalisia valmennuspolkuja elintapamuutosten tueksi.

Verojalanjälki*

66,7 milj. euroa
Mehiläisen lääkäreinä toimivien ammattinharjoittajien verojalanjälki
Luku on arvio ja tulee Mehiläisen verojalanjäljen päälle.

Mehiläisen omistus

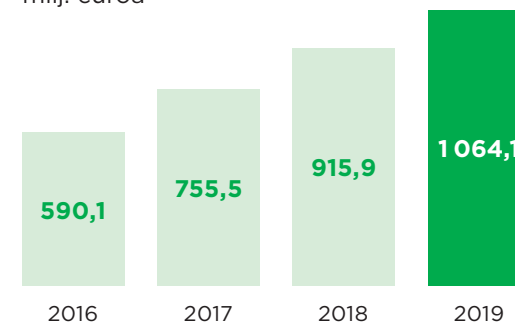
Mehiläisen pääomistaja on CVC Capital Partnersin hallinnoimat rahastot. Mehiläisen omistajiin kuuluvat myös LähiTapiola-ryhmä, Varma, Valtion Eläkerahasto (VER), Ilmarinen, Apteekkien Eläkekassa, Valion Eläkekassa sekä yhtiön johto.

OMISTUSOSUUDET

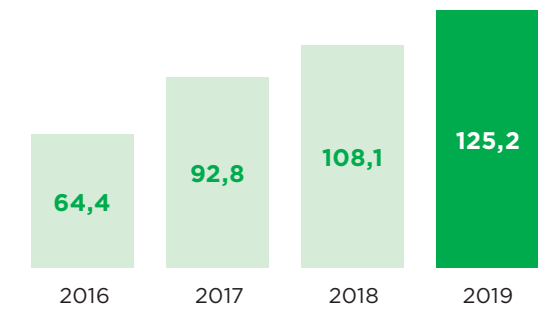
CVC Capital Partnersin hallinnoimat rahastot	57 %
LähiTapiola-ryhmä	20 %
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	8 %
Valtion Eläkerahasto (VER)	5 %
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	4 %
Apteekkien Eläkekassa	0,6 %
Valion Eläkekassa	0,4 %
Muut sijoittajat ja yksityishenkilöt yhteensä	5 %

Tunnusluvut

LIIKEVAIHTO
milj. euroa

OIKAISTU KÄYTTÖKATE (EBITDA)**
milj. euroa

TUNNUSLUVUT* milj. euroa

	2017	2018	2019
Liikevaihto	755,5	915,9	1 064,1
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	92,8	108,1	125,2
Oikaistu liikevoitto (EBITA)	73,3	84,8	99,5
Tilikauden voitto	37,4	27,3	3,6
	2017	2018	2019
Liikevaihdon kasvu %	28,0	21,2	16,2
Oikaistu käyttökate (EBITDA) %	12,3	11,8	11,8
Oikaistu EBITA %	9,7	9,3	9,3

* Johtuen vuonna 2018 tapahtuneesta Mehiläisen omistusrakenteen muutoksesta, vuosien 2016-2018 raportoidut luvut ovat Mehiläinen Oy -konsernin tasolta ja vuoden 2019 luvut ovat Mehiläinen Konserni Oy -konsernin tasolta. Vertailukelpoisuuden vuoksi luvut on ilmoitettu ilman vuoden 2019 alussa käyttöön otetun IFRS 16 -standardin vaikutusta. Sisältäen IFRS 16 -standardin vaikutuksen Mehiläinen Konserni Oy -konsernin oikaistu käyttökate (EBITDA) oli 202,0 miljoonaa euroa, oikaistu EBITA 118,8 miljoonaa euroa ja tilikauden voitto 0,6 miljoonaa euroa vuonna 2019.

** Oikaistu EBITDA on liikevoitto ennen poistoja, arvonalentumisia ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja oikaistu EBITA on liikevoitto ennen arvonalentumisia, yritysostoista syntyneiden aineettomien oikeuksien poistoja ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä. EBITDA % ja EBITA % on laskettu oikaistusta käyttökatteesta ja oikaistusta liikevoitosta.

Mehiläisen johto

TOIMITUSJOHTAJA

Janne-Olli Järvenpää

KTM, MBA (INSEAD),
s. 1971

Ennen täysipäiväiseksi yrittäjäksi ryhtymistä Janne-Olli hankki kokemusta kansainvälisissä yrityksissä Bain & Co:ssa ja Cisco Systemsissä Lontoossa, Tukholmassa, Pii-laaksossa, Helsingissä ja Baltiassa. Hän perusti Mediverkon vuonna 2001 ja kasvatti sen yli 2 000 työntekijän yritykseksi ennen yhdistymistä Mehiläiseen vuonna 2015. Mehiläisen toimitusjohtajana Janne-Olli on toiminut vuodesta 2015 alkaen.

TOIMIALAJOHTO

Anssi Hartiala

DI, s. 1979
Lääkärikeskukset

Yli vuosikymmenen kokemus liiketoiminnan sekä menestyvien digipalveluiden kehittämisestä ja johtamisesta terveydenhuollossa. Anssi on toiminut Mehiläisessä vuodesta 2006 lähtien.

Markku Näreneva

Yleislääketieteen
erikoislääkäri, s. 1980
Julkiset terveyspalvelut

Toiminut yli 15 vuotta tuottamassa, kehittämässä ja johtamassa julkisia terveyspalveluita. Markku tuli Mehiläiseen Mediverkon kautta vuonna 2005.

Harri Pomell

DI, s. 1974
Sosiaalipalvelut

15 vuoden laaja kokemus sosiaali- ja terveyspalveluista. Työskenteli aiemmin mm. GlaxoSmithKlinella. Mehiläisessä Harri aloitti uransa Mediverkon kautta vuonna 2006.

LIIKETOIMINTAJOHTO

Johanna Asklöf

LL, MBA, s. 1972
Lääkärikeskukset

Terveydenhuollon osaaminen yhdistyy vahvaan johtamiskokemukseen. Taustaa lääkärikeskus-, sairaala- ja työelämäpalveluista sekä ikääntyneiden palveluista. Mehiläisessä vuodesta 2007.

Oskari Eskola

DI, s. 1985
Suun terveys

Monipuolinen ja kansainvälinen kokemus liiketoiminnan kehittämisestä. Toiminut aiemmin liikkeenjohtajana Bain & Companylla, pääomasijoittajana Tritonilla ja strategiajohtajana Tele2:lla. Mehiläisen hallituksessa 2015–2017. Oskari on työskennellyt Mehiläisessä vuodesta 2019.

Niklas Härus

KTM, s. 1986
Hoivapalvelut

Kokenut sosiaali- ja terveyspalveluiden johtaja, työskennellyt aiemmin mm. Ernst & Youngilla. Mehiläiseen Niklas tuli vuonna 2010 Mediverkon kautta.

Antti Miettinen

KTM, s. 1976
Työelämäpalvelut

Pitkä kokemus palveluliiketoiminnasta, yritysasiakkaiden palveluiden kehittämisestä ja myynnin johtamisesta mm. IBM:llä ja Ilmarisella. Antti aloitti Mehiläisen palveluksessa vuonna 2015.

Lasse Männistö

KTM, s. 1982
Mehiläinen Länsi-Pohja

Yli vuosikymmenen laaja-alainen kokemus sosiaali- ja terveydenhuollon johtajana, kehittäjänä ja päättäjänä. Lasse liittyi Mediverkoon vuonna 2008 ja työskenteli vuodet 2011–2015 kansanedustajana. Mehiläisessä Lasse on työskennellyt vuodesta 2015.

LIIKETOIMINNAN TUKI

Kalle Alppi

Tietotekniikan insinööri,
s. 1976
IT ja digi

Tehokas teknologian ja liiketoiminnan yhdistäjä. Vuoden 2015 CIO, joka on aiemmin toiminut Roviossa ja Kes-kossa IT-johtajana. Kalle on työskennellyt Mehiläisessä vuodesta 2016 lähtien.

Sami Koski

Varatuomari, s. 1968
Lakiasiat

Pitkä kokemus Mehiläisen lakiasiaintoimintajana. Työskennellyt aiemmin mm. Kemiralla. Mehiläisessä Sami on työskennellyt vuodesta 2005 lähtien.

Kaisla Lahdensuo

Psykiatrian ja terveydenhuollon
erikoislääkäri, dosentti,
eMBA, s. 1979
Lääketieteellinen johto ja laatu

Yli 10 vuoden kokemus terveydenhuollon johtamisesta ja asiantuntijatehtävistä mm. HUSin ylilääkärinä, GlaxoSmithKlinessa ja THL:llä. Mehiläisessä Kaisla on työskennellyt vuodesta 2017 lähtien.

Marina Lampinen

KM, s. 1987
Yhteiskuntasuhteet ja
yritysvastuu

Monipuolinen kokemus yhteiskunnan eri sektoreilta, mm. yhteiskuntasuhteiden ja vaikuttajaviestinnän neuvonantajana Miltonilla sekä poliittisena avustajana Euroopan parlamentissa. Marina on työskennellyt Mehiläisellä vuodesta 2019 lähtien.

Herkko Soininen

KTM, DI, s. 1972
Talous ja rahoitus

Toimi aiemmin mm. Rovion ja Savcorin talousjohtajana sekä operatiivisen johdon tehtävissä Sonera SmartTrustissa. Herkko on toiminut Mehiläisessä vuodesta 2015 lähtien.

Tatu Tulokas

KTM, upseeri, s. 1977
Henkilöstö

Monipuolinen kokemus liiketoiminnan, henkilöstö- ja taloushallinnon johtotehtävistä mm. Diacorilla, Finnairilla sekä Silta Oy:llä. Tatu on työskennellyt Mehiläisessä vuodesta 2018 lähtien.

Ove Uljas

KTM, s. 1966
Markkinointi, viestintä
ja asiakaskokemus

Laaja kokemus liiketoiminnan johtamisesta ja kehittämisestä. Toiminut aiemmin mm. Pfizerin toimitusjohtajana. Ove on työskennellyt Mehiläisessä vuodesta 2014 lähtien.

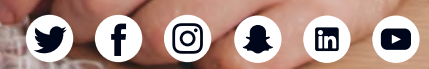

Mehiläinen Konserni Oy Tilinpäätös ja toimintakertomus

1.1.-31.12.2019

MEHILÄINEN
AINA LÄHELLÄSI

Pohjoinen Hesperiankatu 17 C, 00260 Helsinki. mehilainen.fi

MEHILÄINEN

Sisällysluettelo

Hallituksen toimintakertomus	37
Konsernin tilinpäätös	
Konsernin tuloslaskelma	49
Konsernin laaja tuloslaskelma	50
Konsernin tase	51
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	53
Konsernin rahavirtalaskelma	55
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	56
Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	103
Emoyrityksen tilinpäätös	
Emoyrityksen tuloslaskelma	107
Emoyrityksen tase	108
Emoyrityksen rahavirtalaskelma	109
Emoyrityksen liitetiedot	110
Voitonjakoehdotus ja allekirjoitukset	114
Tilintarkastuskertomus	115

Hallituksen toimintakertomus 1.1.–31.12.2019

Mehiläinen Konserni Oy on perustettu 1.6.2018 ja kyseessä on Mehiläinen Konserni Oy -konsernin ("Mehiläinen") toinen tilikausi. Konserni muodostuu Mehiläinen Konserni Oy:stä (emoyritys) sekä sen tytäryrityksistä. Vuonna 2018 muodostetun konsernin taustalla on Mehiläinen Holding AB -konsernin omistumuutos, jossa Mehiläisen uudeksi pääomistajaksi tulivat 9.8.2018 alkaen CVC Capital Partners VII Limitedin hallinnoimat rahastot. Mehiläisen omistajina jatkoivat LähiTapiola-ryhmä, Varma, Ilmarinen ja yhtiön johto aikaisempaa suuremmalla omistusosuudella. Uusina kotimaisina instituutiosijoittajina mukaan tulivat lisäksi Valtion Eläkerahasto (VER), Apteekkien Eläkekassa ja Valion Eläkekassa.

Vuoden 2018 omistusmuutoksessa Mehiläinen Yhtiöt Oy osti Mehiläinen Holding AB:n, jonka alla oli Mehiläinen Oy -konsernin liiketoiminta. Mehiläinen Yhtiöt Oy:n omistaa Mehiläinen Yhtymä Oy. Mehiläinen Yhtymä Oy:n omistaa Mehiläinen Konserni Oy, jonka tasolta konsernitilinpäätös laaditaan. Mehiläinen Konserni Oy:n emoyritys on Finnish Healthcare Services S.à r.l., kotipaikka Luxemburg. Konsernirakenne on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa. Vertailuvuoden tilikausi on ollut 1.6.–31.12.2018, minkä takia tilikaudet eivät ole täysin vertailukelpoisia keskenään.

Toimintaympäristö

Mehiläinen on tunnettu ja arvostettu yksityinen sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottaja Suomessa, joka tarjoaa laadukkaat, kokonaisvaltaiset palvelut nopeasti ja sujuvasti yksityis-, yritys- ja kunta-asiakkaille. Tilikauden aikana Mehiläinen juhli 110-vuotissyntymäpäiväänsä. Tilikauteen mahtui myös muita merkittäviä virstanpylväitä, kuten liikevaihdon kasvu ensimmäistä kertaa yli miljardin euron rajan, Mehiläisen tekemä julkinen ostotarjous Pihlajalinnan kaikista osakkeista, digitaalisten palveluiden ensimmäinen kansainvälinen asiakkuus

Kreikkaan yksityiselle sairaalaketjulle myydyin digiklinikan myötä sekä asiakaskokemusta mittaavan NPS:n nousu uuteen ennätykseen 89.

Mehiläisen liikevaihdon kasvu jatkui voimakkaana tilikauden aikana. Liikevaihto nousi 1 064,1 (393,0) miljoonaan euroon ja oikaistu käyttökate 202,0 (43,9) miljoonaan euroon. Liikevoitto puolestaan kasvoi 81,8 (2,8) miljoonaan euroon. Käyttökateen ja liikevoiton kasvuun vaikutti IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönotto vuoden 2019 alussa.

Mehiläisen asiakaskunta koostuu yksityisasiakkaista, yrityksistä ja yhteisöistä, vakuutusyhtiöistä sekä kunnista ja muista julkisista organisaatioista. Mehiläisen terveyspalvelut kattavat Mehiläisen lääkäriasemat, työelämäpalvelut, sairaalat, julkisen terveydenhuollon palvelut sekä suun terveyden palvelut. Sosiaalipalveluihin kuuluvat lastensuojelupalvelut ja ikääntyneiden palvelut sekä mielenterveys- ja vammaispalvelut. Mehiläisen asiakasmäärä vuonna 2019 kasvoi edellisten vuosien tapaan yhä useamman asiakkaan valitessa Mehiläisen palvelut.

Mehiläisen lääkärikeskusten toiminta jatkoi voimakasta kasvuaan tilikauden aikana. 63 lääkärikeskuksessa ja 35 suun terveydenhuollon toimipisteessä (joista 14 sijaitsee lääkärikeskusten yhteydessä) palveltiin yhteensä yli 960 000 asiakasta. Vuoden aikana toteutettiin useita yritys- ja liiketoimintakauppoja. Työelämäpalveluiden kasvu jatkui viidettä vuotta peräkkäin: vuoden lopussa Mehiläisellä oli 17 000 yritysasiakasta, joiden 460 000 työntekijää olivat Mehiläisen työterveyspalveluiden piirissä.

Mehiläisen julkiset terveyspalvelut tuotti perusterveydenhuollon palveluita yhteensä 230 000 asiakkaalle ympäri Suomea. 24/7-digiklinikan käyttö laajeni sekä ulkoistetuilla terveysasemilla että Mehiläinen Länsi-Pohjassa. Samanaikaisesti asiakastytyytyväisyys (NPS) parani merkittävästi Oma Lääkärisi -asemilla ja Länsi-Pohjassa. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen kaaduttua kevääl-

lä valinnanvapauskokeilut päättyivät. Mehiläisen kokeiluyksiköt sulkeutuivat syksyn 2019 aikana Jyväskylässä, Lahdessa, Järvenpäässä, Tampereella, Hämeenlinnassa, Hyvinkäällä ja Kuopiossa. Sisäisen organisaatiomuutoksen myötä Mehiläisen suun terveyden julkiset palvelut yhdistyivät osaksi julkisia terveystalouksia. Mehiläinen luopui turvapuhelinpalveluista syyskuussa 2019 keskittyen uusiin teknologioihin ja niiden tuomiin mahdollisuuksiin sekä kotiin vietäviin hoivapalveluihin. Erityisesti henkilökohtaisen avustuksen palvelut kasvoivat voimakkaasti vuoden 2019 aikana. Henkilöstöpalveluissa otettiin käyttöön Oma Työ-sovellus, jolla rekrytointi- ja työvuoroprosesseja saadaan digitalisoitua ja tehostettua sekä tehtyä asiakaslähtöisemmiksi.

Mehiläisen sosiaalipalveluiden kasvu ja kehitys jatkuivat vahvana vuonna 2019. Tätä kehitystä tukivat sekä orgaaninen kasvu että useat yritysostot. Tilikauden aikana osaksi hoivapalveluita tuli yritysostojen kautta 34 uutta palvelukotia. Yksikkömäärältään suurin lisäys oli Mehiläinen Hoivapalvelut Oy:n ostama Provesta Oy, jonka myötä erityisryhmiemme tarjonta kasvoi noin 25 palvelukodilla. Lisäksi vuoden aikana avattiin neljä täysin uutta palvelukotia. Hoivapalveluilla on eri puolella Suomea noin 200 palvelukotia, joissa on yli 6800 asukapaikkaa. Ikääntyneiden palveluiden henkilöstötyytyväisyys ja asukasmäärä kasvoivat. Vuonna 2019 panostettiin vahvasti laatuun. Kaikissa yksiköissä toteutettiin kevään aikana omavalvontakäynnit. Vuonna 2018 käyttöön otettuun laatuindeksiin kerättiin tablettikyselyllä aktiivisesti palautetta ja vuoden aikana saatiin yli 15 000 palautetta. Kaikissa hoivayksiköissä otettiin käyttöön mobiilikirjaus ja uusi työvuorosunnittelujärjestelmä. Myös hoivakotien tilailmettä yhtenäistettiin viihtyvyyden parantamiseksi.

Mehiläisen lastensuojelupalvelut kasvoivat sekä yritysostoin että orgaanisesti. Tilivuoden aikana hankittiin lastensuojelun sijaishuollon erityisyksikkö Jyväskylältä ja pienryhmäkoti Hollolasta. Uudiskohteina avattiin perhekuntoutusyksikkö Laitilassa ja erityislastenkoti litissä. Vuoden aikana aloitettiin lisäksi uusien yksiköiden rakentaminen Kuortaneella, Askolassa ja Tuusulassa. Toiminnan strategiset painopisteet olivat laadun varmistaminen ja johtamisen yhdenmukaistaminen. Kysyntä yleisesti lastensuojelupalveluissa jatkui tasaisena. Avo- ja perhehoitopalveluiden kysynnässä oli vuoden aikana selkeää kasvua.

Vuoden 2019 aikana Mehiläinen jatkoi voimakkaita investointeja kasvua ja digitalisaatiota tukeviin hankkeisiin. Investointeihin käytetty nettokassavirta kasvoi -85,4 (-41,8) miljoonaan euroon.

Vertailuluvussa ei huomioitu edellisen vuoden Mehiläinen Holding AB -konsernin hankintaa. Yritys- ja liiketoimintakauppoihin käytetty nettokassavirta kasvoi -57,4 (-25,3) miljoonaan euroon. Mehiläinen avasi uusia yksiköitä ja hoivapuolella investoitiin kiinteistöihin. Lisäksi Mehiläinen investoi sekä aineettomiin oikeuksiin että IT-järjestelmiin. Tilikauden aikaiset bruttoinvestoinnit ilman yritysostoja olivat -28,0 (-16,4) miljoonaa euroa.

Konsernin tunnusluvut

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Liikevaihto	1 064 095	392 957
Liikevaihdon kasvu %	270,8	
Oikaistu käyttökate (EBITDA) ¹⁾	201 983	43 892
% liikevaihdosta	19,0	11,2
Käyttökate (EBITDA)	197 124	24 981
% liikevaihdosta	18,5	6,4
Oikaistu EBITA ¹⁾	118 824	33 380
% liikevaihdosta	11,2	8,5
EBITA	113 965	14 469
% liikevaihdosta	10,7	3,7
Liikevoitto	81 776	2 825
% liikevaihdosta	7,7	0,7
Tilikauden voitto	593	-17 033
Liiketoiminnan nettorahavirta	200 697	8 052
Oman pääoman tuotto %	0,1	-1,8
Sijoitetun pääoman tuotto %	3,5	0,2
Omavaraisuusaste %	34,6	44,1
Nettovelkaantumisaste (gearing) %	154,5	95,9
Korolliset nettovelat	1 408 075	912 590
Taseen loppusumma	2 634 680	2 159 905
Henkilöstö keskimäärin	9 077	7 914
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	483 243	175 094

Tunnusluvut ilman IFRS 16 -standardin vaikutusta

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	125 205	43 892
% liikevaihdosta	11,8	11,2
Oikaistu EBITA	99 455	33 380
% liikevaihdosta	9,3	8,5
Liikevoitto	62 542	2 825
% liikevaihdosta	5,88	0,7

¹⁾ Oikaistuun käyttökatteeseen ja EBITA:an sisältyvät oikaisut on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 26. Vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyvät poikkeukselliset tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomat tapahtumat, kuten omistusmuutokseen liittyvät kulut, yrityskauppoihin liittyvät kulut ja tuotot, joita ovat varainsiirtoverot, asiantuntijapalkkiot, ehdollisten vastikkeiden käyvän arvon muutokset, osakkeiden myyntivoitot ja -tappiot, ja muut kaupan seurauksena syntyneet kulut, liiketoimintojen integroimisesta ja toiminnan uudelleenjärjestelystä aiheutuneet kulut, kuten toimipaikkojen yhdistelystä aiheutuneet kulut, tyhjiksi jääneistä toimitiloista tehty vuokratulovaraukset (ei enää IFRS 16 -standardin käyttöönoton jälkeen) ja toiminnan tehostamiseen liittyvät kulut, sekä arvonalentumiset.

Enemmän tunnuslukuja on esitetty 'Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut' -osiossa.

Liikevaihto

Mehiläisen liikevaihto tilikaudella 2019 oli 1 064,1 (393,0) miljoonaa euroa. Liikevaihto muodostuu terveys- ja sosiaalipalveluista, joiden osalta sosiaalipalveluiden suhteellinen osuus kasvoi hieman edellisestä vuodesta. Liikevaihdon kasvua tukivat sekä orgaaninen kasvu että yrityskaupat.

1 000 euroa	Konserni	
	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Liikevaihto		
Terveyspalvelut	712 903	266 571
Sosiaalipalvelut	351 192	126 385
Yhteensä	1 064 095	392 957

Tulos

Mehiläinen otti IFRS 16 -standardin käyttöön 1.1.2019 soveltaen mukautettua yksinkertaistettua lähestymistapaa, minkä takia vertailuvuoden lukuja ei ole oikaistu. Standardin käyttöönoton vaikutus kirjattiin avaavaan taseeseen 1.1.2019.

Mehiläisen käyttökate oli 197,1 (25,0) miljoonaa euroa ja käyttökateprosentti 18,5 (6,4) prosenttia. Käyttökatteeseen sisältyi -4,9 (-18,9) miljoonaa euroa vertailukelpoisuuteen vaikuttavia kertaluonteisia erä, jotka liittyivät yritysankintoihin ja niiden integrointiin sekä muihin toiminnan ja toimipisteverkoston uudelleenjärjestelyihin. Kertaluonteisista eristä oikaistu käyttökate oli 202,0 (43,9) miljoonaa euroa. Oikaistun käyttökateen osuus liikevaihdosta (oikaistu käyttökate %) oli 19,0 (11,2) prosenttia. Ilman IFRS 16 -standardin vaikutusta konsernin oikaistu käyttökate olisi ollut 125,2 miljoonaa euroa ja oikaistu käyttökateprosentti 11,8 prosenttia.

Poistot ja arvonalentumiset olivat -115,3 (-22,2) miljoonaa euroa. Aineellisten hyödykkeiden osuus tästä oli -23,1 (-9,5) miljoonaa euroa. IFRS 16 -standardin käyttöönotolla oli 57,4 miljoonan euron poistoja lisäävä vaikutus.

Rahoitustuotot ja -kulut olivat yhteensä -77,6 (-22,4) miljoonaa euroa, joista IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus oli -22,9 miljoonaa euroa. Tilikauden verot olivat -3,6 (2,5) miljoonaa euroa, josta laskettuna efektiivinen veroprosentti oli 85,9 %. Tulos ennen veroja oli 4,2 (-19,6) miljoonaa euroa ja tilikauden voitto oli 0,6 (-17,0) miljoonaa euroa.

Rahavirta

Mehiläisen liiketoiminnan nettorahavirta oli yhteensä 200,7 (8,1) miljoonaa euroa. Käyttöpääoman muutos oli 11,2 (3,0) miljoonaa euroa. Maksetut verot olivat -7,0 (-18,7) miljoonaa euroa. Edellisen tilikauden maksettuihin veroihin sisältyy -13,8 miljoonaa euroa veroja liittyen hallinto-oikeuden päätökseen Ambea Finland AB:n Suomen sivuliikkeelle verovuosina 2006–2012 allokoitujen korkokulujen verovähennyskelpoisuudesta.

Investointien nettorahavirta oli yhteensä -71,3 (-124,5) miljoonaa euroa. Vertailukauden investoinneissa on mukana Mehiläinen Holding AB -konsernin hankinta. Tilikauden investoinneista tytäryritysten ja liiketoimintojen hankintojen osuus oli -57,4 miljoonaa euroa keskittyen pääasiallisesti pienempiin hankintoihin. Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden osuus oli -28,0 miljoonaa euroa koostuen suurelta osin investoinneista lääkärikeskusten laitteisiin ja tiloihin sekä hoivapuolen kiinteistöihin. Lisäksi Mehiläinen investoi aineettomiin oikeuksiin ja IT-järjestelmiin. Investointien rahavirtaan sisältyy myyntituottoja 13,3 miljoonaa euroa.

Rahoituksen rahavirta oli -129,9 (1 259,1) miljoonaa euroa, josta maksettujen korkojen osuus oli -48,8 (-18,9) miljoonaa euroa. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus rahoituksen rahavirtaan oli -77,6 miljoonaa euroa. Maksullisten osakeantien osuus oli 4,6 (713,8) miljoonaa euroa.

Taloudellinen asema

Mehiläisen oma pääoma oli tilikauden 2019 lopussa 911,3 (951,4) miljoonaa euroa. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus avaavaan taseeseen oli -39,0 miljoonaa euroa.

Korolliset nettovelat tilikauden lopussa olivat 1 408,1 (912,6) miljoonaa euroa. IFRS 16 -standardin käyttöönotto kasvatti korollisia velkoja 491,6 miljoonaa euroa. Muuten Mehiläisen velkapositiivissa ei tapahtunut olennaista muutosta tilikauden aikana. Mehiläisen rahoitusjärjestely on kuvattu tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 21.

Mehiläisen taseen loppusumma tilikauden 2019 lopussa oli 2 634,7 (2 159,9) miljoonaa euroa. Nettovelkaantumisaste tilikauden lopussa oli 154,5 (95,9) prosenttia ja omavaraisuusaste 34,6 (44,1) prosenttia.

Mehiläinen on soveltanut IFRIC 12 Palvelutoimilupajärjestelyt -tulkintaa ulkoistussopimuksiin, joissa Mehiläinen voi saada vastikkeetta käyttöönsä julkisen tahon infrastruktuurin tai sen osan, jota se

operoi ulkoistussopimuksen palveluntuotannossa. Mehiläisellä ei tällöin katsota olevan määräysvaltaa julkiselta taholta vastikkeetta saataviin hyödykkeisiin, eikä se täten ole kirjannut omaisuuseriä taseeseensa.

Tilikauden aikana tapahtuneet muutokset konsernirakenteessa

Mehiläinen hankki vuonna 2019 seuraavat yritykset ja liiketoiminnot:

Terveyspalvelut

Hankinnan kohde	Hankinta-ajankohta	Toimiala ja -paikka
Lääkärikeskus Wiljami Oy:n liiketoiminta	3/2019	Työterveyspalvelut, Kotka
Hammashoito Timo Kaitemo Oy:n liiketoiminta	3/2019	Suun terveydenhoidon palvelut, Vantaa
Rajatorpan Hammaslääkäriasema Oy:n liiketoiminta	3/2019	Suun terveydenhoidon palvelut, Vantaa
Lääkäriasema Tuma Oy, 100 % osakekannasta	4/2019	Yksityislääkäri- ja työterveyspalvelut, Riihimäki
Alkdent Oy:n liiketoiminta	5/2019	Suun terveydenhoidon palvelut, Turku
Pohjola Terveys Oy:n työterveysliiketoiminta	6/2019	Työterveyspalvelut, Helsinki, Kuopio, Oulu, Tampere ja Turku
Asemanpuiston Lääkärikeskus Oy, 100 % osakekannasta	6/2019	Työterveyspalvelut, Forssa
Haapajärven Lääkäritalo Oy, 100 % osakekannasta	6/2019	Yksityislääkäri- ja työterveyspalvelut, Haapajärvi
Iisalmen Työterveysasema Oy, 100 % osakekannasta	6/2019	Työterveyspalvelut, Iisalmi
Lääkäriasema Joutsen Oy, 100 % osakekannasta	8/2019	Yksityislääkäri-, fysioterapia- ja työterveyspalvelut, Loimaa
Lääkäriasema Cantti Oy:n liiketoiminta	9/2019	Yksityislääkäri- ja työterveyspalvelut, Kuopio
Turun Seudun Työterveystalo Oy, 100 % osakekannasta	9/2019	Lääkäriasemat, yksityislääkärit ja vastaavat erikoislääkäripalvelut, Turku
Joensuun hammaspaikka Oy, 100 % osakekannasta	10/2019	Suun terveydenhoidon palvelut, Joensuu
Leppävaaran hammaslääkärikeskus Helmi Oy, 100 % osakekannasta	11/2019	Suun terveydenhoidon palvelut, Espoo
Promedi Oy/Ab, 100 % osakekannasta	11/2019	Lääkäriasemat, yksityislääkärit ja vastaavat erikoislääkäripalvelut, Vaasa
SeiMedi Oy, 100 % osakekannasta	11/2019	Lääkäriasemat, yksityislääkärit ja vastaavat erikoislääkäripalvelut, Seinäjoki

Hoivapalvelut

Hankinnan kohde	Hankinta-ajankohta	Toimiala ja -paikka
Hoivakoti Kultaruskko Oy, 100 % osakekannasta	2/2019	Ikääntyneiden asumispalvelut, Eura
Pienkoti Akseliina Oy:n liiketoiminta	3/2019	Ikääntyneiden asumispalvelut, Kemi
Tuusulan Kerttuli Oy, 100 % osakekannasta	3/2019	Mielenterveyskuntoutus ja ikääntyneiden asumispalvelut, Tuusula
Villa Ahki Oy, 100 % osakekannasta	5/2019	Vammaisten asumispalvelut, Paimio
Villa Luohti Oy, 100 % osakekannasta	5/2019	Vammaisten asumispalvelut, Paimio
Hoitokoti Hermanninranta -konserni, 100 % osakekannasta	6/2019	Mielenterveyskuntoutus ja vammaisten asumispalvelut, Rautalamppi ja Suonenjoki
Med Group Oy:lta ja Lapinjärven kunnalta siirtynyt kotihoitoliiketoiminta ja ikääntyneiden palveluasumisliiketoiminta	9/2019	Ikääntyneiden palveluasuminen, Lapinjärvi
Ravuri Oy, 100 % osakekannasta	9/2019	Vammaisten päivä- ja työtoiminta, Hollola
Kyyhkylä Oy:n liiketoiminta	9/2019	Kuntoutuslaitokset ja sairaskodit, Mikkeli
Provesta Oy konserni, 100 % osakekannasta	10/2019	Muut muualla luokittelemattomat sosiaalihuollon avopalvelut, Kempele

Lastensuojelu

Hankinnan kohde	Hankinta-ajankohta	Toimiala ja -paikka
Sosiaalipalvelut Jyväsharju Oy, 100 % osakekannasta	4/2019	Lastensuojelupalvelut, Jyväskylä
Kastarin Pienryhmäkodit Oy, 100 % osakekannasta	9/2019	Lasten ja nuorten laitokset ja ammatillinen perhehoito, Hollola

Mehiläinen myi tilikauden 2019 aikana seuraavat liiketoiminnot:

Myydyt yritykset	Myynti-ajankohta	Toimiala ja -paikka
Mehiläinen Turvapuhelin Oy	9/2019	Julkiset terveyspalvelut, Helsinki

Mehiläinen yksinkertaisti konsernirakennettaan purkamalla ja fuusioimalla tytäryrityksiään seuraavasti:

Yritys	Fuusioitunut / purettu	Ajankohta
Porvoon Lääkärikeskus Oy	Fuusioitunut Mehiläinen Oy:öön	1/2019
Porvoon Röntgen Oy	Fuusioitunut Mehiläinen Oy:öön	1/2019
Pihlajakoti Oy	Fuusioitunut Mehiläinen Hoivapalvelut Oy:öön	2/2019
Stoma Klinikat Oy	Fuusioitunut Mehiläinen Oy:öön	2/2019
Oy Medicum Services Ab	Fuusioitunut Kotipalvelu Mehiläinen Oy:öön	3/2019
Tahtokodit Oy	Fuusioitunut Familiar Oy:öön	6/2019
Sosiaalipalvelut Tahtoranta Oy	Fuusioitunut Tahtokodit Oy:öön	6/2019
Lapin Lääkärikeskus Oy	Purku	7/2019
Koillismaan Terveys Oy	Purku	10/2019
Kymen Nuorten Asema Oy	Fuusioitunut Familiar Oy:öön	10/2019
Asemanpuiston Lääkärikeskus Oy	Fuusioitunut Mehiläinen Oy:öön	10/2019
Vakka-Suomen Lääkärikeskus Oy	Purku	11/2019
Iisalmen Työterveysasema Oy	Fuusioitunut Mehiläinen Oy:öön	11/2019
Sosiaalipalvelut Jyväsharju Oy	Fuusioitunut Familiar Oy:öön	11/2019
Lääkäriasema Tuma Oy	Purku	12/2019
Mainio Care Oy	Fuusioitunut Mehiläinen Hoivapalvelut Oy:öön	12/2019

JULKINEN OSTOTARJOUS PIHLAJALINNA OYJ:N OSAKEKANNASTA

Toteutuneiden yrityshankintojen lisäksi Mehiläinen Yhtiöt Oy julkisti 5.11.2019 tekevänsä julkisen ostotarjouksen sosiaali- ja terveysalan yhtiö Pihlajalinna Oy:n koko osakekannan ostamisesta. Ostotarjouksen toteutuminen edellyttää muun muassa, että osakkeenomistajat, joiden omistuksessa on yli 90 prosenttia Pihlajalinna Oy:n osakkeista ja äänistä, hyväksyvät tarjouksen sekä viranomaisten hyväksyntää. Suurimmat osakkeenomistajat ovat eräin tavanomaisin ehdoin peruuttamattomasti sitoutuneet hyväksymään ostotarjouksen. Suurimpien osakkeenomistajien sitoumukset edustavat yhteensä noin 63,2 % Pihlajalinnan osakkeista ja äänistä. Osakkeiden tarjousaika alkoi 9.1.2020 ja on tilinpäätöksen allekirjoittamishetkellä vielä kesken. Kaupan odotetaan toteutuvan vuoden 2020 toisen vuosineljänneksen loppupuolella tai kolmannen vuosineljänneksen aikana. Ostotarjousprosessissa Pihlajalinna Oy:n osakkeenomistajille tarjotaan 16,00 euroa jokaista osaketta kohden, joka tarkoittaa noin 362 miljoonan euron sitoumusta koko osakekannasta. Osakehankinta tullaan rahoittamaan lainarahoituksella ja Mehiläiseen sijoitettavalla omalla pääomalla.

Hallinto

YRITYKSEN HALLITUS, YHTIÖKOKOUS JA TILINTARKASTAJAT

Mehiläinen Konserni Oy:n hallitukseen ajalla 1.1.-31.12.2019 kuuluivat Andreas Tallberg (puheenjohtaja), Harri Aho, Lave Beck-Friis, Tomas Ekman, Eveliina Huurre, Janne-Olli Järvenpää ja Minna Kohmo. Hallituksen jäsenistä on naisia 28,6 prosenttia ja miehiä 71,4 prosenttia.

Hallitus on asettanut kolme valiokuntaa, jotka ovat tarkastusvaliokunta, palkitsemisvaliokunta ja sopimusvaliokunta. Hallituksen tarkastusvaliokuntaan kuuluvat Lave Beck-Friis (puheenjohtaja), Harri Aho sekä 10.6.2019 alkaen Eveliina Huurre. Palkitsemisvaliokunnan jäsenet ovat Andreas Tallberg ja Tomas Ekman. Sopimusvaliokuntaan kuuluvat Eveliina Huurre (puheenjohtaja), Lave Beck-Friis ja Tomas Ekman.

Hallituksen jäsenille maksetaan vuosipalkkioita seuraavasti: hallituksen puheenjohtaja 120 000 euroa, Harri Aho, Eveliina Huurre ja Minna Kohmo 35 000 euroa. Lisäksi hallituksen sopimusvaliokunnan puheenjohtajalle maksetaan tehtävästä erillinen palkkio 20 000 euroa vuodessa. Yhtiöllä ei ole toimitusjohtajaa.

Yrityksen tilintarkastajana toimii tilintarkastus-yhteisö Ernst & Young Oy, jonka ilmoittamana päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Mikko Ryttilähti.

Lähipiiritapahtumat, sisältäen ylimmän johdon palkkiot sekä rahallinat, vastuut ja vastuusi-toumukset lähipiiriin kuuluville, on esitetty konsernitiilin päättökseen liitetiedoissa 24.

YLEISET TOIMINTAPERIAATTEET JA POLITIIKAT

Mehiläisen työntekijöiltä, ammatinharjoittajilta ja yhteistyökumppaneilta edellytetään yleisten toimintaperiaatteiden (Code of Conduct) sekä ohjesääntöjen noudattamista. Yhteisten toimintaperiaatteiden tavoitteena on auttaa jokaista työntekijää ja ammatinharjoittajaa kohtaamaan toisensa ja asiakkaansa Mehiläisen asiantuntevina ammattilaisina, Mehiläisen korkeiden laatuavoitteiden mukaisesti. Ohjesäännöistä tärkeimmät ovat henkilöstöpolitiikka, laatu- ja tietosuojapolitiikka, viestintäpolitiikka, hankintapolitiikka, riskienhallintapolitiikka sekä vastuullisuus- ja veropolitiikka.

Mehiläisen yleiset toimintaperiaatteet kattavat myös lahjonnan ja korruption torjuvat periaatteet. Yrityksen toimintaperiaatteiden ja politiikkojen mukaisen toiminnan toteutumista seurataan Mehiläisen johtamisjärjestelmän mukaisin toiminta-kohtaisin johto- ja ohjausryhmin. Lisäksi toimintaperiaatteiden toteutumista seurataan sisäisillä ja ulkoisilla auditoinneilla. Osana sisäistä valvontaa käytössä on väärinkäytösten ilmoituskanava.

Mehiläinen siirtyi syvennettyyn asiakasyhteistyöhön Suomen konserniverokeskuksen kanssa vuoden 2020 alussa. Syvennetyn yhteistyön aloitusta edelsi vuoden 2019 aikana verottajan toimesta toteutettu Mehiläisen veroprosessien ja -kontrollien tarkastus (Compliance Scan -arviointi), jonka perusteella Mehiläinen sai luvan siirtyä syvennettyyn yhteistyömalliin. Syvennetty yhteistyö on OECD:n suosittama ennakoiva ja avoin toimintamalli suurten veroasiakkaiden veroasioiden hoitamiseksi ja se tukee Mehiläisen verottajayhteistyön käytäntöjä ja tahtotilaa olla vastuullinen veronmaksaja lisäten verotuksen läpinäkyvyyttä. Syvennetyissä veroyhteistyössä veroasioita käydään säännöllisesti ja ennakollisesti läpi konserniverokeskuksen kanssa.

Riskit ja liiketoiminnan epävarmuustekijät

Mehiläinen toimii voimakkaasti säännellyllä toimialalla. Sekä yhtiön operatiivinen toiminta että liike-toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset voivat aiheuttaa riskejä. Erityisesti muutokset sosiaali-

terveyspalveluita koskevassa lainsäädännössä luovat yritykselle sekä mahdollisuuksia että riskejä.

Mehiläisellä on pitkiä vuokra- ja asiakassopimuksia, kuten kuntien kanssa tehtäviä ostopalvelusopimuksia rajoitetuin hintatarkistusehdoin. Nämä mahdollistavat toiminnan pitkäjänteisen kehittämisen, mutta niiden kannattavuudesta pitkällä aikavälillä ei ole varmuutta. On mahdollista, että esimerkiksi työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut tai palveluiden kysyntä tietyssä yksikössä kehittyvät oletettua huonommin ilman, että muutoksiin on pystytty varautumaan sopimuksen ehtoissa.

Yksityisrahoitteisten palveluiden kysyntään voivat vaikuttaa negatiivisesti yleisen taloudellisen tilanteen heikkeneminen ja työllisten määrän pieneneminen. Myös kilpailijoiden ja julkisen sektorin toimilla voi olla vaikutusta yritykseen. Kiristytvä kilpailu lisää hinnoittelupainetta ja vaikeuttaa asiakashankintaa.

Toimintaedellytyksiin vaikuttaa terveys- ja sosiaalipalveluiden ammattihenkilöiden saatavuus koskien sekä yrityksen yksiköissä toimivia itsenäisiä ammatinharjoittajia, että työntekijöitä. Tämä saattaa asettaa rajoituksia yrityksen liiketoiminnan kasvulle ja luoda kustannuspaineita. Mehiläinen panostaa jatkuvasti henkilöstön kehittämiseen sekä hyvinvointiin ja on tutkimusten mukaan houkutteleva työnantaja.

Toiminnan laajenemisesta ja yritysostoista aiheutuu riskejä, joita hallitaan panostamalla hankittujen yritysten integraatioihin, standardoituihin prosesseihin ja toimintatapoihin sekä muutosten läpivientiin.

Potilas-, tieto- ja asiakasturvallisuus ovat terveys- ja sosiaalipalveluiden perusta. Tietojärjestelmien toimivuus ja tietoturva ovat tärkeitä sekä asiakastyössä että tukitoiminnoissa. Niihin liittyviä riskejä hallitaan sekä teknisin keinoin että käyttäjien koulutuksin.

Mehiläisen toimintaan liittyy rahoituksellisia riskejä, kuten likviditeetti-, korko- ja luottoriskejä sekä vahinkoriskejä. Mehiläinen pyrkii varautumaan näihin muun muassa rahoitustarpeiden ennakoinnin, pitkäaikaisten rahoitussopimusten, korkosuojausten, vastapuoliriskianalyysien sekä vakuutusten avulla.

Riskienhallinta

Mehiläisen itse asettamien vaatimusten ja tavoitteiden lisäksi sosiaali- ja terveyspalvelut on vahvasti säännelty toimiala, johon liittyy lupia, rekisteröintejä ja viranomaisvalvontaa.

Mehiläisen riskienhallinnan prosessi ja vastuut on kuvattu konsernin riskienhallintapolitiikassa. Taloudelliset riskit on raportoitu tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Yrityksen toimintaan liittyviä strategisia ja operatiivisia riskejä sekä vahinkoriskejä hallitaan pro-

sessien sekä toimintamallien jatkuvalla seurannalla ja kehittämisellä. Toiminnan laadun seuranta ja toimintaan liittyvien riskien hallinta on osa Mehiläisen johtamisjärjestelmää.

Toimintaa valvotaan Mehiläisen omalla sisäisellä valvonnalla, ostetulla sisäisen tarkastuksen palvelulla ja viranomaisten toimesta. Riskienhallintaan käytetään myös sisäisiä ja ulkoisia auditointeja, palautejärjestelmää sekä vaaratilanneraportointia.

Muut kuin taloudelliset tiedot

LAATU JA TURVALLISUUS

Asiakastytyväisyys

Mehiläisen lääkärikeskuksissa, sairaaloissa, Felicitas-lapsettomuusklinikoilla ja Hammas Mehiläisen asemilla asiakastytyväisyyttä mitataan jatkuvalla NPS-asiakaskokemusmittauksella. Vuonna 2019 mittauksista tehtiin 142 toimipisteessä ympäri Suomea. NPS-indeksi voi vaihdella välillä -100 ja 100, ja sitä pidetään erinomaisena, kun se on yli 50. Vuonna 2019 Mehiläisen lääkärikeskusten, sairaaloiden ja Felicitas-lapsettomuusklonikoiden NPS-indeksi oli kokonaistasolla 89, sairaaloiden 94 ja Hammas Mehiläisen 89. Vastauksia Mehiläisen mittaukseen saatiin 159 775 kappaletta, sairaaloiden mittaukseen 5 495 ja Hammas Mehiläisen mittaukseen 36 023.

Mehiläisen Työelämäpalveluiden päättäjäasiakkaiden asiakastytyväisyyttä mitataan verkkokyselyillä ja puhelinhaastatteluilla keväisin ja syksyisin, jatkuvan ohjausryhmäkyselyn avulla sekä palveluiden tyytyväisyys- ja kehittämiskyselyillä. Vuonna 2019 niihin saatiin yhteensä 3 541 vastausta.

Asiakkaita osallistetaan Mehiläisen toiminnan ja palveluiden kehittämiseen Asiakasraati-verkkopaneelissa. Vuonna 2019 raadissa oli mukana 3 493 Mehiläisen asiakasta. Paneelikyselyihin saatiin 17 739 vastausta.

Potilas- ja asiakasturvallisuus

Mehiläisen palvelut perustuvat näyttöön perustuvaan lääketieteeseen sekä hyviin hoiva- ja toimintakäytäntöihin. Potilas- ja asiakasturvallisuudella tarkoitetaan kaikkien Mehiläisessä toimivien ammattihenkilöiden, Mehiläisen yksiköiden ja konsernin periaatteita sekä toimintakäytäntöjä, joilla varmistetaan potilaiden ja sosiaalipalveluiden asiakkaiden terveyden-, sairaanhoidon sekä hoivapalveluiden turvallisuus.

Mehiläisessä on käytössä HaiPro-työkalu potilas- ja asiakasturvallisuutta vaarantavien tapahtumien ilmoittamiseen ja raportointiin. HaiPro-raportointijärjestelmä on tarkoitettu organisaation toiminnan kehittämiseen. Järjestelmällisen ja helpokäyttöisen raportointimenettelyn avulla käyttä-

jät voivat hyödyntää vaaratapahtumista saatavat opit ja organisaation johto saa tietoa esimerkiksi koulutuksen tai ohjeistusten riittävydestä sekä toimenpiteiden vaikutuksista. Mehiläisellä on käytössä myös palautekanava sekä erillinen valituskanava, jonka kautta potilaat voivat ilmaista tyytymättömyytensä hoitoon.

Vaikuttavuus

Mehiläinen panostaa laatuun ja hoidon vaikuttavuuteen jatkuvan parantamisen periaatteella. Laatutyöhön osallistuu jokainen Mehiläisessä työskentelevä. Myös asiakkaamme ovat aktiivisesti mukana laadun kehittämisessä palautejärjestelmien ja asiakasraadin kautta.

Digitalisaatio, datan hyödyntäminen ja tiedolla johtaminen tuovat vaikuttavuutta ja laatua myös terveyspalveluihin. Digitalisaation hyödyt ovat kiistattomat – esimerkkinä Mehiläisen uudet laadun seurannan työkalut, jotka hyödyntävät yli 1,8 miljoonan vuosittaisen lääkärikäynnin dataa muun muassa antibioottien ja pääasiassa keskushermostoon vaikuttavien lääkkeiden vastuullisen käytön arvioinnissa. Tavoitteenamme on, että potilastyötä tehdään tasalaatuisesti. Mehiläisessä seurattiin vuonna 2019 myös kuvantamis- ja laboratoriotutkimusten vastuullista määräämistä. Hoidon vaikuttavuuden osalta seuraamme diabeteksen ja sydän- ja verisuonitautien hoitotasapainoa. Lisäksi sairaalamme potilaat antavat toimenpiteiden yhteydessä ja seuranta-ajalla tietoa toipumisestaan ja oireistaan. Ennaltaehkäisy näkökulmasta seuraamme systemaattisesti rakenteisen kirjaamisen käytäntöjä potilastietojärjestelmässä mm. tupakoinnin ja painoindexin osalta. Tarjoamme myös monipuolisesti digitaalisia elintapavalmennuksia sairauksien ennaltaehkäisyä tukemiseksi.

Mehiläisessä tutkimus- ja kehitystoiminta painottui terveyspalveluiden digitalisoinnin kehittämiseen tavoitteena tarjota laadukkaita terveyspalveluja. Digitaaliset palvelut luovat uusia kanavia Mehiläisen palveluiden käyttöön, parantavat asiakaskokemusta ja tehostavat palveluprosesseja. Yksi keskeisistä yrityksessä kehitetyistä digitaalisista palveluista on OmaMehiläinen-sovellus, joka mahdollistaa muun muassa nopean ja helpon pääsyn omiin terveystietoihin, ajanvarauksen omalta puhelimelta, sähköisen reseptin uusimisen sekä ympärivuorokautisen viestiyhteyden terveydenhuollon ammattilaisiin. Lisäksi vuoden alussa työterveyshuollon puolella lanseerattiin Työkykytutka, jonka avulla työterveys pystyy reagoimaan varhaisemmin ja tarjoamaan kohdennettua tukea yksilön työkyvyn ja terveyden ylläpitämiseksi.

Mehiläisen sijoitukset tutkimus- ja kehitystoimintaan olivat 6,6 miljoonaa euroa vuonna 2019.

TIETOSUOJA JA HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELY

Mehiläisen tietoturvaliikkeen tavoitteena on turvata Mehiläisen ja sen asiakkaiden sekä yhteistyökumppaneiden tietojen luottamuksellisuus, eheys ja käytettävyys. Mehiläisessä käsitellään päivittäin suuria määriä potilastietoja, sosiaalipalveluiden asiakastietoja sekä muita henkilötietoja. Henkilötietojen oikea ja huolellinen käsittely on keskeinen osa yrityksen päivittäistä laadun- ja riskienhallintaa.

Tietoturvaliikkeen tavoitteena on myös esittää tietojen ja tietojärjestelmien luvaton käyttö ja muuttaminen sekä minimoida mahdolliset vahingot. Tietoturvaan ja -suojaan liittyvät vaatimukset ja vastuut ovat osa Mehiläisen johtamisjärjestelmää ja sisältyvät olennaisena osana yrityksen kaikkien toimintaan. Mehiläisen toiminnassa noudatetaan yleistä tietosuoja-asetusta (General Data Protection Regulation, GDPR) sekä muuta tietosuoja-sääntelyä, jonka mukaista toiminnan kehittämistä on jatkettu myös kuluneella tilikaudella.

Tietosuoja-asioita ohjataan konsernitasolla tietosuojan ohjausryhmän toimesta, jossa seurataan tietosuojan kokonaistilannetta, käsitellään merkittävät riskit ja poikkeamat, sekä päätetään konsernitasoon käytännöistä. Vuonna 2019 konsernin tietosuojavastaavana toimi Jarmo Karpakka 11.8.2019 saakka ja Kim Klemetti 12.8.2019 alkaen.

YMPÄRISTÖASIAT

Mehiläisen ympäristöpolitiikan peruseräperiaatteena on, että Mehiläinen pyrkii kaikessa toiminnassaan ennaltaehkäisemään mahdollisia ympäristöön kohdistuvia haittavaikutuksia ja näin edistämään kestävän kehityksen periaatetta. Mehiläinen panostaa

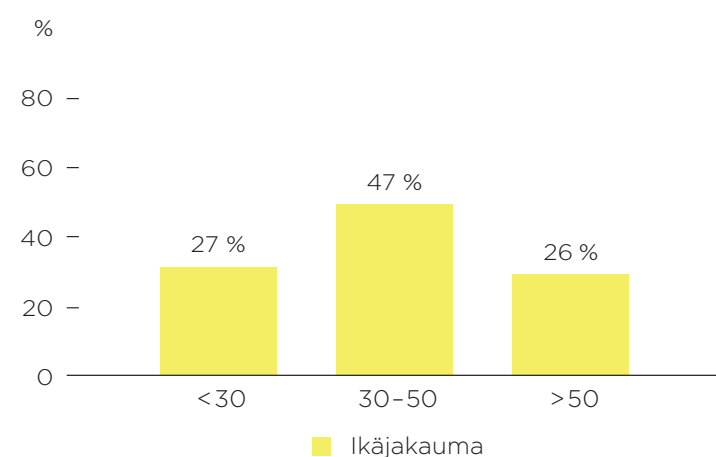
tällä hetkellä voimakkaasti sähköisiin palveluihin ja prosesseihin, jotka osaltaan pienentävät ympäristöön kohdistuvaa kuormitusta. Konsernin toiminnan ympäristövaikutukset syntyvät pääasiassa jätehuollosta, ostojen logistiikasta ja matkustamisesta. Ympäristöasiat ovat osa Mehiläisen johtamis- ja laatu-järjestelmää. Mehiläinen noudattaa voimassa olevaa ympäristölainsäädäntöä ja ETJ+ -energiatehokkuusjärjestelmän vaatimuksia. Henkilöstön sitoutuminen ympäristövastuuseen on keskeinen edellytys ympäristötyön onnistuneelle toteutukselle.

Mehiläisen toiminta on Inspecta Sertifiointi Oy:n toimesta sertifioitu osoituksena siitä, että palvelu vastaa ISO 9001 ja ISO 14001 laatu- ja ympäristöstandardien sekä ETJ+ -energiatehokkuusjärjestelmän asiakas- ja lainsäädäntövaatimuksia. Sertifiointin piirissä ovat kaikki Mehiläisen palvelut ja suurin osa toimipisteistä. 1-2 kertaa vuodessa toteutettavien auditointien myötä uusia yksiköitä liitetään sertifiointin piiriin.

TYÖNTEKIJÄT JA AMMATINHARJOITTAJAT

Mehiläinen on yksi Suomen suurimpia työllistäjiä ja useiden tutkimusten mukaan Suomen tunnetuimpia brändejä sekä kiinnostavimpia työnantajia sosiaali- ja terveydenhuollon opiskelijoiden parissa. Mehiläinen pyrkii olemaan kaikissa tilanteissa vastuullinen työnantaja. Palveluiden ytimessä ovat asiantuntijoiden tieto, taito ja kokemus. Mehiläisen työyhteisö on monimuotoinen niin ihmisten tehtävänkuvien, kuin henkilöstön diversiteetin suhteen. Mehiläisessä työskentelee ihmisiä laajalla koulutus- ja tehtäväkirjolla nuorimpien työntekijöiden ollessa alle 20-vuotiaita ja kokeneimpien ammatinharjoittajien yli 70-vuotiaita.

Konsernin ikä- ja sukupuolijakauma vuonna 2019

Mehiläisen myynnistä ja kasvusta merkittävä osa syntyy osaavien ammattilaistemme työn tuloksena. Henkilöstön jatkuva kouluttaminen ja kehittäminen on keskeinen osa Mehiläisen kilpailukyvyllä ylläpitoa ja edistämistä. Valtaosa Mehiläisessä tapahtuvasta koulutuksesta ja valmennuksesta on ammatillista lisä-, täydennys- tai muuta ammattiin liittyvää koulutusta, jota toteutetaan sekä fyysisenä- että etäkoulutuksena. Vuoden 2019 aikana suurin yksittäinen koulutuspanostuksemme oli esimiesten MEE-valmennus (Mehiläinen Executive Education), johon osallistui noin 500 esimiestä. MEE-valmennus jatkuu myös vuonna 2020.

Mehiläisen henkilöstömäärä täysiaikaisina laskettuna tilikauden lopussa oli 10 049. Henkilöstön lisäksi Mehiläisessä työskentelee ammatinharjoittajia, joiden määrä tilikauden lopussa oli yli 3 800. Henkilöstömäärän lisäys johtuu toiminnan kasvusta sekä toteutetuista yrityshankinnoista. Osa-aikaiset työntekijät mukaan lukien Mehiläinen työllisti tilikauden lopussa yhteensä 21 800 työntekijää ja ammatinharjoittajaa. Emoyhtiöllä ei ole ollut henkilökuntaa tilikauden aikana.

Mehiläisen työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut olivat -483,2 (-175,1) miljoonaa euroa.

TYÖTURVALLISUUS

Työturvallisuutta seurataan konsernitasolla muun muassa työ- ja työmatkatapaturmien sekä niistä aiheutuneiden sairauspoissaolojen lukumäärien perusteella.

Työtapaturmien suhteellinen määrä kalenterivuoden ajalta mitattuna pysyi samalla tasolla edelliseen vuoteen nähden huolimatta henkilöstömäärän kasvusta. Tapahtuneista työtapaturmista valtaosa oli laadultaan ei-vakavia, kuten pintahaavoja tai venähdyksiä.

	2019	2018
Työtapaturmien kokonaismäärä	949	574
Vakavien työtapaturmien lukumäärä	18	0
Työtapaturmista korvatut sairauspoissaolopäivät	3 056	2 774
Työtapaturmista korvatut sairauspoissaolopäivät/tehdyt työpäivät	0,14	0,16

IHMISOIKEUDET

Mehiläinen kunnioittaa kansainvälisiä ihmisoikeuksia kaikessa toiminnassaan. Toiminnan luonteesta johtuen Mehiläisen henkilöstö on jatkuvasti vuo-

rovaikutuksessa ihmisten kanssa. Vuorovaikutustilanteissa henkilöstön tulee kohdella asiakkaita kunnioittavasti noudattaen samalla soveltuvia lakeja ja määräyksiä sekä Mehiläisen arvoja ja yleisiä toimintaperiaatteita. Mehiläisen yleiset toimintaperiaatteet vaativat kohtaamaan asiakkaan yksilöllisesti ja kokonaisvaltaisesti, kohtelevaan kaikkia yhdenvertaisesti sekä asettamaan potilaan turvallisuuden aina etusijalle. Sosiaali- ja terveystieteiden alalla tarkasti säännelty ja seurattu ala, minkä vuoksi Mehiläisen toiminnan vaikuttavuutta, vaikutuksia ja turvallisuutta seurataan tarkasti.

Mehiläisen yleisten toimintaperiaatteiden mukaisesti korruptio, lahjonta tai kilpailua vääristävä toiminta ovat kiellettyjä. Liiketoiminnan riskienhallinnan prosessi kattaa korruptionvastaisuuteen ja lahjontaan liittyvät kysymykset.

Vireillä olevat merkittävät riita-asiat

Mehiläinen Oy:llä on keskeneräinen riita-asia verottajan kanssa koskien Ambea Finland AB:n Suomen sivuliikkeelle verovuosina 2006-2012 allokoitujen korkokulujen verovähennyskelpoisuutta. Lisätietoja riita-asiasta on esitetty konsernitiilinpäätöksen liitetiedossa 9.

Laajaan liiketoimintaansa liittyen konserniyritykset ovat osallisena muissakin riita-asioissa, joiden ei arvioida heikentävän merkittävästi konsernin tulosta tai taloudellista asemaa tehdyt varaukset huomioon ottaen.

Osakepääoma ja osakeoptio-oikeudet

Mehiläinen Konserni Oy:llä on tilikauden lopussa 971 448 564 osaketta jakautuen A-sarjan osakkeisiin 47 629 534 kpl ja B-sarjan osakkeisiin 923 819 030 kpl. Osakkeet jakautuvat lajeihin, jotka eroavat toisistaan etusijajärjestyksen mukaisesti varoja jaettaessa yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Muilta osin yhtiön osakkeet tuottavat yhtiöjärjestyksen mukaisesti yhtäläiset oikeudet yhtiössä. Mehiläinen Konserni Oy:llä ei ole voimassaolevia osakeoptio-ohjelmia. Osakepääoma on 2 500 euroa.

Tilikauden aikana sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP) on merkitty yhteensä 4,8 miljoonaa euroa maksullisilla suunnatuilla osakeantaneilla seuraavasti:

- Yhtiön hallitus on sille 30.11.2018 annetun osakeantaltuutuksen nojalla 17.9.2019 päättänyt osakeannista, jossa annettiin yhteensä 146 696 uutta A-sarjan osaketta ja 458 304 uutta B-sarjan osaketta yhteensä 0,6 miljoonan euron yhteenlaskettua merkintähintaa vastaan.

- Yhtiön hallitus on sille 30.11.2018, 4.6.2019 ja 16.9.2019 annettujen osakeantivaltuutusten nojalla 3.10.2019 päättänyt osakeannista, jossa annettiin yhteensä 167 200 uutta A-sarjan osaketta ja 4 012 800 uutta B-sarjan osaketta yhteensä 4,2 miljoonan euron yhteenlaskettua merkintähintaa vastaan.

Edellä mainitut osakeannit on suunnattu yhtiön henkilöstöön kuuluville sijoittajille osana yhtiön omistajapohjan laajentamista.

Yhtiö on tilikauden aikana hankkinut omia osakkeitaan henkilösijoittajilta, jotka ovat luopuneet omistuksestaan yhtiössä. Omia osakkeita on hankittu yhteensä 115 000 kappaletta, joista 28 888 kappaletta on ollut A-sarjan osakkeita ja 86 112 kappaletta B-sarjan osakkeita. Osakkeiden suhteellinen osuus yhtiön kaikista osakkeista tilikauden lopussa on ollut alle 0,01 prosenttia, ja osakkeet on mitätöity välittömästi niiden tultua yhtiön haltuun. Yhtiön maksama vastike osakkeista on ollut 1 euro per osake.

Tilikauden päättyessä voimassa olevat osakeantiteihin ja omien osakkeiden hankintaan liittyvät päätökset:

- Yhtiön osakkeenomistajat ovat 4.6.2019 valtuuttaneet hallituksen päättämään osakeannista. Valtuutuksen nojalla voidaan antaa yhteensä enintään 1 000 000 kappaletta osakkeita, joista enintään 251 200 kappaletta A-sarjan osakkeita ja enintään 748 800 kappaletta B-sarjan osakkeita. Valtuutuksen nojalla on tilikauden päättyessä antamatta 180 504 kappaletta A-sarjan osakkeita.
- Yhtiön osakkeenomistajat ovat 16.9.2019 valtuuttaneet hallituksen päättämään osakeannista. Valtuutuksen nojalla voidaan antaa yhteensä enintään 4 165 504 kappaletta osakkeita, joista enintään 251 200 kappaletta A-sarjan osakkeita ja enintään 3 914 304 kappaletta B-sarjan osakkeita. Valtuutuksen nojalla on tilikauden päättyessä antamatta 251 200 kappaletta A-sarjan osakkeita ja 748 800 kappaletta B-sarjan osakkeita.
- Yhtiön osakkeenomistajat ovat 4.6.2019 valtuuttaneet hallituksen päättämään omien osakkeiden hankinnasta. Valtuutuksen nojalla voidaan hankkia yhteensä enintään 3 000 000 kappaletta osakkeita, joista enintään 1 500 000 kappaletta A-sarjan osakkeita ja enintään 1 500 000 kappaletta B-sarjan osakkeita. Valtuutuksen nojalla on tilikauden päättyessä hankkimatta 1 471 112 kappaletta A-sarjan osakkeita ja 1 413 888 kappaletta B-sarjan osakkeita.

Tulevaisuuden näkymät

Mehiläinen odottaa liikevaihdon ja EBITA:n (liikevoitto ilman yrityskaupoista syntyneiden aineettomien hyödykkeiden poistoja) parantuvan vuonna 2020. Toteutuessaan Pihlajalinnan osakekauppa tulee vaikuttamaan olennaisesti Mehiläisen liikevaihtoon ja tulokseen.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Pihlajalinna Oyj:stä tehdystä julkisesta ostotarjouksesta on kerrottu tarkemmin toimintakertomuksen yrityshankinnat -kappaleessa.

Lisäksi tilinpäätöspäivän jälkeen on tehty kooltaan pienempiä liiketoimintakauppoja.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden tuloksesta ei jaeta osinkoa ja tulos siirretään kertyneet voittovarot -tilille. Emoyrityksen jakokelpoiset varat 31.12.2019 olivat 971,5 miljoonaa euroa.

Konsernin tuloslaskelma

1 000 euroa	Liite	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Liikevaihto	4	1 064 095	392 957
Liiketoiminnan muut tuotot	4	6 545	1 954
Materiaalit ja palvelut	5	-289 889	-114 749
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	6	-483 243	-175 094
Poistot ja arvonalentumiset	10, 12	-115 348	-22 157
Liiketoiminnan muut kulut	7	-100 332	-80 078
Kulut yhteensä		-988 812	-392 078
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	13	-51	-8
Liikevoitto		81 776	2 825
Rahoitustuotot		390	178
Rahoituskulut		-77 950	-22 556
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	8	-77 560	-22 378
Tulos ennen veroja		4 216	-19 553
Tilikauden tulokseen perustuvat verot		-6 383	-2 166
Laskennalliset verot		2 759	4 686
Tuloverot	9	-3 623	2 520
Tilikauden tulos		593	-17 033
Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Emoyrityksen omistajille		498	-16 718
Määräysvallattomille omistajille		95	-316

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöksestä.

Konsernin laaja tuloslaskelma

1 000 euroa	Liite	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Tilikauden tulos		593	-17 033
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostetut rahoitusvarat			9
Rahavirran suojaukset	20	-7 780	-2 934
Verot eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	9	1 556	587
Siirrot tuloslaskelmaan		-9	
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		-6 233	-2 338
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-5 640	-19 372
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyrityksen omistajille		-5 581	-19 009
Määräysvallattomille omistajille		-59	-363

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöksestä.

Konsernin tase

1 000 euroa	Liite	31.12.2019	31.12.2018
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	10, 11	1 375 916	1 336 398
Muut aineettomat hyödykkeet	10	573 238	589 020
Aineelliset hyödykkeet	12	533 090	97 200
Osuudet osakkuusyrityksissä	13	59	244
Saamiset	17	5 553	6 203
Muut rahoitusvarat	17	587	448
Laskennalliset verosaamiset	9	19 531	12 588
Pitkäaikaiset varat yhteensä		2 507 975	2 042 100
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	14	5 751	5 040
Myyntisaamiset ja muut saamiset	15	96 856	87 583
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		2 008	2 571
Rahavarat	16	22 090	22 612
Lyhytaikaiset varat yhteensä		126 705	117 805
Varat yhteensä		2 634 680	2 159 905

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöksestä.

Konsernin tase

1 000 euroa	Liite	31.12.2019	31.12.2018
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma		3	3
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		970 447	965 868
Käyvän arvon rahasto			9
Suojausinstrumenttien rahasto		-8 371	-2 302
Kertyneet voittovarot		-54 763	-16 718
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		907 315	946 859
Määräysvallattomien omistajien osuus		3 956	4 512
Oma pääoma yhteensä	18	911 271	951 371
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	17	1 375 266	935 955
Muut velat	17	15 791	5 837
Varaukset	22	1 582	1 870
Laskennalliset verovelat	9	116 806	121 372
Pitkäaikaiset velat yhteensä		1 509 446	1 065 035
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	17	56 770	2 751
Ostovelat ja muut velat	19	155 976	135 865
Varaukset	22	766	3 197
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		451	1 686
Lyhytaikaiset velat yhteensä		213 962	143 499
Velat yhteensä		1 723 408	1 208 534
Oma pääoma ja velat yhteensä		2 634 680	2 159 905

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöksestä.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 euroa	Liite	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma							Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
		Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Suojausinstrumenttien rahasto	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä			
Oma pääoma 1.1.2019	18	3	965 868	9	-2 302	-16 718	946 859	4 512	951 371	
IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus	2					-38 968	-38 968	-78	-39 046	
Oikaistu oma pääoma 1.1.2019		3	965 868	9	-2 302	-55 686	907 891	4 434	912 325	
Laaja tulos										
Tilikauden tulos						498	498	95	593	
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna)										
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostetut rahoitusvarat				-9			-9		-9	
Rahavirran suojaukset					-6 070		-6 070	-154	-6 224	
Tilikauden laaja tulos yhteensä				-9	-6 070	498	-5 581	-59	-5 640	
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osakeanti			4 785				4 785		4 785	
Osakkeiden lunastus			-115				-115		-115	
Uusien osakkeiden liikkeeseenlaskusta välittömästi aiheutuneet menot			-91				-91		-91	
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä			4 579				4 579		4 579	
Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa										
Määräysvallattomien omistajien tekemä sijoitus								5	5	
Muutokset määräysvallattomien omistajien osuuksissa						425	425	-425		
Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa yhteensä						425	425	-420	5	
Oma pääoma 31.12.2019		3	970 447	0	-8 371	-54 763	907 315	3 956	911 271	

Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma									
1 000 euroa	Liite	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Suojaus- instrument- tien rahasto	Kertyneet voittovarot	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.6.2018	18								
Laaja tulos									
Tilikauden tulos						-16 718	-16 718	-316	-17 033
Muut laajan tuloksen erät (verovaihtokaudella oikaistuna)									
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostetut rahoitusvarat				9			9		9
Rahavirran suojaukset					-2 302		-2 302	-47	-2 349
Tilikauden laaja tulos yhteensä				9	-2 302	-16 718	-19 009	-363	-19 372
Liiketoimet omistajien kanssa									
Uusmerkintä		3					3		3
Osakeanti			966 776				966 776		966 776
Uusien osakkeiden liikkeenlaskusta välittömästi aiheutuneet menot			-908				-908		-908
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		3	965 868				965 871		965 871
Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa									
Määräysvallattomien omistajien tekemä sijoitus								4 876	4 876
Oma pääoma 31.12.2018		3	965 868	9	-2 302	-16 718	946 859	4 512	951 371

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöksestä.

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 euroa	Liite	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden tulos		593	-17 033
Oikaisut			
Poistot ja arvonalentumiset	10, 12	115 348	22 157
Rahoitustuotot ja -kulut	8	77 560	22 378
Verot	9	3 623	-2 520
Osingot liiketoiminnasta ¹⁾		7 673	2 697
Muut oikaisut		-1 278	-1 107
Käyttöpääoman muutokset			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos		-4 080	734
Vaihto-omaisuuden muutos		-501	-579
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		15 778	2 832
Maksetut osingot liiketoiminnasta ¹⁾		-7 248	-2 978
Saadut osingot, korot ja muut rahoitustuotot		267	219
Maksetut verot ²⁾		-7 039	-18 748
Liiketoiminnan nettorahavirta		200 696	8 052
Investointien rahavirta			
Tytäryritysten ja liiketoimintojen hankinnat vähennettynä hankintahetken rahavaroilla ³⁾	3	-57 423	-1 228 916
Tytäryritysten myynnit vähennettynä luovutushetken rahavaroilla	3	7 182	
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-28 011	-16 414
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnit		253	148
Osakkuusyhtiöihin liittyvät sijoitukset ja myynnit	13	246	-33
Lainasaamisten lisäys (-) / vähennys (+)		579	809
Luovutustulot muista sijoituksista		5 895	-128
Investointien nettorahavirta		-71 280	-1 244 533
Rahoituksen rahavirta			
Maksullinen osakeanti	18	4 613	713 822
Osakkeiden lunastus	18	-115	
Määräysvallattomien omistajien pääomasijoitus		5	0
Lainojen nostot	17	0	996 961
Lainojen takaisinmaksut	17	-5 588	-404 142
Maksetut korot		-48 752	-18 890
Maksetut muut rahoituskulut		-2 522	-28 659
Vuokrasopimusvelkojen takaisinmaksut (IFRS 16)		-54 655	
Maksetut korot (IFRS 16)		-22 925	
Rahoituksen nettorahavirta		-129 938	1 259 092
Rahavarojen muutos		-522	22 612
Rahavarat tilikauden alussa		22 612	
Rahavarat tilikauden lopussa	16	22 090	22 612

¹⁾ Maksetut osingot ovat OmaPartners Oy:n osakkaille maksettuja työpanososinkoja.

²⁾ Maksetut verot vuodelta 2018 sisältävät Ambea Finland AB:n korkojen vähennyskelpoisuuteen liittyvät veronmaksut.

³⁾ Vuonna 2019 Escrow-tilille on maksettu 0,3 (1,3) meur.

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöksestä.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Yrityksen perustiedot

Mehiläinen-konserni on tunnettu ja arvostettu yksityinen sosiaali- ja terveystalouden tuottaja Suomessa. Mehiläinen tarjoaa kokonaisvaltaisia palveluita yksityis-, yritys- ja kunta-asiakkaille. Mehiläinen on merkittävä työnantaja työllistäen noin 21 800 koko- tai osa-aikaista työntekijää ja ammattinharjoittajaa.

Mehiläinen Konserni Oy on perustettu 1.6.2018 ja 31.12.2019 päättyneen tilikauden on Mehiläinen Konserni Oy -konsernin (myöhemmin "Mehiläinen" tai "konserni") toinen tilikausi. Vuoden 2018 omistumuutoksessa Mehiläinen Yhtiöt Oy osti Mehiläinen Holding AB:n, jonka alla oli Mehiläinen Oy -konsernin liiketoiminta. Mehiläinen Yhtiöt Oy:n omistaa Mehiläinen Yhtymä Oy. Mehiläinen Yhtymä Oy:n omistaa Mehiläinen Konserni Oy, jonka tasolta konsernitilinpäätös laaditaan. Mehiläinen Konserni Oy:n emoyritys on Finnish Healthcare Services S.à r.l., kotipaikka Luxemburg. Konsernirakenne on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa. Vertailuvuoden tilikausi on ollut 1.6.- 31.12.2018, minkä takia tilikaudet eivät ole täysin vertailukelpoisia keskenään.

Mehiläisen pääomistaja on CVC Capital Partners VII Limitedin hallinnoimat rahastot. Mehiläisen omistajiin kuuluvat LähiTapiola-ryhmä, Varma, Valtion Eläkerahasto (VER), Ilmarinen, Apteekkien Eläkekassa, Valion Eläkekassa sekä yhtiön johtohenkilöitä.

Konsernin emoyritys on Mehiläinen Konserni Oy, kotipaikka Helsinki. Mehiläinen Konserni Oy:n emoyritys on Finnish Healthcare Services S.à r.l., kotipaikka Luxemburg. Tiedot Mehiläinen-konsernin rakenteesta esitetään liitetiedossa Lähipiiri. Jäljennös Mehiläinen Konserni Oy -konsernin tilinpäätöksestä on saatavissa osoitteesta Pohjoinen Hesperiankatu 17, 00260 Helsinki.

Mehiläinen Konserni Oy:n hallitus on kokouksessaan 5.3.2020 hyväksynyt tämän tilinpäätöksen. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa.

2. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Mehiläinen-konsernin tilinpäätös on laadittu EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti. Tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu 31.12.2019 voimassa olevia IFRS-standardeja ja -tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölaainsäädäntöjen mukaiset. Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, lukuun ottamatta jäljempänä mainittuja standardien edellyttämällä tavalla käypään arvoon arvostettuja eriä. IFRS-tilinpäätöksen laatiminen edellyttää konsernin johdolta arvioita ja oletuksia sekä harkintaa muun muassa laatimisperiaatteiden soveltamiseen liittyen. Näitä on kuvattu kohdassa Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja oletukset.

Konsernitilinpäätöksen esittämistä arvoista on euro ja kaikki luvut on pyöristetty lähimpään tuhatlukuun, ellei muuta ole esitetty.

LASKENTASTANDARDIEN MUUTOKSET

Mehiläinen on ottanut käyttöön uuden IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin 1.1.2019 alkaen. Standardi käsittelee vuokrasopimusten määrittämää, kirjaamista, arvostamista ja vuokrasopimuksesta esitettäviä liitetietoja. Standardi edellyttää vuokralleottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokrasopimusvelkana sekä siihen liittyvänä käyttöoikeusomaisuuseränä. Taseeseen merkitsemiseen liittyvät helpotukset koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä vuokrasopimuksia sekä arvoltaan vähäisiä hyödykkeitä.

Mehiläinen on vuokrannut lähes kaikki toimitilansa sekä muita aineellisia käyttöoikeusomaisuuseränsä. Näistä uuden standardin kriteerit täyttävät vuokrasopimukset kirjataan taseeseen vuokrasopimusvelaksi ja vastaavaksi käyttöoikeusomaisuuseräksi. Vuokratulo esitetään vuokrasopimusvelasta

aiheutuvana korkokuluna sekä vuokrasopimusvelan vähennyksenä. Käyttöoikeusomaisuuserästä kirjataan tuloslaskelmaan poistot.

Kriteerit täyttävien vuokrasopimusten perusteella maksettavat vuokrat esitetään rahavirtalaskelmalla rahoituksen rahavirrassa vuokrasopimusvelan lyhennyksenä ja maksettuna korkona. Aiemmin vuokramaksut esitettiin täysimääräisenä liiketoiminnan rahavirrassa.

Standardin käyttöönnotossa Mehiläinen soveltaa yksinkertaistettua lähestymistapaa. Yksinkertaistuksessa lähestymistavassa standardin käyttöönnoton kumulatiivinen vaikutus kirjataan siirtymähetkellä kertyneisiin voittovaroihin (ns. mukautettu takautuvan soveltamisen lähestymistapa), eikä edeltävän vuoden vertailulukua ole oikaistu.

Mehiläinen soveltaa uuden vuokrasopimuksen määrittämää kaikkiin siirtymähetkellä voimassaole-

viin sopimuksiin ja käyttää standardin helpotukset koskien lyhytaikaisten sekä arvoltaan vähäisten vuokrasopimusten kirjaamista. Osa toistaiseksi voimassa olevista sopimuksista on arvioitu todennäköisen päättymispäivän mukaan. Vuokra-ajassa on huomioitu jatko-optiot siltä osin kuin niiden käyttäminen on kohtuullisen varmaa.

Mehiläinen on luokitellut vuokrasopimukset useaan luokkaan perustuen sopimuksen maturiteettiin sekä sijaintiin ja näille on määritetty erillinen diskonttokorko. Painotettu keskimääräinen diskonttokorko oli 4,65 %.

Vuokralle antajien kirjanpito- ja käyttöoikeusomaisuuseränsä säilyi suurelta osin IAS 17 -standardin mukaisena eli vuokrasopimukset jaetaan edelleen rahoitusleasing-sopimuksiin ja muihin vuokrasopimuksiin. Mehiläinen on vuokrannut edelleen osia toimitiloistaan mutta nämä eivät ole merkittäviä.

IFRS 16 -standardin vaikutukset Mehiläisen raportointiin tilikaudella 2019 ovat seuraavat:

Konsernin tuloslaskelma

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	
Liiketoiminnan muut tuotot / kulut (netto)		76 644
Poistot ja arvonalentumiset		-57 410
Liikevoitto		19 234
Rahoituskulut		-22 948
Tulos ennen veroja		-3 715
Tuloverot		743
Tilikauden tulos		-2 972

Konsernin tase

1 000 euroa	31.12.2019	1.1.2019
Aineelliset käyttöoikeusomaisuuseränsä	437 933	418 981
Laskennalliset verosaamiset	9 969	9 300
Varat yhteensä	447 902	428 281
Oma pääoma	-42 017	-39 046
Korolliset velat	491 628	470 299
Muut velat	-867	-881
Varaukset	-842	-2 092
Oma pääoma ja velat yhteensä	447 902	428 281

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	
Liiketoiminnan nettorahavirta		77 580
Vuokrasopimusvelkojen takaisinmaksut		-54 655
Maksetut korot		-22 925
Rahoituksen nettorahavirta		-77 580
Rahavirtavaikutus		0

Lisäksi Mehiläinen on ottanut käyttöön IFRIC 23 Epävarmat veropositiot -tulokannan 1.1.2019 alkaen. Tulkinta selkeyttää IAS 12 Tuloverot standardin kirjaamista ja arvostamista tilanteessa, jossa on epäselvää, miten verolakia sovelletaan tiettyyn liiketoimeen tai yhteisön verotuksellinen ratkaisu odottaa vielä veroviranomaisen hyväksymistä. Tätä arvioitaessa oletus on, että veroviranomaisilla on käytettävissään kaikki olennaiset tiedot esitetyn verokohtelun arviointia varten. Standardimuutoksella ei ole ollut merkittävää vaikutusta Mehiläisen konsernitiilinpäätökseen.

YHDISTELYPERIAATTEET

Tytäryritykset

Konsernitiilinpäätös sisältää emoyritys Mehiläinen Konserni Oy:n ja kaikki sen tytäryritykset. Tytäryrityksiä ovat yhteisöt, joissa konsernilla on määräysvalta. Konsernilla on määräysvalta, kun se olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja pystyy vaikuttamaan saamaansa tuoton määrään käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa. Jos konsernilla ei ole enemmistöä sijoituskohteen äänioikeuksista, se arvioi kaikkia niitä tekijöitä, joiden kautta määräysvalta voi muodostua ilman äänioikeuksien enemmistöä. Näihin kuuluvat muiden äänioikeuksien haltijoiden ja sijoittajan väliseen sopimukseen perustuvat järjestelyt, muista sopimukseen perustuvista järjestelyistä johtuvat oikeudet sekä sijoittajan äänioikeudet ja potentiaaliset äänioikeudet.

Konserni uudelleenarvioi määräysvaltaansa yhteisössä, jos tosiasiat tai olosuhteet osoittavat, että yksi tai useampi määräysvaltaan johtavista tekijöistä on muuttunut. Tytäryritys yhdistellään konsernitiilinpäätökseen alkaen siitä hetkestä, kun konserni saa määräysvallan, ja luovutetut tytäryritykset yhdistellään siihen saakka, kunnes määräysvalta lakkaa. Potentiaalisen äänivallan olemassaolo on otettu huomioon määräysvallan syntymisen ehto ja arvioitaessa silloin, kun potentiaaliseen määräysvaltaan oikeuttavat instrumentit ovat toteutettavissa tarkasteluajankohtana.

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmää käyttäen. Hankintameno määritetään luovutettujen varojen, liikkeeseen laskettujen oman pääoman ehtoisten instrumenttien ja kaupan toteutumisaikajankohdalla vastattavaksi otettujen velkojen hankintahetken käypien arvojen perusteella. Hankinnan kohteen yksilöitävissä olevat varat sekä vastattavaksi otetut velat ja ehdolliset velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Ehdollinen vastike (lisäkauppahinta) arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä. Se luokitellaan joko velaksi tai omaksi

pääomaksi. Velaksi luokiteltu ehdollinen vastike arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaksi pääomaksi luokiteltua ehdollista vastiketta ei arvosteta uudelleen. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi. Mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa arvostetaan joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuuden suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Arvostamisperiaate määritetään erikseen kullekin yritysyrityshankinnalle. Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankintun nettovarallisuuden käyvän arvon. Mahdollinen negatiivinen liikearvo kirjataan tuloslaskelmaan.

Tilikauden voiton tai tappion jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään tuloslaskelman yhteydessä. Laajan tuloksen jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Tulos sekä laaja tulos kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta esitetään omassa pääomassa erillään emoyrityksen omistajille kuuluvasta omasta pääomasta. Tytäryrityssijoitusten muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina. Vaiheittain toteutuvan hankinnan yhteydessä aiempi omistusosuus arvostetaan käypään arvoon ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Konsernin menettäessä määräysvallan tytäryrityksessä arvostetaan jäljelle jäävä sijoitus määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konsernin tytäryritys OmaPartners Oy:ssä on määräysvallattomia omistajia, joilla on oikeus nostaa yrityksestä varoja osinkona perustuen määräysvallattoman omistajan työpanoksen määrään. Kyseiset määräysvallattomien omistajien osuudet käsitellään konsernitiilinpäätöksessä työsuhde-etuutena ja velkana, eikä määräysvallattomille omistajille eroteta osuutta yrityksen tuloksesta tai omasta pääomasta.

Osakkuusyrietykset

Osakkuusyrietyksiä ovat kaikki yhteisöt, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta syntyy, kun konserni omistaa 20 - 50 prosenttia yrityksen äänivallasta tai kun konser-

nilla muutoin on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Potentiaaliseen äänivaltaan oikeuttavien instrumenttien olemassaolo otetaan huomioon huomattavan vaikutusvallan syntymisen ehtoja arvioitaessa. Osakkuusyrietyksiin tehdyt sijoitukset käsitellään pääomaosuusmenetelmällä ja ne kirjataan alun perin hankintameno määräisinä. Sijoitus osakkuusyrietykseen sisältää myös hankinta-ajankohdalla määritetyn liikearvon.

Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyrietyksen tuloksista esitetään tuloslaskelmassa omana eränä liikevoiton yläpuolella. Vastaavasti konsernin osuus osakkuusyrietyksen muihin laajan tuloksen eriin kirjatusta muutoksista kirjataan konsernin laajaan tuloslaskelmaan. Jos konsernin osuus osakkuusyrietyksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taaseeseen nolla-arvoon, eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrietyksen velvoitteiden täyttämiseen.

Konsernitiilinpäätöksen eliminoinnit

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat, tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako sekä realisoitumattomat voitot ja tappiot on eliminoitu konsernitiilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomat voitot osakkuusyrietyksistä on eliminoitu omistuksen suhteessa. Realisoitumattomat tappiot eliminoidaan, ellei liiketapahtumaan liity viitteitä luovutetun omaisuuserän arvonalentumisesta.

Tytäryritysten ja osakkuusyrietyksen tilinpäätökset on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernitiilinpäätöksen laadintaperiaatteita.

OMAISUUSERIEN HANKINTA JA LIIKETOIMINTOJEN YHDISTÄMINEN

Konsernin hankkiessa omaisuutta joko yritysyritysten tai muiden järjestelyjen kautta johto arvioi omaisuuserän tosiasialista luonnetta ja liiketoimintaa määrittellessään, onko kyseessä liiketoimintojen yhdistäminen.

Kun omaisuuserä tai omaisuuserien ryhmä ei muodosta liiketoimintaa, hankintaa ei käsitellä liiketoimintojen yhdistämisenä. Tällöin konserni kirjaa yksittäisten yksilöitävissä olevien varojen sekä vastattavaksi otettujen velkojen hankinnan. Hankintameno kohdistetaan yksittäisille omaisuuserille ja veloille niiden hankintahetken käypien arvojen suhteessa. Tällaisesta liiketoimesta ei synny liikearvoa.

Liiketoiminnoiksi määritellyt hankinnat käsitellään liiketoimintojen yhdistämisinä. Konserni kirjaa liiketoimintojen yhdistämisen käyttäen hankintamenetelmää. Kirjaamiskäytäntö on sama riippumatta siitä, hankkiiko konserni juridisen yhtiön osakekannan vai liiketoiminnan tai sen osan. Hankinnan kohteen yksilöitävissä olevat varat ja

vastattavaksi otetut velat arvostetaan niiden hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Hankintaan liittyvät kulut kirjataan tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin kuluihin.

Liiketoimintojen yhdistämiseen liittyvät luokitellut ja määritykset toteutetaan sopimusehtojen, taoudellisten olosuhteiden, konsernin noudattamien liiketoimintaperiaatteiden tai tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden sekä muiden asiaankuuluvien hankinta-ajankohdalla vallitsevien olosuhteiden mukaisesti.

Uusien osakkeiden liikkeeseenlaskusta välittömästi aiheutuvat menot kirjataan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon, omaan pääomaan.

JAKO LYHYT- JA PITKÄAIKAIISIIN ERIIN

Konserni esittää varat ja velat tilinpäätöksessä jaoteltuna lyhyt- ja pitkäaikaisiin varoihin ja velkoihin. Konserni luokittelee omaisuuserän lyhytaikaiseksi, kun se odottaa realisoivansa omaisuuserän kahdentoista kuukauden kuluessa raportointikauden päättymisestä. Muut varat luokitellaan pitkäaikaisiksi. Konserni luokittelee velan lyhytaikaiseksi, kun velka erääntyy suoritettavaksi kahdentoista kuukauden kuluessa raportointikauden päättymisestä tai kun sillä ei ole ehdotonta oikeutta lykätä velan suorittamista vähintään kahdentoista kuukauden päähän raportointikauden päättymisestä. Muut velat konserni luokittelee pitkäaikaisiksi.

KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTAMINEN

Useat konsernin laatimisperiaatteet ja liitetiedot edellyttävät käypien arvojen määrittämistä sekä rahoitusinstrumenteille että muille varoille ja veloille. Käypien arvojen hierarkiatasot perustuvat arvostamisessa käytettyjen tietojen lähteeseen. Tietoja jaksotettuun hankintamenuun, käypään arvoon tulosvaikutteisesti sekä muun laajan tuloksen kautta arvostettujen rahoitusinstrumenttien käyvistä arvoista on esitetty liitetiedossa Rahoitusvarat ja -velat.

- Taso 1 — Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisille varoille tai veloille noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla.

- Taso 2 — Rahoitusinstrumenteilla ei käydä kauppaa aktiivisilla ja likvideillä markkinoilla. Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot ovat määritettävissä noteerattuihin markkinakursseihin ja -hintoihin perustuen sekä johdetun arvonmäärityksen avulla.

- Taso 3 — Rahoitusinstrumentin arvostus ei perustu todennettävissä olevaan markkinatietoon eivätkä muutkaan instrumentin käypään arvoon vaikuttavat tekijät ole saatavilla tai todennettävissä.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Konsernitiilinpäätös esitetään euroissa, joka on konsernin emoyrityksen sekä tytäryritysten toiminta- ja esittämisvaluutta. Mehiläinen-konsernin liiketoiminta on sijoittunut pääosin Suomeen ja on siten enimmäkseen euromääräistä.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät on muutettu toimintavaluutan määräisiksi raportointikauden päättämispäivän kurssija käyttäen. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuttamisesta syntyneet voitot ja tappiot on käsitelty tulosvaikutteisesti. Ei-monetaariset erät on arvostettu tapahtumapäivän kurssiin. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle.

LIKEVAIHTO JA TULOUTUSPERIAATTEET

Konsernin tulovirrat muodostuvat terveys- ja sosiaalipalveluiden sekä -palvelukokonaisuuksien myyntiin liittyvistä maksuista. Terveyspalvelut sisältävät muun muassa sairauden ennaltaehkäisyyn, terveyden ylläpitoon ja sairauden hoitoon liittyviä perus- ja erikoissairaanhoidon, työterveyshuollon sekä suun terveydenhoidon palveluita. Sosiaalipalveluihin sisältyy muun muassa ikääntyneille, lapsille, vammaisryhmille ja mielenterveyskuntoutujille tarkoitettuja asumis-, hoiva- ja muita palveluita. Konserni myy palveluita julkisyhteisöille, yrityksille, vakuutusyhtiöille, yhdistyksille ja säätiöille sekä yksityisille henkilöille.

Myyntituotot kirjataan siihen määrään, johon konserni odottaa olevansa oikeutettu tarjoamiaan palveluita vastaan. Konserni huomioi myyntituotosten määrää määrittäessään sopimuksen ehdot ja tavanomaiset liiketoimintakäytäntönsä. Konsernin sopimukseen sisältyy erityyppisiä muuttuvia hinnanosia, kuten bonuksia, sanktioita tai tavoitehintoja. Konserni arvioi muuttuvien hinnanosien vaikutusta tuloutettavien tuottojen määrään esimerkiksi niiden toteutumiseen liittyvän historiatiedon sekä palveluiden kysynnän perusteella, ja määrittää ne sitten todennäköisimpään määrään.

Tuotot yksittäisistä palveluista kirjataan hoitokäyntikohtaisesti palvelun käytön mukaan. Jos kyseessä on pitkäaikainen sopimus ennalta määritetyistä palveluista, tuotot tuloutetaan ajan kuluessa sopimuskauden aikana, jolloin asiakas samanaikaisesti saa ja kuluttaa palvelusta saamansa hyötyä Mehiläisen tuottaessa palvelua. Mikäli sopimus käsittää valmiuden tarjota tarvittavat palvelut esimerkiksi tietyllä alueella asuvalle väestölle, siitä saavat maksut tuloutetaan sopimuskauden aikana.

Mehiläisen toimipisteissä työskentelevien itse näisten ammatinharjoittajien osalta Mehiläinen toimii päämiehenä ja kirjaa laskutuksen liikevaihtoonsa sekä palvelunhankinnasta aiheutuneen kulun materiaalit ja palvelut -erään.

Ulkoistussopimukseen liittyen tilaajaosapuoli voi antaa Mehiläisen käyttöön tavaroita tai palveluja edistääkseen palveluntuotantoa. Tällöin Mehiläinen tarkastelee, saako se annettuihin tavariin tai palveluihin määräysvallan ja mikäli saa, tavarat tai palvelut käsitellään tilaajaosapuolelta saatuna muuna kuin rahana suoritettavana vastikkeena.

Osana ulkoistussopimuksia Mehiläinen-konserni voi saada vastikkeetta käyttöön julkisen tahon infrastruktuurin tai sen osan, jota se operoi ulkoistussopimuksen palveluntuotannossa. Infrastruktuuri saattaa käsittää esimerkiksi rakennuksia, koneita, kalustoa ja laitteita. Ulkoistussopimusten kirjaamiseen sovelletaan IFRIC 12 Palvelutoimilupajärjestelyt -tulkintaa, jos ulkoistava osapuoli päättää Mehiläisen tuottamien palveluiden laajuudesta sekä hinnoittelusta ja Mehiläinen luovuttaa infrastruktuurin vastikkeetta takaisin ulkoistussopimuksen päättyessä. Mehiläisellä ei tällöin katsota olevan määräysvaltaa julkiselta taholta vastikkeetta saaviin hyödykkeisiin.

Digiklinikka- ja verkkoajanvarausohjelmiston sekä niiden lokalisointi koostuu konsultointi-, lissenssi-, ylläpito-, ja transaktioperusteisista tuotoista. Kiinteähintaiset ja toteutuneisiin käyttäjämääriin perustuvat käyttömaksut tuloutetaan kuukausittain sopimuksen voimassaolon perusteella. Avaustoimenpiteisiin liittyvät myyntituotot tuloutetaan tasaisesti sopimuskauden aikana. Lokalisointiin liittyy aktivoituja omaisuuseriä.

Mehiläinen-konserni soveltaa käytännön apukeinoja koskien raportointipäivänä jäljellä oleville suoritevelvoitteille kohdistetun transaktiohinnan esittämisestä. Mehiläinen-konsernin suoritevelvoitteet, jotka ovat raportointipäivänä vielä suorittamatta, ovat yleisesti osa sopimusta, jonka alkuperäinen odotettavissa oleva kestoaika on enintään yksi vuosi tai kirjattavat myyntituotot vastaavat tarkasteluhetken mennessä Mehiläisen tuottaman suoritteiden arvoa asiakkaalle. Mehiläinen-konsernin asiakassopimukset eivät sisällä merkittäviä rahoituskomponentteja tai sopimuksen saamisista aiheutuvia lisämenoja.

JULKISET AVUSTUKSET

Julkiset avustukset kirjataan tuloennakoina taaseen siirtosaamisiin, kun tuen saaminen on todennäköistä ja konserni täyttää avustuksen saamisen ehdot. Avustukset kirjataan tuloslaskelmaan tuotoiksi sillä kaudella, jolla tuen piirissä olevat kulut syntyvät.

VUOKRASOPIMUKSET

Konsernin vuokrasopimukset liittyvät pääasiassa toimitiloihin sekä koneisiin ja laitteisiin.

Käyttöoikeusomaisuuserä perustuu vuokralaisen oikeuteen käyttää hyödykettä ja leasingvelka vuokralaisen veloitteeseen maksaa vuokramaksuja. Käyttöoikeusomaisuuserä kirjataan IFRS 16 -standardin käyttöönoton jälkeen tulevien vuokramaksujen nykyarvoon käyttöön diskonttokorkona lisäluoton korkoa, jolloin käyttöoikeusomaisuuserän arvo vastaa leasingvelan määrää sopimuksen tekohetkellä. Optiot pidentää vuokrasopimus ja sanktiot päättää vuokrasopimus sisällytetään vuokra-aikaan vain silloin, kun niiden käyttö on kohtuullisen varmaa. Indeksistä johtuvat muuttuvat vuokrat sisällytetään vuokrasopimusvelkaan.

Lyhytaikaiset ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevat vuokrasopimukset jaksotetaan liiketoiminnan muihin kuluihin vuokra-ajalle.

Konserni on vuokrannut edelleen yksittäisiä toimitiloja, jotka eivät ole sen liiketoiminnan käytössä.

VEROT

Konsernin tuloveroihin on kirjattu konserniyritysten kauden verotettavaan tulokseen perustuvat verot, aikaisempien kausien verojen oikaisu sekä laskennalliset verot. Konserniyritysten verot on laskettu perustuen kunkin yrityksen paikallisen verolainsäädännön mukaan määräytyvään verotettavaan tuloon käyttäen niitä verokantoja ja verolakeja, joista on säädetty tai jotka on käytännössä hyväksytty raportointikauden päättämispäivään mennessä. Mikäli verot liittyvät muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin liiketoimiin, tuloverot kirjataan kyseisiin eriin.

Laskennalliset verot lasketaan omaisuus- ja velkaerien verotuksellisten arvojen ja kirjanpitoarvojen välisistä väliaikaisista eroista sekä käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja nettokorkomenoista. Laskennallinen vero lasketaan tilinpäätöspäivänä voimassa olevilla verokannoilla ja verokantojen muuttuessa raportointikauden päättämispäivään mennessä säädetyllä tai käytännössä hyväksytyllä verokannalla.

Laskennallinen verovelka kirjataan kaikista veronalaisista väliaikaisista eroista lukuun ottamatta tilanteita, joissa laskennallinen verovelka syntyy liikearvon alkuperäisestä kirjaamisesta, omaisuuseriä tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseinen liiketoimi ei ole liiketoimintojen yhdistäminen, eikä vaikuta toteutumisaikanaan kirjanpidon tulokseen tai verotettavaan tuloon.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan kaikista verotuksessa vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista siihen määrään asti kuin todennäköisesti

on käytettävissä verotettavaa tuloa, jota vastaan vähennyskelpoinen väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallista verosaamista ei kuitenkaan kirjata, jos laskennallinen verosaaminen syntyy omaisuuseriä tai velan alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseinen liiketoimi ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä vaikuta toteutumisaikanaan kirjanpidon tulokseen tai verotettavaan tuloon.

Konserni arvioi taseeseen merkitsemättömät laskennalliset verosaamiset uudelleen jokaisena raportointikauden päättämispäivänä. Se kirjaa aikaisemmin taseeseen merkitsemättömän laskennallisen verosaamisen siihen määrään asti kuin laskennallisen verosaamisen hyödyntämisen mahdollistavasta vastaisesta verotettavasta tulosta on tullut todennäköinen. Vastaavasti laskennallisen verosaamisen kirjanpitoarvoon tehdään vähennys, mikäli siihen liittyvää verohyötyä ei pidetä enää todennäköisenä.

Konserni vähentää kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat toisistaan, kun konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kirjatut erät toisiaan vastaan ja se aikoo joko toteuttaa suorituksen nettoperusteisena tai realisoida omaisuuseriä ja suorittaa velan samanaikaisesti.

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

Koneet ja kalusto sekä muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu hankintameno vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla. Hankintameno käsittää ostohinnan sekä kaikki muut menot, jotka välittömästi johtuvat omaisuuseriä saattamisesta sellaiseen sijaintipaikkaan ja kuntoon, että se pystyy toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla. Liiketoimintojen yhdistämissä hankintu aineellisen käyttöomaisuuden hankintameno on hankintahetken käypä arvo.

Myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitokustannukset kirjataan kuluksi sitä mukaa kun ne syntyvät. Hyödykkeiden jäännösarvoa ja taloudellista vaikutusaikaa arvioidaan säännöllisesti ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintameno poistetaan taloudellisena vaikutusaikanaan tasapoistoina. Rakennukset ja rakennelmat poistetaan pääsääntöisesti 10-30 vuodessa, koneet ja kalusto pääsääntöisesti 3-10 vuodessa. Muista aineellisista käyttöomaisuus-

hyödykkeistä ja maa-alueista ei tehdä säännönmukaisia poistoja.

IFRS 16 -standardin mukainen käyttöoikeusomaisuus poistetaan vuokra-ajan kuluessa tai hyödykkeen taloudellisena pitoaikana, riippuen siitä kumpi on lyhyempi.

Vuokratilojen perusparannusmenot aiheutuvat toimitilojen korjaamisesta ja muuttamisesta konsernin liiketoimintaan soveltuviksi ja ne poistetaan vuokratilojen jäljellä olevan vuokrasopimuksessa määritellyn vuokra-ajan kuluessa. Mikäli vuokrasopimus on voimassa toistaiseksi, arvio johto taloudellisen vaikutusajan erikseen. Konsernin hallinnassa oleviin asunto-osakehuoneistoihin oikeuttavat osuudet ja osuudet keskinäisissä kiinteistöosakeyhtiöissä, joihin liittyvissä tiloissa konserni harjoittaa liiketoimintaa, yhdistellään suhteellisella yhdistelymenetelmällä taseeseen.

Aineellinen käyttöomaisuushyödyke kirjataan pois taseesta, kun se luovutetaan tai kun sen käytöstä tai luovutuksesta ei ole odotettavissa vastaista taloudellista hyötyä. Voitto tai tappio, joka syntyy aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjaamisesta pois taseesta, sisältyy tuloslaskelmassa muihin liiketoiminnan tuottoihin tai liiketoiminnan muihin kuluihin.

Omaisuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen raportointikauden päättyessä, ja jos odotukset poikkeavat aikaisemmista arvioista, muutos käsitellään kirjanpidollisen arvion muutoksena.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Liikearvo ja tavaramerkit

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden hankitun yrityksen tai liiketoiminnan nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Liikearvosta ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan se testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Liikearvo on kohdistettu arvonalentumistestausta varten konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa vähennettynä arvonalentumisilla, joista on kerrottu tarkemmin kohdassa Arvonalentuminen. Osakkuusyhtyritysten hankinnasta syntynyt liikearvo esitetään konsernin taseessa osana osakkuusyhtyrityksen hankintamenoa.

Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja. Ne testataan arvonalentumisen varalta vuosittain ja aina kun on viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta. Näihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyy yrityshankintojen yhteydessä hankittuja tavaramerkkejä, jotka on kirjattu hankinta-ajankohdan käypään arvoon.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan kuluksi. Kehittämismenot aktivoidaan, kun on todennäköistä, että kehitysprojekti tuottaa konsernille tulevaa taloudellista hyötyä ja kaupalliseen ja tekniseen toteutettavuuteen liittyvät kriteerit täyttyvät. Kehittämishankkeet voivat liittyä uusien tai olennaisesti parannettujen palveluiden tai prosessien kehitykseen.

Muut aineettomat hyödykkeet

Muut aineettomat hyödykkeet merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon. Aineeton hyödyke merkitään taseeseen vain, jos hyödykkeen hankintameno on määritettävissä luotettavasti ja jos on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi. Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut muut aineettomat hyödykkeet arvostetaan transaktiohetken käypään arvoon. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen muut aineettomat hyödykkeet arvostetaan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn hankintamenoon.

Muihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvät asiakkuudet ja tavaramerkit, jotka on hankittu yrityshankintojen yhteydessä, sekä hankitut tietokoneohjelmat, lisenssit ja uuden tietojärjestelmän implementoinnin yhteydessä syntyneet aktivoidut menot. Asiakkuudet poistetaan 2-15 vuodessa, tavaramerkit 3-5 vuodessa ja muut aineettomat hyödykkeet pääsääntöisesti 5-10 vuodessa. Palveluna hankittujen tietojärjestelmien kulut kirjataan tulosvaikutteisesti. Näiden implementoinnista ja räätälöinnistä aiheutuneet kulut aktivoidaan taseeseen ja kirjataan kuluksi palvelusopimuksen voimassaoloaikana. Asiakassopimukseen liittyvät omaisuuserät aktivoidaan kriteerien täytyessä ja kirjataan kuluksi asiakassopimuksen odotettuna voimassaoloaikana.

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, onko viitteitä jonkin omaisuuserän arvon alentumisesta, ja tekee tarvittaessa arvonalentumiskirjauksen. Muiden aineettomien hyödykkeiden poistoaika ja -menetelmä arvioidaan raportointikauden päättymispäivänä. Jos omaisuuserän odotettu taloudellinen vaikutusaika poikkeaa aikaisemmista arvioista, poistoaikaa muutetaan vastaavasti. Jos kyseisestä omaisuuserästä saatavan taloudellisen hyödyn odotetussa ajallisessa jakautumisessa on tapahtunut merkittävä muutos, poistomenetelmä muutetaan kuvastamaan muuttunutta tilannetta.

Voitto tai tappio, joka syntyy aineettoman hyödykkeen kirjaamisesta pois taseesta, määritetään luovutushinnan ja omaisuuserän kirjanpitoarvon erotuksena ja kirjataan tuloslaskelmaan muihin liiketoiminnan tuottoihin tai kuluihin.

VAIHTO-OMAISUUS

Konsernin vaihto-omaisuuteen sisältyy palveluiden tuottamisessa käytettäviä aineita ja tarvikkeita. Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoa tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään first in, first out (FIFO) -menetelmällä. Mahdollinen arvonalentumisen tarve arvioidaan nettorealisointiarvoa määritettäessä.

RAHOITUSVARAT

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan jaksotettuun hankintamenoa sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti että muun laajan tuloksen kautta arvostettaviin rahoitusvaroihin IFRS 9 -standardin mukaisesti.

Rahoitusvarojen luokittelu riippuu Mehiläisen rahoitusvarojen hallintaan liittyvästä toimintamallista ja rahoitusvarojen sopimukseen perustuvista rahavirroista. Rahoitusvarat luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan taseeseen kaupantekopäivänä, jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään rahoitusinstrumentin. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittävästi osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavat rahoitusvarat

Mehiläinen luokittelee noteeratut osakkeet käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin. Kyseiset osakkeet arvostetaan käypään arvoon ja kaikki arvonmuutokset kirjataan muun laajan tuloksen eriin kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Muun laajan tuloksen eriin kertyneet arvonmuutokset siirretään tuloslaskelmaan osakkeiden myynnin yhteydessä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvaroihin luokitellaan sijoitukset konsernin ulkopuolisten yritysten oman pääoman ehtoihin instrumentteihin sekä pääomalinasaamiset, joihin sisältyy kytketty johdannainen. Kyseiset rahoitusinstrumentit arvostetaan käypään arvoon ja kaikki arvonmuutokset kirjataan tuloslaskelmaan kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Konsernin sijoitukset noteeraamattomiin yrityksiin ovat vähäisiä ja mikäli sijoitusten käypää arvoa ei pystytä luotettavasti määrittämään, niiden hankintamenoa pidetään arviona käyvästä arvosta. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen transaktiomenot kirjataan tuloslaskelmaan niiden syntyessä.

Jaksotettuun hankintamenoa arvostettavat rahoitusvarat

Jaksotettuun hankintamenoa arvostettaviin rahoitusvaroihin kuuluvat Mehiläisessä tavanomaiset myyntisaamiset sekä lainasaamiset, joiden sopimukseen perustuvat rahavirrat ovat pääoman ja koron maksua. Myyntisaamiset ja lainasaamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenoa vähennettynä mahdollisilla arvonalentumistappioilla. Myyntisaamisten luottotappioita arvioidaan ennakoivasti saamisten koko voimassaoloaikana odotettavissa olevista luottotappioista. Lainasaamisen arvonalentuminen arvioidaan 12 kuukauden kuluessa odotettavissa olevien luottotappioiden perusteella, tai saamisen voimassaoloaikana odotettavissa olevien luottotappioiden perusteella, mikäli saamiseen liittyvä luottotappioriski on lisääntynyt. Myyntisaamisten arvonalentumiset kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin ja muiden rahoitusvarojen arvonalentumiset rahoituskuluihin. Jaksotettuun hankintamenoa arvostettavien rahoitusvarojen transaktiomenot sisällytetään niiden alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Saamiset luokitellaan pitkä- ja lyhytaikaisiin varoihin niiden erääntymisen perusteella.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalutuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista, jotka ovat helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja ja joiden arvonmuutosten riski on vähäinen. Rahavarioihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien. Yrityskauppoihin liittyvät sulkutilit esitetään taseen pitkä- tai lyhytaikaisissa saamisissa.

Lisätietoja rahoitusvaroista on esitetty liitetiedoissa 17 ja 21.

RAHOITUSVELAT

Rahoitusvelat luokitellaan joko käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvelkoihin tai jaksotettuun hankintamenoa arvostettuihin rahoitusvelkoihin. Rahoitusvelkojen nostot sekä ostot ja myynnit kirjataan taseeseen niitä koskevan sopimuksen solmimispäivänä. Rahoitusvelka kirjataan pois taseesta, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut. Pitkäaikaisiksi luokitellaan rahoitusvelat, jotka erääntyvät yli vuoden kuluttua ja lyhytaikaisiksi rahoitusvelat, jotka erääntyvät alle vuoden kuluessa.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvelat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavien rahoitusvelkojen käyvän arvon muutokset kirjataan

tulosvaikutteisesti kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavien rahoitusvelkojen mahdolliset transaktiomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne syntyvät. Mehiläisessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin sisältyvät yrityshankinnoista aiheutuneet ehdolliset vastikkeet.

Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat velat

Lainat, vuokrasopimusvelat, ostovelat ja rahoitusvelan kriteerit täyttävät muut velat sisältyvät jaksotettuun hankintamenoon arvostettaviin velkoihin. Nostetut lainat kirjataan alun perin käypään arvoon, josta vähennetään transaktiomenot. Myöhemmin lainat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon ja transaktiomenoilla vähennetyt lainamäärän ja takaisinmaksettavan määrän välinen erotus kirjataan rahoituskuluksi efektiivisen koron menetelmällä laina-ajan kuluessa.

Lainasitoumuksiin liittyvät järjestelypalkkiot käsitellään transaktiomenoina. Valmiusluottojärjestelyistä maksettavat palkkiot aktivoidaan taseeseen saamiseksi ja kirjataan rahoituskuluksi kyseisen järjestelyn voimassaoloaikana.

Suojaukseen käytettävät johdannaiset ja suojauslaskenta

Mehiläinen suojaa lainajärjestelyyn liittyvää korkoriskiä syyskuuhun 2021 asti korkokattoinstrumentilla ja sen jälkeen koronvaihtosopimuksella.

Mehiläinen soveltaa koronvaihtosopimukseen suojauslaskentaa ja IFRS 9:n mukaisia yleisen suojauslaskennan periaatteita. Niiden mukaan Mehiläisen tulee varmistaa, että suojaussuhteet ovat yhteneväisiä konsernin riskienhallinnan tavoitteiden kanssa ja että suojauskohteen ja suojaukseen käytettävän johdannaisen välillä on taloudellinen riippuvuusuhde. Mehiläisen on suojauksen tehokkuutta arvioidessaan tarkasteltava suojaussuhteeseen vaikuttavia laadullisia tekijöitä ja tulevaisuuden odotuksia sekä suojauksesta riippuen laadittava tehokkuutta arvioivia laskelmia.

Rahavirran suojaukseen käytettävät johdannaiset arvostetaan käypään arvoon. Johdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin siltä osin kuin suojaus on tehokas ja ne esitetään oman pääoman suojausrahostossa. Käyvän arvon muutokset siirretään tulosvaikutteiseksi samoilta kausille, joilla suojaavat rahavirrat vaikuttavat tulokseen. Johdannaisten tehottomat osuudet kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Lisätietoja rahoitusveloista on esitetty liitetiedoissa 17 ja 21.

ARVONALENTUMINEN

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentuminen

Mikäli viiteitä arvonalentumisesta ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvon, rajoittamattoman taloudellisen vaikutusajan omaavien aineettomien hyödykkeiden ja keskeneräisten aineettomien hyödykkeiden kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vähintään vuosittain.

Arvonalentumisen kirjaamistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa ja riippumattomia muiden vastaavien yksiköiden rahavirroista. Liikearvon ja rajoittamattoman taloudellisen vaikutusajan omaavien aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistestaus tehdään vuosittaisen testauksen lisäksi aina, kun esiintyy viitteitä siitä, että liikearvoa sisältävän rahavirtaa tuottavan yksikön arvo saattaa olla alentunut. Rahavirtaa tuottava yksikkö on konsernin alin sellainen taso, jolla liikearvoa seurataan sisäistä johtamista varten. Konsernin yhteiset omaisuus-erät, jotka palvelevat useita rahavirtaa tuottavia yksiköitä eivätkä tuota erillistä rahavirtaa, on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille järjestyksellä ja johdonmukaisella tavalla ja testataan osana kutakin rahavirtaa tuottavaa yksikköä.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Aikaisemmin kirjattu arvonalentuminen peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat. Arvonalentumisen peruuttamisen jälkeinen arvo ei saa kuitenkaan johtaa korkeampaan tasearvoon, kuin mitä taseessa olisi ollut, jos arvonalentumista ei olisi kirjattu. Liikearvosta tehty arvonalentumiskirjausta ei peruuteta.

Arvonalentumistestaus on esitetty liitetiedossa 11.

TYÖSUHDE-ETUUKSET

Konsernilla on ulkopuolisissa vakuutusyhtiöissä maksupohjaisia eläkejärjestelyitä, joiden osalta konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista veloitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pystyisi suoriutumaan eläke-etuuksien maksamisesta. Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä suoritettavat maksut kirjataan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, jota veloitus koskee.

Lyhytaikaiset työsuhte-etuudet kirjataan kuluksi sinä tilikautena, jona ne syntyvät. Tulos- ja bonuspalkkiot kirjataan kuluksi, kun konsernille syntyy velvollisuus erien maksuun ja niiden määrä on luotettavasti arvioitavissa.

Työsuhteen päättämisen seurauksena kirjataan kulu, mikäli konsernilla on tosiasiallinen velvollisuus suoritukseen ennen työsuhteen päättymistä. Mikäli järjestelyllä pyritään vapaaehtoiseen irtisanoutumiseen, kustannukset kirjataan tuloslaskelmaan, kun järjestelyn hyväksyminen on varmaa ja työntekijöiden määrä voidaan luotettavasti arvioida.

Konsernilla ei ole osakepalkitsemiseen liittyviä ohjelmia.

Määräysvallattomien omistajien oikeus nostaa yrityksestä myöhempänä ajankohtana kauden aikana tehtyyn työsuoritukseen perustuva määrä varoja osinkona on käsitelty tuloslaskelmassa työsuhte-etuuksista aiheutuvana kuluna, koska IFRS:n mukaisesti kyseessä on työsuoritukseen perustuva palkitseminen. Vastaavan suuruinen velka sisältyy taseen muihin lyhytaikaisiin velkoihin.

VARAUKSET

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai taloudellisen menetyksen ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Varauksena kirjattu määrä vastaa johdon parasta arviota menoista, joita olemassa olevan veloitteen täyttäminen edellyttää raportointikauden päättymispäivänä. Tilanteissa, joissa rahan aika-arvo on olennainen, varaukset diskontataan arvioitujen tulevien kassavirtojen mukaisesti.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konsernilla on järjestelyä koskeva yksityiskohtainen suunnitelma ja sen toimeenpano on aloitettu tai suunnitelman keskeisistä kohdista on tiedotettu niille, joita järjestely koskee. Tappiollisista sopimuksista kirjataan varaus, kun veloitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

Ehdolliset velat

Ehdollinen velka on mahdollinen velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuveloitteen täyttämistä tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdolliset velat esitetään konsernitiilinpäätöksen liitetiedoissa.

LIIVEVOITTO JA RAPORTOINTIKAUSIEN VÄLISEEN VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT

Tuloslaskelmassa esitettävä liikevoitto muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot ja siitä vähennetään materiaalit ja palvelut, työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvoalentumistappiot sekä muut liike-toiminnan kulut.

Konserni esittää tilinpäätöksen liitetiedoissa eriä, jotka vaikuttavat liikevoiton vertailukelpoisuuteen eri raportointikausilla. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ovat määrältään merkittäviä, poikkeuksellisia sekä tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomia eriä. Niihin sisältyvät esimerkiksi laajoista konsernia koskevista rakennejärjestelyistä aiheutuvat kulut, liiketoimintojen tai omaisuuserien myynnistä aiheutuvat myyntivoitot ja -tappiot sekä yrityshankintoihin liittyvät transaktiokulut ja tuotot sekä hankintojen integroimisesta aiheutuvat kulut.

OSINGOT

Osingot kirjataan velaksi, kun yhtiökokous on hyväksynyt jaettavan osingon määrän.

KESKEISET KIRJANPIDOLLISET ARVIOT JA OLETUKSET

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden ja olettamusten tekemistä samoin kuin harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Nämä vaikuttavat omaisuus- ja velkaerien määriin taseessa, vastuusitoumusten sekä ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen tilinpäätöksessä, että tilikauden tuottoihin ja kuluihin.

Johto perustaa arvionsa ja oletuksensa aikaisempaan kokemukseen ja erinäisiin muihin oletuksiin, joita pidetään kohtuullisina vallitsevissa olosuhteissa. Lopulliset toteumamäärät saattavat poiketa näistä arvioista. Lisätietoja harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja

jolla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettävään lukuihin, on kuvattu alla.

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen sekä ehdollisen vastikkeen käyvän arvon määrittäminen

Merkittävissä liiketoimintojen yhdistämisissä konserni on käyttänyt ulkopuolista neuvonantajaa määrittäessä hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen käypiä arvoja. Hankittujen varojen ja velkojen käyvät arvot määritetään mahdollisuuksien mukaan saatavilla olevien markkina-arvojen mukaisesti. Jos markkina-arvoja ei ole saatavilla, arvostus perustuu omaisuuserän arvioituun tuottamiskykyyn ja sen tulevaan käyttötarkoitukseen Mehiläinen-konsernin liiketoiminnassa. Erittäin aineettomien hyödykkeiden arvostaminen perustuu tulevien rahavirtojen nykyarvoihin ja edellyttää johdon arvioita tulevasta kassavirroista, diskonttokoroista sekä omaisuuserien käytöstä.

Ehdollisen vastikkeen hankinta-ajankohdan käypä arvo on kirjattu osaksi luovutusvastiketta. Kun ehdollinen vastike luokitellaan rahoitusvelaksi, se arvostetaan käypään arvoon raportointikauden päättyessä ja käyvän arvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti.

Johto uskoo käytettyjen arvioiden ja oletusten olevan riittävän tarkkoja käyvän arvon määrittämisessä. Lisäksi konsernissa tarkastellaan säännöllisesti mahdollisia viitteitä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisesta.

Aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistestaus

Konsernissa testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta liikearvo, rajoittamattoman taloudellisen vaikutusajan omaavat aineettomat hyödykkeet sekä mahdolliset keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritelty käyttöarvoon perustuvien laskelmien avulla. Näissä laskelmissa ennakoitujen rahavirrat perustuvat konsernin johdon hyväksymiin taloudellisiin suunnitelmiin, jotka kattavat 5 vuoden ajanjakson.

Vuokra-ajan määrittäminen ja jatko-optioiden käyttö

Johto käyttää harkintaa IFRS 16 -standardin piirissä olevien vuokrattujen kiinteistöjen vuokra-ajan pituuden määrittämisessä. Pääsääntöisesti määräaikaisissa vuokrasopimuksissa oletetaan vuokra-ajan kestoksi sopimuksen määräaika. Toistaiseksi voimassa olevissa sopimuksissa vuokra-aikana käytetään oletettua päättymisajankohtaa. Jatko-optioiden hyödyntämisessä käyte-

tään tapauskohtaista harkintaa perustuen oletettuun lopputulemaan.

Tuloverot

Johto käyttää harkintaa määrittäessään konsernissa vahvistetuista tappioista ja nettokorkomenoista kirjattavaa laskennallista verosaamista. Kirjatut laskennallisten verosaamisten määrät perustuvat johdon arvioihin ja oletuksiin tulevaisuudessa kertyvän verotettavan tulon määrästä, jota vastaan tappioita ja nettokorkomenoja voidaan hyödyntää. Toteumat voivat vaihdella huomattavasti tilinpäätöksen laadintahetkellä tehdyistä arvioista.

Harkintaa edellytetään lisäksi määrittäessä konsernin verotettavaan tuloon perustuvaa tuloveroa. Vaikka konserniyritysten veroilmoituksissa esitetyt vaatimukset ovat perusteltavissa, on mahdollista, että veroviranomaiset eivät hyväksy joitakin esitetyistä vaatimuksista. Epävarmoja tuloverokäsittely koskevissa tilanteissa konserni soveltaa 1.1.2019 voimaan tullutta IFRIC 23 -tulkintaa.

UUDET JA MUUTETUT STANDARDIT JA TULKINNAT

IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, joita konserni ei ole vielä soveltanut, mutta joiden arvioidaan vaikuttavan konsernin tilinpäätökseen. Konserni ottaa ne käyttöön standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

- Parannukset IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistämisestä -standardiin (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IASB julkaisi parannuksia liiketoiminnan määrittelyä helpottaakseen yhtiöiden päätöstä siitä, onko useampien toimintojen ja omaisuuserien hankinnassa kyse liiketoiminnasta vai ei. Kyseessä on liiketoiminta, kun toisiinsa kytkeytyvät toiminnot ja omaisuuserät pitävät sisällään vähintään yhden panoksen ja olennaisen prosessin, jotka yhdessä vaikuttavat merkittävästi mahdollisuuteen aikaansaada tuotoksia. Mehiläinen ei odota vaikutuksia siirtymähetkelle, sillä parannuksia sovelletaan vasta käyttöönoton jälkeisiin yrityshankintoihin.
- Parannukset IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen ja IAS 8 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet -standardeihin (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IASB julkaisi parannuksia yhdenmukaistaakseen ja selkeyttääkseen standardeissa kuvattua olennaisuuden määrittelyä. Uuden määrittelymukan tieto on olennaista,

jos sen poisjättämisen, virheellisen esittämisen tai häivyttämisen voi kohtuudella odottaa vaikuttavan päätöksiin, joita tilinpäätösten pääasialliset käyttäjät tekevät näiden perusteella. Määrittelymukan muutos voi vaikuttaa siihen, kuinka olennaisuutta koskevat päätökset tehdään sekä esitetään Mehiläisen tilinpäätöksessä.

3. Hankitut ja myydyt liiketoiminnot

Mehiläinen Konserni Oy -konserni on jatkanut vuonna 2019 kasvuaan yrityshankintojen kautta. Hankinnat ovat monipuolistaneet konsernin palveluvalikoimaa, vahvistaneet konsernin markkina-asemaa ja laajentaneet toimipisteverkostoa Suomessa. Vuonna 2019 ei tehty yksittäisiä kooltaan merkittäviä hankintoja. Vuoden 2018 merkittävin hankinta oli Mehiläinen Holding AB -konsernin osto. Hankintojen kirjaamiseen sovellettavista laskentaperiaatteista ja niihin liittyvästä johdon harkinnasta on kerrottu tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa. Osaan vuoden 2019 hankinnoista sisältyy ehdollisia vastikkeitä, joiden perusteita on selitetty kyseisiä hankintoja koskevissa kohdissa. Ehdollisten vastikkeen perustuu tietyn liiketoimintayksikön liikevaihdon tai käyttökatteen kehitykseen hankinta-ajankohdan jälkeisinä 1–3 vuotena. Ehdollisten vastikkeiden käyvät arvot on määritetty tuottolähdistä menetelmää käyttäen. Hankinnoista syntyneet liikearvot perustuvat hankinnasta odotettaviin operatiivisiin ja hallinnollisiin synergiahyötyihin.

Hankitut liiketoiminnot vuonna 2019

1 000 euroa	Liite	Yritys- ja liiketoimintahankinnat
Varat		
Asiakkuudet	10	10 906
Muut aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	10	59
Aineelliset käyttöomaisuuserät	12	6 410
Käyttöoikeusomaisuuserät (IFRS 16)	12	17 804
Sijoitukset		145
Pitkäaikaiset saamiset		129
Laskennalliset verosaamiset	9	63
Vaihto-omaisuus	14	211
Myyntisaamiset ja muut saamiset		3 626
Rahavarat		2 709
Varat yhteensä		42 063
Velat		
Lainat		3 033
Vuokrasopimusvelat (IFRS 16)		17 804
Varaukset	22	200
Laskennalliset verovelat	9	2 231
Korottomat pitkäaikaiset velat		29
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat		4 979
Velat yhteensä		28 277
Nettovarallisuus		13 786
Luovutettu vastike		
Käteisellä maksettu kauppahinta		52 293
Yrityskaappoihin liittyvä kauppahintavelka		892
Ehdolliset vastikkeet		3 851
Luovutettu vastike yhteensä		57 036
Hankinnasta syntynyt liikearvo		43 250
Rahavirtavaikutus		
Käteisellä maksettu kauppahinta		53 511
Sulkutilille maksettu kauppahinta		282
Hankitun yrityksen rahavarat		-2 709
Edellisten tilikausien hankintoihin liittyvät lisäkauppahintojen ja nettokassavelkojen maksut		6 339
Rahavirtavaikutus yhteensä		57 423

Hankitut liiketoiminnot

Konserniyritys Mehiläinen Oy:n hankitut liiketoiminnot

Hankinnan kohde	Hankinta-ajankohta	Toimiala ja toimipaikka
Lääkärikeskus Wiljami Oy:n liiketoiminta	1.3.2019	Työterveyspalvelut, Kotka
Hammashoito Timo Kaitemo Oy:n liiketoiminta	25.3.2019	Suun terveydenhoidon palvelut, Vantaa
Rajatorpan Hammaslääkäriasema Oy:n liiketoiminta	25.3.2019	Suun terveydenhoidon palvelut, Vantaa
Lääkäriasema Tuma Oy, 100 % osakekannasta	1.4.2019	Yksityislääkäri- ja työterveyspalvelut, Riihimäki
Alkdent Oy:n liiketoiminta	1.5.2019	Suun terveydenhoidon palvelut, Turku
Pohjola Terveys Oy:n työterveysliiketoiminta	1.6.2019	Työterveyspalvelut, Helsinki, Kuopio, Oulu, Tampere ja Turku
Asemanpuiston Lääkärikeskus Oy, 100 % osakekannasta	1.6.2019	Työterveyspalvelut, Forssa
Haapajärven Lääkäritalo Oy, 100 % osakekannasta	1.6.2019	Yksityislääkäri- ja työterveyspalvelut, Haapajärvi
Iisalmen Työterveysasema Oy, 100 % osakekannasta	19.6.2019	Työterveyspalvelut, Iisalmi
Lääkäriasema Joutsen Oy, 100 % osakekannasta	28.8.2019	Yksityislääkäri-, fysioterapia- ja työterveyspalvelut, Loimaa
Lääkäriasema Cantti Oy:n liiketoiminta	1.9.2019	Yksityislääkäri- ja työterveyspalvelut, Kuopio
Turun Seudun Työterveystalo Oy, 100 % osakekannasta	11.9.2019	Lääkäriasemat, yksityislääkärit ja vastaavat erikoislääkäripalvelut, Turku
Joensuun hammaspaikka Oy, 100 % osakekannasta	1.10.2019	Suun terveydenhoidon palvelut, Joensuu
Leppävaaran hammaslääkärikeskus Helmi Oy, 100 % osakekannasta	1.11.2019	Suun terveydenhoidon palvelut, Espoo
Promedi Oy/Ab, 100 % osakekannasta	1.11.2019	Lääkäriasemat, yksityislääkärit ja vastaavat erikoislääkäripalvelut, Vaasa
SeiMedi Oy, 100 % osakekannasta	1.11.2019	Lääkäriasemat, yksityislääkärit ja vastaavat erikoislääkäripalvelut, Seinäjoki

Konserniyritys Mehiläinen Hoivapalvelut Oy:n hankitut liiketoiminnot

Hankinnan kohde	Hankinta-ajankohta	Toimiala ja toimipaikka
Hoivakoti Kultarusko Oy, 100 % osakekannasta	1.2.2019	Ikääntyneiden asumispalvelut, Eura
Pienkoti Akseliina Oy:n liiketoiminta	1.3.2019	Ikääntyneiden asumispalvelut, Kemi
Tuusulan Kerttuli Oy, 100 % osakekannasta	5.3.2019	Mielenterveyskuntoutus ja ikääntyneiden asumispalvelut, Tuusula
Villa Ahki Oy, 100 % osakekannasta	2.5.2019	Vammaisten asumispalvelut, Paimio
Villa Luohti Oy, 100 % osakekannasta	2.5.2019	Vammaisten asumispalvelut, Paimio
Hoitokoti Hermanninranta -konserni, 100 % osakekannasta	3.6.2019	Mielenterveyskuntoutus ja vammaisten asumispalvelut, Rautalampi ja Suonenjoki
Med Group Oy:lta ja Lapinjärven kunnalta siirtynyt kotihoitoliiketoiminta ja ikääntyneiden palveluasumisliiketoiminta	1.9.2019	Ikääntyneiden palveluasuminen, Lapinjärvi
Ravuri Oy, 100 % osakekannasta	4.9.2019	Vammaisten päivä- ja työtoiminta, Hollola
Kyyhkylä Oy:n liiketoiminta	4.9.2019	Kuntoutuslaitokset ja sairaskodit, Mikkeli
Provesta -konserni, 100 % osakekannasta	1.10.2019	Muut muualla luokittelemattomat sosiaalihuollon avopalvelut, Kempele

Konserniyritys Familiar Oy:n hankitut liiketoiminnot

Hankinnan kohde	Hankinta-ajankohta	Toimiala ja toimipaikka
Sosiaalipalvelut Jyväsharju Oy, 100 % osakekannasta	1.4.2019	Lastensuojelupalvelut, Jyväskylä
Kastarin Pienryhmäkodit Oy, 100 % osakekannasta	2.9.2019	Lasten ja nuorten laitokset ja ammatillinen perhehoito, Hollola

Tytäryritys- ja liiketoimintahankinnoista käteisenä suoritettu vastike oli yhteensä 52,3 miljoonaa euroa. Liiketoimintakaupoista syntyneen verotuksessa vähennyskelpoisen liikearvon osuus hankinnoista syntyneestä kokonaisliikearvosta oli 11,5 miljoonaa euroa. Hankinnoista kirjattun ehdollisen vastikkeen määrä oli yhteensä 3,9 miljoonaa euroa. Ehdolliset vastikkeet liittyvät Rajatorpan Hammaslääkäriasema Oy:n, Hammashoito Timo Kaitemo Oy:n sekä Lääkäriasema Cantti Oy:n liiketoimintojen, Lääkäriasema Tuma Oy:n, Asemanpuiston Lääkäriasema Oy:n, Haapajärven Lääkäritalo Oy:n, Iisalmen Työterveysasema Oy:n, Joensuun hammaspaikka Oy:n, Provesta-konsernin sekä Leppävaaran hammaslääkärikeskus Helmi Oy:n hankintoihin. Ne perustuvat kyseisten liiketoimintojen liikevaihdon ja käyttökäteen kehitykseen hankinta-ajankohdan jälkeisinä 1-2 vuotena. Jos kaikki tilinpäätöshetkellä maksamatta olevat ehdolliset lisäkauppahinnat toteutuisivat kauppakirjalla määritettyyn maksimiarvoonsa, ehdollisen lisäkauppahintavelan määrä olisi 6,0 miljoonaa euroa. Provesta-konsernin lisäkauppahinnassa ei ole maksimiarvoa, joten se on huomioitu laskelmalla taasearvolla. Tytäryritys- ja liiketoimintahankinnoista aiheutuneet varainsiirtovero- ja asiantuntijapalkkiot, yhteensä 0,9 miljoonaa euroa, sisältyvät tuloslaskelman liiketoiminnan muut kulut -erään.

Hankitut yritykset ja liiketoiminnot on yhdistelty konserniin hankintahetken mukaan tilikauden kuluessa. Hankintojen vaikutus konsernin katsauskauden liikevaihtoon oli 14,4 miljoonaa euroa ja tulokseen 0,7 miljoonaa euroa.

Mehiläinen Konserni Oy -konsernin liikevaihto vuonna 2019 olisi ollut 1 086,2 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos 0,8 miljoonaa euroa, jos tilikauden aikana hankitut yritykset ja liiketoiminnot olisi yhdistelty konsernin lukuihin tilikauden 2019 alusta lähtien.

Myydyt liiketoiminnot

Hoiva Mehiläinen Oy:n osittaisjakautumisessa 31.8.2019 syntynyt Mehiläinen Turvapuhelin Oy on myyty 6.9.2019 konsernin ulkopuoliselle taholle.

Sulkutilit

Konserni on maksanut vuoden 2019 aikana 0,8 miljoonaa euroa kauppahintaeriä sulkutilille Iisalmen Työterveysasema Oy:n hankintaan liittyen. Tästä 0,5 miljoonaa euroa on maksettu edelleen myyjille vuoden 2019 aikana.

Julkinen ostotarjous Pihlajalinna Oyj:n osakekannasta

Toteutuneiden yrityshankintojen lisäksi Mehiläinen Yhtiöt Oy julkisti 5.11.2019 tekevänsä julkisen ostotarjouksen sosiaali- ja terveysalan yhtiö Pihlajalinna Oyj:n koko osakekannan ostamisesta. Ostotarjouksen toteutuminen edellyttää muun muassa, että osakkeenomistajat, joiden omistuksessa on yli 90 prosenttia Pihlajalinna Oyj:n osakkeista ja äänistä, hyväksyvät tarjouksen sekä viranomaisten hyväksyntää. Suurimmat osakkeenomistajat ovat eräin tavanomaisin ehdoin peruuttamattomasti sitoutuneet hyväksymään ostotarjouksen. Suurimpien osakkeenomistajien sitoumukset edustavat yhteensä noin 63,2 % Pihlajalinnan osakkeista ja äänistä. Osakkeiden tarjousaika alkoi 9.1.2020 ja on tilinpäätöksen allekirjoittamishetkellä vielä kesken. Kaupan odotetaan toteutuvan vuoden 2020 toisen vuosineljänneksen loppupuolella tai kolmannen vuosineljänneksen aikana. Ostotarjousprosessissa Pihlajalinna Oyj:n osakkeenomistajille tarjotaan 16,00 euroa jokaista osaketta kohden, joka tarkoittaa noin 362 miljoonan euron sitoumusta koko osakekannasta. Osakehankinta tullaan rahoittamaan lainarahoituksella ja Mehiläiseen sijoitettavalla omalla pääomalla.

Tarjousasiakirja on saatavilla suomenkielisenä Mehiläisen pääkonttorista osoitteesta Pohjoinen Hesperiankatu 17 C, 00260 Helsinki sekä sähköisenä versiona internetistä: ostotarjous.mehilainen.fi.

Tilinpäätöspäivän jälkeiset liiketoimintojen hankinnat ja myynnit

Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat on esitetty liitetiedossa 27.

Hankitut liiketoiminnot vuonna 2018

1 000 euroa	Liite	Mehiläinen Holding AB -konserni	Muut yritys- ja liiketoimintahankinnat	Yhteensä
Varat				
Tavaramerkit	10	335 947	119	336 066
Asiakkuudet	10	252 367	5 360	257 727
Teknologia	10	6 000	5	6 005
Muut aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	10	1 368	20	1 388
Aineelliset käyttöomaisuuserät	12	89 070	1 779	90 849
Sijoitukset		555	0	555
Pitkäaikaiset saamiset		3 819	189	4 009
Laskennalliset verosaamiset	9	4 325		4 325
Vaihto-omaisuus	14	4 379	82	4 461
Myyntisaamiset ja muut saamiset		84 974	3 041	88 015
Rahavarat		29 809	5 196	35 005
Varat yhteensä		812 614	15 793	828 407
Velat				
Lainat		369 235	985	370 220
Varaukset	22	4 089		4 089
Laskennalliset verovelat	9	117 719	889	118 608
Korottomat pitkäaikaiset velat		2 395		2 395
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat		139 614	4 647	144 261
Velat yhteensä		633 051	6 522	639 573
Nettovarallisuus		179 562	9 271	188 833
Luovutettu vastike				
Käteisellä maksettu kauppahinta		1 233 389	29 849	1 263 238
Osakevaihto		250 929		250 929
Yrityskauppoihin liittyvä kauppahintavelka			3 557	3 557
Ehdolliset vastikkeet			2 632	2 632
Luovutettu vastike yhteensä		1 484 318	36 038	1 520 356
Määräysvallattomien omistajien osuudet		-4 876		-4 876
Hankinnasta syntynyt liikearvo		1 309 631	26 767	1 336 398
Rahavirtavaikutus				
Käteisellä maksettu kauppahinta		1 233 389	29 849	1 263 238
Hankitun yrityksen rahavarat		-29 809	-5 196	-35 005
Edellisten tilikausien hankintoihin liittyvät lisäkauppahintojen maksut			683	683
Rahavirtavaikutus yhteensä		1 203 580	25 336	1 228 916

Mehiläinen Holding AB -konsernin hankinta

Mehiläinen Konserni Oy -konserniin kuuluva Mehiläinen Yhtiöt Oy hankki 9.8.2018 sata prosenttia Mehiläinen Holding AB -konsernin osakekannasta. Mehiläinen Holding AB -konserni tuottaa yksityisiä lääkärikeskus-, sairaala- ja työelämäpalveluita, suun terveydenhoidon palveluita, julkisen terveydenhuollon ulkoistuspalveluita, mielenterveyskuntoutusta, ikääntyneiden ja vammaisten asumis- ja hoivapalveluita sekä lastensuojelupalveluita Suomessa. Määräysvalta kaupan kohteessa siirtyi Mehiläinen Konserni Oy -konsernille edellä mainittuna ajankohtana. Mehiläinen Holding AB -konserniin kuuluivat Mehiläinen Holding AB ja sen omistama Mehiläinen Oy tytäryrityksineen.

Käteisellä maksettu kauppahinta oli 1 233,4 miljoonaa euroa ja osakevaihdon osuus luovutetusta vastikkeesta 250,9 miljoonaa euroa. Kaupasta aiheutuneet varainsiirtoverot ja asiantuntijapalkkiot 12,8 miljoonaa euroa sisältyvät tuloslaskelman liiketoiminnan muut kulut -erään.

Mehiläinen Holding AB -konsernin tilikaudella 2018 Mehiläinen Konserni Oy -konserniin yhdistelty liikevaihto oli 394,1 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos 3,7 miljoonaa euroa. Mehiläinen Holding AB -konsernin liikevaihto vuonna 2017 oli 755,5 miljoonaa euroa ja käyttökate (EBITDA) 84,9 miljoonaa euroa.

4. Tuotot

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Liikevaihto liiketoiminnoittain		
Terveyspalvelut	712 903	266 571
Sosiaalipalvelut	351 192	126 385
Yhteensä	1 064 095	392 957

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Liikevaihto asiakkaittain		
Yritysassiakkaat	299 945	110 125
Yksityisasiakkaat	240 668	96 384
Julkisen sektorin asiakkaat	523 482	186 449
Yhteensä	1 064 095	392 957

Mehiläisen yritysasiakkaat käsittävät konsernin työterveyshuollon asiakkaat, vakuutusyhtiöasiakkaat ja muut yrityssovimusasiakkaat lukuun ottamatta julkisen sektorin työterveysasiakkaita. Yksityisasiakkaiden ryhmä koostuu yksityishenkilöistä. Julkisen sektorin asiakasryhmään kuuluvat Suomen julkisen sektorin organisaatiot, kuten kunnat, kuntayhtymät, sairaanhoitopiirit ja julkishallinto hankkiessaan sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistuspalveluita, asumispalveluita, työterveyshuollon palveluita ja työvoimapalveluita.

Mehiläisen suoriteveloitteet terveyspalveluissa liittyvät pääasiallisesti yllä mainittujen asiakkaiden asiakaskäynteihin sekä näihin liittyviin palveluihin. Ulkoistussopimuksissa suoriteveloitteet liittyvät sopimuksissa sovittujen veloitteiden toimittamiseen. Sosiaalipalveluissa suoritevelvollisuudet liittyvät ikääntyneille, vammaisille ja mielenterveyskuntoutujille tarjottaviin asumispalveluihin, lastensuojelun laitos- ja avopalveluihin, yksittäisiin erikseen veloitettaviin lisäpalveluihin sekä kotipalveluihin sisältäen kotihoidon, ateriapalvelut sekä kauppakassipalvelun.

Transaktiohinnat perustuvat hinnaston mukaisiin yksittäisiin asiakaskäynteihin sekä sopimukseen perustuviin aikaperusteisiin veloituksiin. Suoriteveloitteet realisoituvat pääsääntöisesti tiettyä hetkenä (esimerkiksi asiakaskäynnit, lisäpalvelut) tai ajan kuluessa (esimerkiksi asumispalvelut, ulkoistussopimukset).

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Liiketoiminnan muut tuotot		
Edelleenvuokrauksesta saadut vuokratuotot	1 073	414
Myyntituotot käyttöomaisuudesta ja sijoituksista	2 728	86
Muut tuotot	2 743	1 454
Yhteensä	6 545	1 954

5. Materiaalit ja palvelut

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	65 585	18 864
Vaihto-omaisuuden muutos	-501	-579
Ammatinharjoittajapalkkiot	189 463	69 308
Muut ulkopuoliset palvelut	35 342	27 156
Yhteensä	289 889	114 749

6. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Palkat	403 213	145 058
Eläkekulut (maksupohjaiset eläkejärjestelyt)	66 361	22 907
Muut henkilösivukulut	13 668	7 130
Yhteensä	483 243	175 094

	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Henkilöstömäärä		
Henkilöstö kauden lopussa	10 049	8 639
Henkilöstö keskimäärin	9 077	7 914

Terveydenhuollon ammattihenkilöt tuottavat Mehiläisessä palveluita työsuhteisina tai ammatinharjoittajina. Ammatinharjoittajien palkkiot sisältyvät materiaalit ja palvelut -erään ja ne esitetään liitetiedossa 5. Ammatinharjoittajat vastaavat itse omista henkilösivukulu- ja eläkemaksuistaan. Osakastyöntekijöinä OmaPartners Oy:ssä toimivien osakkaiden oikeutta nostaa yrityksestä varoja osinkona työpanokseen perustuva määrä käsitellään konsernitilinpäätöksessä työsuhde-etuutena ja määrät on kirjattu henkilöstökuluihin osakkaan kerryttämän työpanoksen mukaisesti. Käsitelyä on kuvattu tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa.

Ammatinharjoittajina Mehiläisessä työskentelevien henkilöiden määrää ei ole sisällytetty yllä raportoituun henkilöstön määrään.

Tiedot johdon palkoista ja palkkioista on esitetty liitetiedossa 24.

7. Liiketoiminnan muut kulut

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Toimitilakulut	30 845	40 756
Tietohallinto- ja puhelinkulut	21 885	8 543
Hallintokulut	14 353	6 521
Koneiden ja kaluston huolto- ja käyttökulut	8 333	3 773
Markkinointi- ja viestintäkulut	8 019	3 261
Konsultti- ja asiantuntijapalkkiot	6 434	11 695
Muut kulut	10 464	5 528
Yhteensä	100 332	80 078

Vuokratulot (IFRS 16)

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019
Helpotuksen piirissä olevat vuokrasopimukset	3 358
Kuluksi kirjatut muuttuvat vuokrat	4 253
Yhteensä	7 611

Tilintarkastajan palkkiot

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Ernst & Young Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	665	386
Veroneuvonta	265	87
Muut palkkiot	29	268
Yhteensä	959	741
Tilintarkastuspalkkiot muille	34	

8. Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Osinkotuotot	0	59
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot jaksotettuun hankintameno- arvostettavista rahoitusvaroista		
Korkotuotot muilta	302	119
Muut rahoitustuotot	88	
Rahoitustuotot yhteensä	390	178

Rahoituskulut

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Korkokulut jaksotettuun hankintameno- arvostettavista rahoitusveloista		
Korkokulut lainoista rahoituslaitoksilta	51 339	20 703
Korkokulut vuokrasopimusveloista (IFRS 16)	22 948	
Muut korko- ja rahoituskulut	2 822	813
Korkokulut ja arvonnmuutokset käypään arvoon tulosvaikuttaisesti arvostettavista rahoitusveloista		
Suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset - realisoitunut kulu	621	207
Suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset - käyvän arvon muutos	191	833
Arvonalentumiset ja luovutustappiot käypään arvoon tulosvaikuttaisesti ja muun laajan tuloksen kautta arvostettavista rahoitusvaroista		
Arvonalentumiset ja luovutustappiot	29	
Rahoituskulut yhteensä	77 950	22 556
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-77 560	-22 378

9. Tuloverot

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Tuloslaskelma		
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	-6 383	-2 166
Laskennalliset verot	2 759	4 686
Yhteensä	-3 623	2 520
Laaja tuloslaskelma		
Laajan tuloksen eriin liittyvät tuloverot	1 556	585
Yhteensä	1 556	585

Verokulun ja emoyrityksen yhteisöverokannan mukaan laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Tulos ennen veroja	4 216	-19 553
Emoyrityksen verokannan mukainen vero 20 %	-843	3 911
Vähennyskeltottomien kulujen vaikutus	-3 156	-2 489
Verovapaiden tuottojen vaikutus	372	80
Kirjaamattomat verot tilikauden tappioista	-136	
Vahvistettujen tappioiden ja nettokorkomenojen hyödyntämisen vaikutus	83	
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta veroilla vähennettynä	-51	-6
Aiemmin kirjaamattomien laskennallisten verosaamisten muutokset	88	755
Muut verotuksessa vähennyskelpoiset kulut	89	529
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-187	
Muut oikaisut	118	-260
Tuloverot tuloslaskelmassa	-3 623	2 520
Efektiiivinen veroaste, %	85,9 %	

Efektivistä veroastetta nostivat vähennyskeltottomat nettokorkomenot, joista merkittävä osa hyödynnetään lain sallimin rajoin vasta myöhempinä vuosina. Vuoden 2018 laskelma sisältää vahvistetuista tappioista kirjattua laskennallista verosaamista 7,4 miljoonaa euroa, josta käytettiin vuoden 2019 aikana 6,2 miljoonaa euroa.

Mehiläinen Oy:llä on ollut keskeneräinen riita-asia verottajan kanssa koskien Ambea Finland AB:n Suomen sivuliikkeelle verovuosina 2006-2012 allokoitujen korkokulujen verovähennyskelpoisuutta. Ambea Finland AB:n Suomen sivuliikkeelle allokoitujen korkokulujen verovähennyskelpoisuutta on katsottu sivuliikkeen verotuksessa vähennyskeltottomiksi kuluiksi verovuosien 2006-2012 verotusta koskevassa Verohallinnon oikaisussa. Verojen määrä 13,8 miljoonaa euroa huomioitiin Mehiläinen Holding AB:n hankintahetken taseessa 9.8.2018 ja maksettiin vuoden 2018 aikana. Päätökseen on haettu muutosta korkeimmasta hallinto-oikeudesta, mutta lopullista päätöstä ei ole saatu tilinpäätöksen valmistumiseen mennessä.

Laskennalliset verosaamiset ja verovelat

1 000 euroa	31.12.2019		
	Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat	Nettomääräisenä
Aineettomat hyödykkeet		110 106	-110 106
Käyvän arvon kohdistukset		87	-87
Käyttöoikeusomaisuuserät ja vuokrasopimusvelat (IFRS 16) ¹⁾	10 323		10 323
Varaukset ¹⁾	285		285
Vahvistetut tappiot	1 122		1 122
Verotuksessa vähentämättömät nettokorkomenot	3 361		3 361
Johdannaisten arvostaminen käypään arvoon	2 162		2 162
Rahoituskulujen jaksotuserot		4 848	-4 848
Muut erät	2 278	1 766	512
Yhteensä	19 531	116 806	-97 275

¹⁾ IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus on kirjattu avaavaan taseeseen 1.1.2019.

1 000 euroa	31.12.2018		
	Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat	Nettomääräisenä
Aineettomat hyödykkeet		114 890	-114 890
Käyvän arvon kohdistukset		51	-51
Rahoitusleasingvelat (IAS 17)		0	0
Varaukset	1 017		1 017
Vahvistetut tappiot	7 377		7 377
Verotuksessa vähentämättömät nettokorkomenot	1 745		1 745
Johdannaisten arvostaminen käypään arvoon	606		606
Rahoituskulujen jaksotuserot		5 479	-5 479
Muut erät	1 843	952	891
Yhteensä	12 588	121 372	-108 785

Laskennallisten verosaamisten ja verovelkojen muutos tilikauden aikana

1 000 euroa	1.1.2019	Oikaistu 1.1.2019 ¹⁾	Liike- toimintojen yhdistämiset	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu laajaan tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.2019
Aineettomat hyödykkeet	-114 890		-2 191	6 975			-110 106
Käyvän arvon kohdistukset	-51		-40	4			-87
Käyttöoikeusomaisuuserät ja vuokrasopimusvelat (IFRS 16) ¹⁾		9 718		679		-74	10 323
Varaukset ¹⁾	1 017	-418	40	-354			285
Vahvistetut tappiot	7 377		23	-6 278			1 122
Verotuksessa vähentämättömät nettokorkomenot	1 745			1 616			3 361
Johdannaisten arvostaminen käypään arvoon	606				1 556		2 162
Rahoituskulujen jaksotuserot	-5 479			631			-4 848
Muut erät	891			-514		138	515
Yhteensä	-108 785	9 300	-2 168	2 759	1 556	65	-97 275

¹⁾ IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus on kirjattu avaavaan taseeseen 1.1.2019.

1 000 euroa	1.6.2018	Liike- toimintojen yhdistämiset	Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu laajaan tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	31.12.2018
Aineettomat hyödykkeet		-117 411	2 520			-114 890
Käyvän arvon kohdistukset		-52	1			-51
Rahoitusleasingvelat (IAS 17)		-6	6			0
Varaukset		1 376	-359			1 017
Vahvistetut tappiot		788	6 589			7 377
Verotuksessa vähentämättömät nettokorkomenot		1 577	168			1 745
Johdannaisten arvostaminen käypään arvoon			21	585		606
Rahoituskulujen jaksotuserot			-5 479			-5 479
Muut erät		-555	1 219		227	891
Yhteensä		-114 283	4 686	585	227	-108 785

Konsernilla on 5,6 (36,9) miljoonaa euroa käyttämättömiä vahvistettuja tappioita, joista on kirjattu laskennallinen verosaaminen. Vuonna 2018 konsernilla oli lisäksi 0,8 miljoonaa euroa yritysjärjestelyistä siirtyneitä vahvistettuja tappioita, joista ei ollut kirjattu laskennallista verosaamista. Tappiot eräänntyvät vuosina 2021-2029. Verotuksessa vähentämättömistä nettokorkomenoista on kirjaamatta laskennallisia verosaamia yhteensä 2,8 miljoonaa euroa.

10. Aineettomat hyödykkeet

1 000 euroa	Liikearvo	Tavaramerkit, rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika	Tavara- merkit, muut Asiakkuudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennako- maksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	1 336 398	333 888	2 178	257 727	7 787	1 937 978
Liiketoimintojen yhdistämiset	43 371			10 906	59	54 336
Lisäykset					484	7 488
Vähennykset	-3 853			-720	-326	-4 899
Siirrot erien välillä					7 240	-6 632
Hankintameno 31.12.2019	1 375 916	333 888	2 178	267 913	15 245	857 1 995 997
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019			-191	-11 421	-948	-12 561
Tilikauden poistot			-471	-31 718	-2 608	-34 797
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot				215	300	515
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019			-663	-42 924	-3 256	-46 843
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	1 375 916	333 888	1 515	224 989	11 988	857 1 949 154

Hankintameno 1.6.2018

Liiketoimintojen yhdistämiset	1 336 398	333 888	2 178	257 727	7 393	1 937 584
Lisäykset					230	230
Vähennykset					-19	-19
Siirrot erien välillä					183	183
Hankintameno 31.12.2018	1 336 398	333 888	2 178	257 727	7 787	1 937 978
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.6.2018						
Tilikauden poistot			-191	-11 421	-971	-12 584
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot					23	23
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018			-191	-11 421	-948	-12 561
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	1 336 398	333 888	1 987	246 306	6 839	1 925 418

Liiketoimintojen yhdistämisten kautta tulleista lisäyksistä on lisätietoja liitetiedossa 3.

Konserni on tarkentanut aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ryhmittelyä ennakkomaksujen ja keskeneräisten hankintojen osalta. Vertailuvuoden lukuja ei ole oikaistu vastaavasti.

11. Arvonalentumistestaus

Liikearvo ja aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamattoman taloudellinen poistoaika, kohdistetaan arvonalentumistestaukselta varten niille rahavirtaa tuottaville yksiköille tai niiden ryhmille, joiden odotetaan hyötyvän liiketoimintojen yhdistämisestä johtuvista synergiaeduista ja jotka muodostavat yrityksen toiminnan johtamisessa ja seurannassa tason, johon liikearvo luontevasti liittyy. Liikearvon ja aineettomien hyödykkeiden, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, testaus suoritetaan vuosittain.

Terveyspalvelut -liiketoiminta kattaa lääkärikeskukset, työelämäpalvelut sekä julkiset terveyspalvelut. Suun terveydenhoito on organisoitu Terveyspalveluiden alle vuoden 2019 aikana, joten sitä ei testata omana rahavirtaa tuottavana yksikkönä vuoden 2019 arvonalentumistestauksessa. Hoivapalvelut puolestaan kattaa ikääntyneille, mielenterveyskuntoutujille ja vammaisille tarjottavat palvelut.

Mehiläisellä yhtiönä ja nimenä on taustallaan 110-vuotinen historia, täten Mehiläisen tavaramerkillä katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika.

Liikearvon kirjanpitoarvot jakaantuivat seuraavasti rahavirtaa tuottaville yksiköille:

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Terveyspalvelut	908 220	886 983
Hoivapalvelut	321 713	304 485
Suun terveydenhoito		7 630
Lastensuojelu	145 983	144 930
Yhteensä	1 375 916	1 336 398

Tavaramerkkien, joilla on rajoittamaton taloudellinen poistoaika, kirjanpitoarvot jakautuvat seuraavasti rahavirtaa tuottaville yksiköille:

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Terveyspalvelut	264 986	234 491
Hoivapalvelut	68 902	68 902
Suun terveydenhoito		30 495
Yhteensä	333 888	333 888

Konsernin arvonalentumistestauksessa rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuen. Rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin ennusteisiin, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson. Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu käyttämällä tasaista 1,0 (1,5) prosentin kasvutekijää kyseisissä yksiköissä.

Arvonalentumistestauksen kannalta keskeisimmät oletukset ovat ennustettu käyttökate -% (EBITDA -%), ennustettu liikevaihdon kasvu, diskonttaus korko sekä ennustejakson jälkeisten rahavirtojen ekstrapoloinnissa käytetty kasvutekijä. Ennustettu käyttökate -% (EBITDA -%) ja liikevaihdon kasvu perustuvat viimeisimpiin johdon hyväksymiin ennusteisiin ja näkemykseen markkinakasvusta. Vuoden 2020 käyttökate (EBITDA) ja liikevaihto perustuvat konsernin hallituksen hyväksymään budjettiin. Kannattavuustasossa ei odoteta tapahtuvan olennaisia muutoksia ennustekauden aikana.

Diskonttaus korko on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin liittyvät erityiset riskit.

Arvonalentumistestaus on tehty huomioiden IFRS 16 -standardin mukaiset luvut.

Viiden vuoden ennustejaksolla käytetyt diskonttauskorot

	31.12.2019	31.12.2018
Diskonttauskorko -%, verojen jälkeen		
Terveyspalvelut	5,31	6,87
Hoivapalvelut	5,03	6,56
Suun terveydenhoito		6,75
Lastensuojelu	4,76	6,47
Diskonttauskorko -%, ennen veroja		
Terveyspalvelut	6,64	8,59
Hoivapalvelut	6,28	8,20
Suun terveydenhoito		8,44
Lastensuojelu	5,95	8,09

Arvonalentumistestauksen perusteella Terveyspalvelut -rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä ylitti kirjanpitoarvon 736,3 miljoonalla eurolla, Hoivapalvelut-yksikön 147,6 miljoonalla eurolla ja Lastensuojelu-yksikön 234,0 miljoonalla eurolla. Konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille tehdyn arvonalentumistestauksen perusteella arvonalentumisia ei kirjattu vuonna 2019.

Rahavirtaa tuottaville yksiköille tehtiin herkkyyssanalyysi muuttamalla kutakin laskentaoletusta koko ennustejaksolla alla kuvatus mukaisesti, muiden tekijöiden pysyessä ennallaan.

- Ennustetun käyttökate -%:n (EBITDA -%:n) lasku yhdellä prosenttiyksiköllä
- Diskonttauskoron nousu puolella prosenttiyksiköllä
- Ekstrapoloinnissa käytetyn kasvutekijän lasku 1,0 prosenttiyksiköllä

Herkkyyssanalyysien perusteella kaikkien rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä ylitti kirjanpitoarvon.

Kunkin rahavirtaa tuottavan yksikön diskonttauskoron olisi tullut muuttua seuraavasti, jotta yksikön kirjanpitoarvo olisi vastannut siitä kerrytettävissä olevaa rahamäärää, muiden tekijöiden pysyessä ennallaan.

- Terveyspalvelut 5,31 prosentista 7,48 prosenttiin
- Hoivapalvelut 5,03 prosentista 5,87 prosenttiin
- Lastensuojelu 4,76 prosentista 9,20 prosenttiin

12. Aineelliset hyödykkeet

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden muutokset

1 000 euroa	Rakennukset ja rakennelmat	Maa-alueet	Koneet ja kalusto	Vuokratilojen perusparannusmenot	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	20 798	1 040	47 617	26 802	207	10 281	106 746
Liiketoimintojen yhdistämiset	5 226	90	943	144	7		6 410
Lisäykset	20		9 266	651	21	12 275	22 233
Vähennykset	-264	-72	-7 711	-220			-8 266
Siirrot erien välillä ¹⁾	-6 467	33	6 410	7 718	-167	-13 994	-6 467
Hankintameno 31.12.2019	19 315	1 092	56 525	35 094	69	8 562	120 657
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	-651		-6 423	-2 438	-33		-9 546
Tilikauden poistot	-1 204		-15 903	-6 028	-7		-23 142
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	531		6 514	139	2		7 185
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	-1 324		-15 812	-8 328	-38		-25 502
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	17 990	1 092	40 714	26 767	31	8 562	95 155
Hankintameno 1.6.2018							
Liiketoimintojen yhdistämiset	21 237	933	38 487	21 502	203	8 487	90 849
Lisäykset	10	110	4 387	306		11 592	16 405
Vähennykset	-19		-324			-14	-357
Siirrot erien välillä	-430	-3	4 934	4 994	4	-9 783	-284
Uudelleenarvostuksesta johtuva lisäys/vähennys			133				133
Hankintameno 31.12.2018	20 798	1 040	47 617	26 802	207	10 281	106 746
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.6.2018							
Tilikauden poistot	-650		-6 423	-2 467	-1		-9 542
Tilikauden arvonalentumiset					-32		-32
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-1			29			28
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	-651		-6 423	-2 438	-33		-9 546
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	20 147	1 040	41 194	24 364	174	10 281	97 200

Konserni on tarkentanut aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ryhmittelyä ennakkomaksujen ja keskenkäisten hankintojen osalta. Vertailuvuoden lukuja ei ole oikaistu vastaavasti.

¹⁾ Konserni on myynyt tilikauden aikana osakkeita, jotka on konsolidoitu IFRS 11 -standardin mukaisesti rakennuksena.

Aineellisten käyttöoikeusomaisuuserien muutokset (IFRS 16)

1 000 euroa	Rakennukset ja rakennelmat	Maa-alueet	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2019	703 601	1 791	3 354	708 746
Liiketoimintojen yhdistämiset	17 346	459		17 804
Lisäykset	39 289	717	851	40 857
Vähennykset	-9 373	-47	-826	-10 246
Uudelleenarvostuksesta johtuva lisäys/vähennys	17 473	256	-28	17 701
Hankintameno 31.12.2019	768 336	3 175	3 352	774 863
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	-287 468	-676	-1 621	-289 766
Tilikauden poistot	-56 187	-171	-1 052	-57 410
Vähennysten kertyneet poistot	9 373	47	826	10 246
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	-334 282	-800	-1 848	-336 930
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	434 053	2 375	1 504	437 933

Rahoitusleasingsoitimuksella vuokratut aineelliset hyödykkeet (IAS 17)

1 000 euroa	Koneet ja kalusto
Hankintameno 1.1.2019	10
Vähennykset	-10
Hankintameno 31.12.2019	
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2019	-3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2019	
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	
Hankintameno 1.6.2018	
Liiketoimintojen yhdistämiset	893
Vähennykset	-883
Hankintameno 31.12.2018	10
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.6.2018	
Tilikauden poistot	-177
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	174
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	-3
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	7

13. Osuudet osakkuusyrityksissä

Osakkuusyrietykset

Konsernilla oli tilikauden alussa kolme osakkuusyritystä: Laser-Porus Oy, HYKSin kliiniset palvelut Oy ja Orton Oy. Laser-Porus on Oulun Mehiläisessä toimiva silmälaserkeskus, joka keskittyy silmien taittovirhe-kirurgiaan. Osakkuusyrietykset on käsitelty konsernitiilinpäätöksessä pääomaosuusmenetelmällä. Tilikauden aikana osakkuusyrietyksistä on myyty Orton Oy ja HYKSin kliiniset palvelut Oy. Samassa yhteydessä HYKSin kliiniset palvelut Oy:lle annettu pääomalainasaaminen maksettiin takaisin. Konsernin omistusosuus ja osuus äänivallasta HYKSin kliiniset palvelut Oy:ssä ja Orton Oy:ssä oli alle 20 prosenttia, mutta konsernilla oli niissä huomattava vaikutusvalta hallituspaikkojen ja potentiaalisen omistuksen vuoksi.

Osuudet osakkuusyrietyksissä

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Osuudet osakkuusyrietyksissä 1.1. / 1.6.	244	
Liiketoimintojen yhdistämiset		219
Lisäykset		33
Osuus osakkuusyrietyksen tilikauden tuloksesta	-51	-8
Vähennykset	-134	
Osuudet osakkuusyrietyksissä 31.12.	59	244

Osakkuusyrietyksen taloudellinen informaatio

1 000 euroa	31.12.2019		31.12.2018	
	Laser-Porus Oy	HYKSin kliiniset palvelut Oy	Orton Oy ¹⁾	Laser-Porus Oy
Pitkäaikaiset varat	79	87	422	106
Lyhytaikaiset varat	92	3 541	1 797	110
Oma pääoma	136	520	-298	152
Pitkäaikaiset velat		1 000		
Lyhytaikaiset velat	35	2 017	2 517	63
Liikevaihto	229	7 087	4 213	229
Tulos	-15	310	-1 282	-143

Yllä olevat luvut perustuvat tilintarkastamattomiin tulos- ja tasetietoihin.

Konsernin osuus nettovaroista ja muut erät

1 000 euroa	31.12.2019		31.12.2018	
	Laser-Porus Oy	HYKSin kliiniset palvelut Oy	Orton Oy ¹⁾	Laser-Porus Oy
Osakkuusyrietyksen nettovarot	136	520	-298	152
Konsernin omistusosuus %	42,7	10,0	10,0	42,7
Konsernin osuus nettovaroista	59	53		65
Liikearvo		81	45	
Osakkuusyrietyksosuuden tasearvo	59	134	45	65

¹⁾ Konsernin osuus Orton Oy:n tilikauden tappiosta ylittää yrityksen kirjanpitoarvon. Konserni ei ole sitoutunut kattamaan yhtiön tappioita, mistä johtuen sijoituksen arvo konsernin taseessa ei muodostu negatiiviseksi.

14. Vaihto-omaisuus

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Aineet ja tarvikkeet 1.1. / 1.6.	5 040	
Liiketoimintojen yhdistämiset	211	4 461
Vaihto-omaisuuden muutos	501	579
Yhteensä	5 751	5 040

15. Myyntisaamiset ja muut saamiset

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Myyntisaamiset	83 487	75 179
Siirtosaamiset	11 632	10 991
Lainasaamiset	258	411
Muut saamiset	1 478	1 002
Yhteensä	96 856	87 583

Myyntisaamisten maksuehto on pääsääntöisesti 7-30 päivää, eikä konsernin tai emoyrityksen toimintatavoihin kuulu vakuuksien hankkiminen myyntisaamisiin tai muihin saamisiin liittyen. Myyntisaamisiin liittyvistä luottoriskeistä kerrotaan tarkemmin liitetiedossa 21.

Konsernin myyntisaamisten ikäjakauma

31.12.2019			
1 000 euroa	Myyntisaamiset yhteensä	Kirjatut odotettavissa olevat luottotappiot	Kirjanpitoarvo
Erääntymättömät	72 386	-92	72 294
1-30 päivää erääntyneet	5 282	-25	5 257
31-60 päivää erääntyneet	2 187	-16	2 171
61-180 päivää erääntyneet	2 477	-171	2 306
Yli 180 päivää erääntyneet	3 860	-2 401	1 459
Yhteensä	86 192	-2 705	83 487

31.12.2018			
1 000 euroa	Myyntisaamiset yhteensä	Kirjatut odotettavissa olevat luottotappiot	Kirjanpitoarvo
Erääntymättömät	64 458	-65	64 394
1-30 päivää erääntyneet	6 344	-33	6 311
31-60 päivää erääntyneet	1 997	-21	1 976
61-180 päivää erääntyneet	2 468	-225	2 243
Yli 180 päivää erääntyneet	2 309	-2 053	256
Yhteensä	77 575	-2 397	75 179

Siirtosaamiset

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Laskuttamattomat myynnit	5 203	4 717
Henkilösivukulut	151	2 245
Muut siirtosaamiset	6 278	4 029
Yhteensä	11 632	10 991

16. Rahavarat

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Käteinen raha ja pankkitilit	22 090	22 612
Yhteensä	22 090	22 612

17. Rahoitusvarat ja -velat

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Pitkäaikaiset rahoitusvarat		
Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavat rahoitusvarat		
Noteeratut osakkeet	1	52
Yhteensä		52
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Noteeraamattomat osakkeet	3	395
Pääomalinasaaminen	3	100
Yhteensä	587	495
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat		
Vuokravakuustalletukset	2	1 002
Lainasaamiset	2	1 992
Pitkäaikaiset muut saamiset	2	2 782
Yhteensä	5 500	5 775
Pitkäaikaiset rahoitusvarat yhteensä	6 087	6 323
Lyhytaikaiset rahoitusvarat		
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat		
Myyntisaamiset	2	75 179
Lainasaamiset	2	411
Sulkutilisaamiset (koroton)	3	
Rahavarat		22 612
Lyhytaikaiset rahoitusvarat yhteensä	106 117	98 201
Pitkä- ja lyhytaikaiset rahoitusvarat yhteensä	112 204	104 524

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat -erään sisältyvien rahoitusvarojen ja rahavarojen tasearvo vastaa olennaisilta osin käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole merkittävä saamisten maturiteetti huomioon ottaen. Lisätietoja lyhytaikaisista saamisista esitetään liitetiedossa 15.

Rahoitusvarojen erien luokittelu- ja arvostamisperiaatteet on esitetty tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa.

Rahoitusvelat

1 000 euroa	Käyvän arvon hierarkia	31.12. 2019	31.12.2018
Pitkäaikaiset rahoitusvelat			
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvelat			
Rahavirran suojaukset	2	10 810	3 030
Yhteensä		10 810	3 030
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat			
Ehdolliset vastikkeet (yrityskaupoista aiheutuneet)	3	3 315	1 171
Suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset	2	1 066	843
Yhteensä		4 381	2 014
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat			
Lainat rahoituslaitoksilta	3	939 259	935 723
Vuokrasopimusvelat (IFRS 16)	2	435 132	
Osamaksuvelat	2	790	232
Rahoitusleasingvelat (IAS 17)	2		1
Pitkäaikaiset velat muille	3	685	109
Yhteensä		1 375 866	936 064
Pitkäaikaiset rahoitusvelat yhteensä		1 391 057	941 108

1 000 euroa	Käyvän arvon hierarkia	31.12. 2019	31.12.2018
Lyhytaikaiset rahoitusvelat			
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat			
Ehdolliset vastikkeet (yrityskaupoista aiheutuneet)	3	1 951	3 178
Yhteensä		1 951	3 178
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat			
Lainat rahoituslaitoksilta	3		2 158
Vuokrasopimusvelat (IFRS 16)	2	56 495	
Osamaksuvelat	2	275	584
Rahoitusleasingvelat (IAS 17)	2		9
Ostovelat	2	25 617	22 210
Maksamattomat ammatinharjoittajapalkkiot	2	21 279	20 011
Yrityskaappoihin liittyvä kauppahintavelka	3	297	3 728
Sulkutilivelat (koroton)	3	282	
Muut velat	2	162	65
Yhteensä		104 407	48 765
Lyhytaikaiset rahoitusvelat yhteensä		106 357	51 943
Rahoitusvelat yhteensä		1 497 415	993 051

Lainoihin rahoituslaitoksilta sisältyvät pankkilainat ovat vaihtuvakorkoisia ja ne uudelleenhinnoitellaan 1-3 kuukauden välein viitekorkona Euribor 1 tai 3 kuukautta. Hinnoitteluperiodin lyhyiden vuoksi lainojen nimellisarvoa käytetään arviona käyvälle arvolle.

Muiden rahoitusvelkojen tasearvot vastaavat olennaisilta osin niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole merkittävä velkojen maturiteetti huomioon ottaen. Ehdollisista vastikkeista aiheutuvilla veloilla ei makseta korkoa. Ehdollisista vastikkeista esitetään lisätietoja liitetiedossa 3.

Rahoitusvelkojen luokittelu- ja arvostamisperiaatteet on selostettu tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa. Lainojen vakuutena on muun muassa konserniyritysten osakkeita ja yrityskiinnityksiä, joista on lisätietoja liitetiedossa 25.

Rahoituksesta johtuvien velkojen muutokset

1 000 euroa	Lainat rahoituslaitoksilta	Johdannaisvelat	Osamaksuvelat	Vuokrasopimusvelat (IFRS 16)	Yhteensä
1.1.2019	937 881	3 863	815	470 299	1 412 857
Rahoituksen rahavirta	-4 834		-817	-54 655	-60 305
Investointien rahavirta			710		710
Liiketoimintojen yhdistämiset	2 676		357	17 804	20 837
Käyvän arvon muutokset		7 971			7 971
Uudet sopimukset				64 487	64 487
Päätyneet sopimukset				-6 306	-6 306
Transaktiokustannukset	3 535				3 535
31.12.2019	939 259	11 833	1 065	491 628	1 443 786

1 000 euroa	Lainat rahoituslaitoksilta	Johdannaisvelat	Osamaksuvelat	Rahoitusleasingvelat (IAS 17)	Yhteensä
1.6.2018					
Rahoituksen rahavirta	593 934		-142	-973	592 819
Investointien rahavirta			-186		-186
Liiketoimintojen yhdistämiset	367 789		1 030	983	369 802
Käyvän arvon muutokset		3 863			3 863
Uudet sopimukset			113		113
Korkojen konvertointi	435				435
Transaktiokustannukset	-24 277				-24 277
31.12.2018	937 881	3 863	815	10	942 569

18. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

1 000 euroa	A-osakkeita (kpl)	B-osakkeita (kpl)	Osakemäärä yhteensä (kpl)	Osake pääoma	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Suojaus-instrumenttien rahasto	Yhteensä
1.1.2019	47 344 526	919 434 038	966 778 564	3	965 868	9	-2 302	963 577
Osakeanti 17.9.2019	146 696	458 304	605 000		605			605
Osakkeiden lunastus 23.9.2019	-28 888	-86 112	-115 000		-115			-115
Osakeanti 3.10.2019	167 200	4 012 800	4 180 000		4 180			4 180
Uusien osakkeiden liikkeenlaskusta välittömästi aiheutuneet menot					-91			-91
Muut muutokset						-9	-6 070	-6 079
31.12.2019	47 629 534	923 819 030	971 448 564	3	970 447	0	-8 371	962 077

1 000 euroa	A-osakkeita (kpl)	B-osakkeita (kpl)	Osakemäärä yhteensä (kpl)	Osake pääoma	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Suojaus-instrumenttien rahasto	Yhteensä
1.6.2018								
Uusmerkintä	2 500		2 500	3				3
Osakeanti 9.8.2018	45 111 776	886 238 687	931 350 463		931 350			931 350
Osakeanti 9.10.2018	1 561 930	22 963 679	24 525 609		24 526			24 526
Osakeanti 23.11.2018	668 320	10 231 672	10 899 992		10 900			10 900
Uusien osakkeiden liikkeenlaskusta välittömästi aiheutuneet menot					-908			-908
Muut muutokset						9	-2 302	-2 293
31.12.2018	47 344 526	919 434 038	966 778 564	3	965 868	9	-2 302	963 577

Mehiläinen Konserni Oy:llä on tilikauden lopussa 971 448 564 osaketta jakautuen A-sarjan osakkeisiin 47 629 534 kpl ja B-sarjan osakkeisiin 923 819 030 kpl. Osakkeet jakautuvat lajeihin, jotka eroavat toisistaan etusijajärjestyksen mukaisesti varoja jaettaessa yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Muilta osin yhtiön osakkeet tuottavat yhtiöjärjestyksen mukaisesti yhtäläiset oikeudet yhtiössä.

Uusien osakkeiden merkintähinta kirjataan osakepääomaan, jollei sitä osakeantipäätöksen mukaan merkitä kokonaan tai osittain sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Suorituksia sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon voidaan myös tehdä ilman osakeantia. Käyvän arvon rahastoon sisältyvät käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettujen rahoitusvarojen kertyneet arvonmuutokset ja ne siirretään tuloslaskelmaan kun instrumentista luovutaan. Suojausinstrumenttien rahastoon sisältyvät koronvaihtosopimusten kertyneet arvonmuutokset.

19. Ostovelat ja muut velat

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Ostovelat	25 617	22 210
Maksamattomat ammatinharjoittajapalkkiot	21 279	20 011
Ehdolliset vastikkeet (yrityskaupoista aiheutuneet)	2 233	3 178
Ennakonpidätysvelka	8 394	6 593
Arvonlisäverovelka	476	664
Asiakassopimuksiin perustuvat velat	457	
Sosiaaliturvamaksuvelka	259	241
Yrityskauppoihin liittyvä kauppahintavelka	297	3 728
Palkkoihin liittyvät velat	57 021	50 927
Henkilöstösivukuluihin liittyvät velat	22 899	15 091
Muut	17 042	13 222
Yhteensä	155 976	135 865

Muut pitkäaikaiset velat on eritelty liitetiedossa 17.

20. Johdannaiset

75 prosenttia konsernin 960 miljoonan euron lainapääomasta on suojattu korkojohdannaisilla. Korkojohdannaisilla suojataan konsernia vaihtuvakorkoisten lainojen viitekoron muutoksista aiheutuvalta korkojen rahavirtaan liittyvältä riskiltä. Lainojen ja niitä suojaavan koronvaihtosopimuksen olennaiset ehdot ovat yhteneväiset (pääoma, viitekorko, korkokausi ja koronmääräytymispäivä). Lainojen viitekorko on aina vähintään 0 prosenttia ja korkojohdannaisissa on vastaava korkolattia. Syksyyn 2021 asti voimassa olevaan korkokattojohdannaisiin ei sovelleta suojauslaskentaa. Syksystä 2021 syksyyn 2023 voimassaolevaan koronvaihtosopimukseen sovelletaan suojauslaskentaa. Lisätietoja suojauksesta on esitetty liitetiedossa 21.

Pitkäaikaiset johdannaisvelat

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Käyvät nettoarvot		
Suojauslaskennan piirissä olevat johdannaiset		
Koronvaihtosopimus	10 810	3 030
Suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset		
Korkokattosopimukset	1 023	833
Yhteensä	11 833	3 863
Suojauslaskennan piirissä olevan johdannaisen nimellisarvo	720 000	720 000
Suojauslaskennan ulkopuolella olevien johdannaisien nimellisarvo	720 000	720 000
Yhteensä	1 440 000	1 440 000

21. Rahoitusriskien hallinta

RISKIENHALLINNAN PERIAATTEET JA PROSESSI

Mehiläinen-konserni altistuu erilaisille rahoitusmarkkinariskeille, joita hallitaan hallituksen hyväksymien riskienhallintatoimenpiteiden mukaisesti. Mehiläinen-konsernin rahoitustoimintojen päätavoitteena on turvata riittävä rahoitus ja tunnistaa, mitata ja hallita rahoituksellisia riskejä. Vastuu konsernin rahoitusriskien hallinnasta on Mehiläinen-konsernin talous- ja rahoitusjohtajalla. Pääasialliset rahoitusriskit ovat rahoitustoimintoihin liittyvä luottoriski, likviditeetti- ja jälleenrahoitusriski, korkoriski sekä myyntisaamiin liittyvä luottoriski.

MARKKINARISKIT

Korkoriski

Konserni altistuu korkoriskille, kun markkinakorkojen ja korkomarginaalien muutokset vaikuttavat rahoituskuluihin, sijoitusten tuottoihin ja korollisten erien arvostukseen. Merkittävin vaikutus Mehiläinen Konserni -konsernin korkoriskiin on lainajärjestelyllä. Mehiläinen Yhtymä -konsernissa on syndikoitu lainasopimus, joka on allekirjoitettu elokuussa 2018. Lainajärjestelyyn sisältyvät syndikoidut vaihtuvakoroiset luotot, joihin liittyvää korkoriskiä on suojattu elokuun 2018 lopusta alkaen korkokattosopimuksella syyskuun 2021 loppuun asti, minkä jälkeen korkoriskiä suojataan koronvaihtosopimuksella syyskuun 2023 loppuun asti. Korkokattosopimukset sekä koronvaihtosopimus ovat Mehiläinen Yhtiöt Oy:ssä. Korkojohdannaisilla suojataan 75 prosenttia Mehiläinen Yhtiöt Oy:n sekä Mehiläinen Oy:n 960 miljoonan euron syndikoidusta luotosta. Velkajärjestelyssä on nollan prosentin korkolattia, joka sisältyy myös korkokatto- sekä koronvaihtosopimukseen. Korkokattosopimuksen perusteella Mehiläinen Yhtiöt Oy maksaa kiinteää maksua 147 tuhatta euroa kvartaaleittain (13 maksuerää) ja korkokatto on 0,4 prosenttia. 2021 alkavan koronvaihtosopimuksen perusteella Mehiläinen maksaa kiinteää korkoa 0,8742 prosenttia pa ja saa vaihtuvaa korkoa, joka on sidottu 3 kuukauden Euriboriin, lisättynä korkomarginaalilla. Konsernin korollisten velkojen keskimääräinen vuosikorko oli korkosuojaus huomioiden noin 5,0 prosenttia.

18.12.2019 Mehiläinen Yhtymä Oy -konserni allekirjoitti Amendment and Restatement Deed in respect of the Senior Facilities Agreement -nimisen asiakirjan. Asiakirjan päätarkoituksena on määritellä ehdot Pihlajalinnan hankintaan liittyvään 330 miljoonan euron lainarahoitukseen Mehiläinen Yhtiöt Oy:lle sekä lisätä konsernin valmiusluottojärjestelyä 100 miljoonalla eurolla. Samassa yhteydessä sovittiin Mehiläinen Hoivapalvelut Oy:lle nostettavasta 50 miljoonan euron Incremental Term Loan Facility -lainasta sekä marginaalin alentamisesta 0,25-0,5 %-yksiköllä.

Konserni on arvioinut markkinakorkojen nousun ja laskun vaikutusta konsernin korkokuluihin ja tulokseen ennen veroja muiden tekijöiden säilyessä muuttumattomana. Tilikauden lopun lainamäärällä ja korkoehdoilla korkokattosopimus huomioonottaen markkinakoron nousu yhdellä prosenttiyksiköllä vaikuttaisi konsernin korkokuluihin ja tulokseen -4,4 miljoonaa euroa.

Likviditeetti- ja jälleenrahoitusriski

Konsernin liiketoiminnan ja laajentumistavoitteiden kannalta on tärkeää, että konsernilla on rahavarojen lisäksi riittävästi luottojärjestelyitä käyttöpääomatarpeiden ja yritysostojen rahoittamiseen. Konsernin likviditeettiä ennustetaan sekä keskipitkällä että lyhyellä aikavälillä rahoitustarpeen ennakoimiseksi. Konsernin liiketoiminta on kannattavaa eikä konsernin näkemyksen mukaan merkittävää riskiä rahoituksen saatavuuteen liittyen ole.

Tilinpäätöshetken rahavarat olivat konsernissa 22,1 (22,6) miljoonaa euroa. Mahdolliset rahavarojen sijoitukset tehdään korollisiin, likvideihin, matalariskisiin instrumentteihin.

Mehiläinen Holding AB -konsernin hankinnan yhteydessä solmitun syndikoidun luottosopimuksen lainafasiliiteetit ovat yhteensä 960 miljoonaa euroa (first ja second lien -lainat). 760 miljoonaa euroa konsernin fasiliiteeteistä (first lien -lainat) erääntyy elokuussa 2025 ja 200 miljoonaa euroa (second lien -laina) erääntyy elokuussa 2026. Luottosopimukseen kuuluu lisäksi helmikuussa 2025 erääntyvä valmiusluottojärjestely (125 miljoonaa euroa), josta on allokoitu Mehiläinen Oy:lle 25 (17,5) miljoonaa euroa pankkitakauslimiitteihin sekä overdraft facilityyn. Valmiusluotosta oli tilikauden päättyessä käytössä 3,6 miljoonaa euroa takausjärjestelyihin. Velkojen erääntyminen on esitetty seuraavassa maturiteettijakauma -taulukossa.

Rahoitusvelkojen erääntymisajat

2019 1 000 euroa	alle 1 vuotta	1-2 vuotta	2-3 vuotta	3-4 vuotta	4-5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	43 717	43 755	43 597	43 597	45 822	1 005 772	1 226 260
Vuokrasopimusvelat (IFRS 16)	79 372	74 025	67 868	63 925	58 013	288 368	631 570
Korkokattosopimuksen maksuerät	589	442					1 031
Osamaksuvelat	275	451	231	87	22		1 065
Ehdolliset vastikkeet (yrityskauppoihin liittyvät)	2 233	2 381	934				5 548
Ostovelat	25 617						25 617
Maksamattomat ammatinharjoittajapalkkiot	21 279						21 279
Muut velat	162	685					847
Yrityskauppoihin liittyvä kauppahintavelka	297						297
Yhteensä	173 540	121 739	112 630	107 609	103 856	1 294 140	1 913 514

2018 1 000 euroa	alle 1 vuotta	1-2 vuotta	2-3 vuotta	3-4 vuotta	4-5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	50 378	49 820	53 939	58 013	60 251	1 085 928	1 358 328
Korkokattosopimuksen maksuerät	597	597	448				1 642
Rahoitusleasingvelat (IAS 17)	9	0	0				10
Osamaksuvelat	584	116	116				815
Ehdolliset vastikkeet (yrityskauppoihin liittyvät)	3 163	127	1 050				4 340
Ostovelat	22 210						22 210
Maksamattomat ammatinharjoittajapalkkiot	20 011						20 011
Muut velat	174						174
Yrityskauppoihin liittyvä kauppahintavelka	3 728						3 728
Yhteensä	100 853	50 660	55 553	58 013	60 251	1 085 928	1 411 258

Taulukon velat on esitetty diskonttaamattomina ja lukuihin sisältyvät pääoman takaisinmaksut ja korollisten velkojen osalta koronmaksut.

Konsernin lainasopimukset eivät sisällä kovenanttietoja, mikäli konsernin valmiusluottojärjestelyistä 40 prosenttia tai vähemmän on allokoitu lainoihin. Mikäli tämä raja ylittyy, täytyy First Lien Net Leverage Ratio -kovenantti täyttää. Tämä kovenanttitestaus tehdään Mehiläinen Yhtymä Oy -konsernin tasolla. Konserni raportoi lainoihin liittyvistä kovenanteista rahoittajille vuosineljänneksittäin. Mahdollisen kovenanttietojen rikkomisen seurauksena rahoittajat voivat vaatia lainojen nopeutettua takaisinmaksua. Lainojen vakuuksista on kerrottu liitetiedossa 25.

Luottoriski

Konsernin luottoriski muodostuu pääasiassa liiketoimintaan liittyvien myyntisaamisten luottoriskistä. Konsernilla on myös vähäisiä määriä lainasaamia, joihin liittyy luotto- ja vastapuoliriski. Myyntisaamiin liittyvä luottotappioriski on alhainen, sillä palveluita ostavilla kunnilla, vakuutusyhtiöillä ja yritysasiakkaila on konsernin luottopolitiikan mukaisesti etukäteen tarkastettu ja hyvä luottoluokitus. Konsernin myynti ei keskity yksittäisille suurille asiakkuuksille, vaan jakaantuu suurelle määrälle yksittäisiä asiakkaita. Yksityisasiakkaille suunnatuista palveluista saadaan pääosin käteismaksu. Perintäprosessissa käytetään ulkopuolisen perintätoimiston palveluita. Myyntisaamisten ikäjakauma ja myyntisaamisista kirjatut arvonalentumiset on esitetty liitetiedossa 15.

Valuuttariski

Konserni toimii pääasiassa Suomessa, joten sillä ei ole merkittävää toimintoihin liittyvää valuuttakurssiriskiä. Myös konsernin lainat ovat euromääräisiä.

22. Varaukset

	Tappiolliset sopimukset	Muut varaukset	Yhteensä
1.1.2019	4 846	221	5 067
IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus	-2 092		-2 092
Liiketoimintojen yhdistämiset		200	200
Varausten lisäykset	1 701	340	2 042
Käytetyt varaukset	-2 703	-165	-2 868
31.12.2019	1 752	596	2 348
1.6.2018			
Liiketoimintojen yhdistämiset	3 863	226	4 089
Varausten lisäykset	3 395	81	3 476
Käytetyt varaukset	-2 412	-86	-2 498
31.12.2018	4 846	221	5 067
1 000 euroa		31.12.2019	31.12.2018
Pitkäaikaiset varaukset		1 582	1 870
Lyhytaikaiset varaukset		766	3 197
Yhteensä		2 348	5 067

Tappiolliset sopimukset

Tappiolliset sopimukset sisältävät tappiollisia päivystyssopimuksia sekä muita sopimuksia. IFRS 16 -standardin käyttöönoton yhteydessä tyhjiin vuokratiloihin liittyvät varaukset on IFRS 16 -laskennan piirissä olevien vuokrasopimusten osalta purettu ja kirjattu vastaava alaskirjaus käyttöoikeusomaisuuserän arvoon. Varausten odotetaan realisoituvan vuoteen 2022 mennessä.

Muut varaukset

Muut varaukset sisältävät päätyneisiin työsuhteisiin, ennallistamisvarauksiin ja muihin varauksiin liittyviä kustannuksia. Varausten odotetaan realisoituvan vuoden 2020 aikana.

23. Pääomarakenteen hallinta

Pääomana hallinnoidaan konsernitaseen osoittamaa omaa pääomaa. Konserniin ei sovelleta ulkopuolisia pääomavaatimuksia. Pääoman hallinnan tavoitteena on pyrkiä pääomarakenteeseen, jonka avulla konserni varmistaa liiketoiminnan normaalit pitkän ja lyhyen aikavälin toimintaedellytykset. Merkittävimmät pääomarakenteeseen vaikuttavat tekijät ovat mahdolliset konsernin rakennejärjestelyt, yrityshankinnat, osinkopolitiikka sekä liiketoiminnan kannattavuus. Pääomarakenteen kehitystä seurataan nettovelkaantumisasteella sekä vertaamalla korollisia nettovelkoja oikaistuun käyttökatteeseen.

Nettovelkaantumisaste

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Korolliset rahoitusvelat ¹⁾	1 432 036	938 706
Korolliset saamiset	1 872	3 505
Rahavarat	22 090	22 612
Korolliset nettovelat ¹⁾	1 408 075	912 590
Oma pääoma yhteensä	911 271	951 371
Nettovelkaantumisaste (gearing) %	154,5	95,9

¹⁾ 2019 sisältää IFRS 16 -standardin mukaiset vuokrasopimusvelat.

24. Lähipiiri

Lähipiiriin luetaan Mehiläisen kanssa samaan konserniin kuuluva emoyhtiö Finnish Healthcare Services S.á r.l. Huomioiden yhtiöiden omistusrakenteen, myös seuraavat yhtiöt kuuluvat Mehiläinen Konserni Oy:n lähipiiriin: Asclepios Luxembourg S.á r.l., Asclepios Holdings S.á r.l., Asclepios Management 2 S.á r.l ja Asclepios Management 3 S.á r.l.

Mehiläinen Konserni Oy:n lähipiiriin kuuluvat omistajat, joilla on suoraan tai epäsuorasti yli 20 prosentin omistusosuus Mehiläinen Konserni Oy:ssä. 31.12.2019 tällaisia yhtiöitä olivat: CVC Capital Partnersin hallinnoimat rahastot, joissa sillä on määräysvalta.

Konsernin lähipiiriin luetaan lisäksi konsernin johtoon kuuluvat avainhenkilöt, joita ovat emoyrityksen hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, konsernin talous- ja rahoitusjohtaja sekä konsernin johtoryhmän jäsenistä liiketoiminnoista vastaavat johtajat, sekä heidän läheiset perheenjäsenensä ja heidän määräysvallasaan tai yhteisessä määräysvallassaan olevat yhteisöt. Konsernin lähipiiriin luetaan myös Finnish Healthcare Services S.á r.l:n hallituksen jäsenet ja heidän läheiset perheenjäsenensä.

Konsernin lähipiiriin kuuluvat myös tytäryritykset sekä osakkuusyrietykset Laser-Porus Oy, HYKSin kliiniset palvelut Oy ja Orton Oy, joista kaksi jälkimmäistä on myyty vuoden 2019 aikana, eivätkä siten ole kuuluneet konsernin lähipiiriin enää myyntipäivästä eteenpäin. Konserniyritykset on lueteltu jäljempänä.

Konsernin lähipiiritapahtumina on esitetty sellaiset tapahtumat, jotka eivät eliminoidu Mehiläinen Konserni Oy -konsernin konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Lähipiiriin kuuluvien tahojen kanssa tapahtuneet liiketoimet ovat olleet markkinaehtoisia.

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketapahtumat sekä saamiset ja velat

1 000 euroa	Myynnit	Saamiset	Laina-saamiset	Ostot	Muut kulut
31.12.2019					
Osakkuusyritykset	320	0		0	
Omistajat					108
Muut					
Yhteensä	320	0		0	108
31.12.2018					
Osakkuusyritykset	303	70	100	2	
Omistajat					96
Muut					
Yhteensä	303	70	100	2	96

Mehiläisellä on lisäksi lainoja CVC Credit Partnersin hallinnoimilta rahastoilta, joita ei ole katsottu kuuluvan lähipiiriin. Lainojen ehdot ovat markkinaehtoisia ja samanlaiset kuin muiden rahoittajien kanssa.

Ylimpään johtoon kuuluvien avainhenkilöiden työsuhde-etuudet

1 000 euroa	Toimitusjohtaja	Johtoryhmä ¹⁾	Yhteensä
1.1.-31.12.2019			
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	623	3 103	3 726
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	100	54	154
Palkkiot hallituksen jäsenille			245
Yhteensä	723	3 157	4 125
1.6.-31.12.2018			
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	118	615	733
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	31	18	49
Palkkiot hallituksen jäsenille			46
Yhteensä	149	633	828

¹⁾ Talous- ja rahoitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenistä liiketoimintajohtoon kuuluvat jäsenet. Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet sisältävät vain lisäeläkkeet.

Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet sisältävät palkan ja etuuksien lisäksi tulospalkkiot sekä bonuspalkkiot. Johdon palkkoihin ja muihin lyhytaikaisiin työsuhde-etuuksiin sisältyy toimitusjohtajan osalta peruspalkkaa 413,1 (118,0 ajalta 10.8.-31.12.2018) tuhatta euroa. Lisäksi vuonna 2019 toimitusjohtajalle maksettiin bonusta 210,0 (300,0) tuhatta euroa kalenterivuodelta 2018. Toimitusjohtaja on hallituksessa, mutta hänelle ei maksettu erillistä hallituspalkkiota.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta ja yrityksen irtisanoessa toimitusjohtajan maksettava erokorvaus vastaa 12 kuukauden palkkaa. Eläkeikä vastaa Suomen lakisääteistä eläketurvaa.

Vuonna 2019 konsernitilinpäätökseen sisältyvät konsernin emoyritys Mehiläinen Konserni Oy sekä seuraavat tytäryritykset

Tytäryritykset	Kotipaikka	Emoyrityksen omistus (%)	Osuus äänivallasta (%)
Asclepios Luxembourg S.á r.l.	Luxemburg	100	100
Asclepios Management 3 S.C.A.	Luxemburg	92,8	92,8
Desiker-Aurinkomäki Oy	Helsinki	100	100
Enonkosken Hoiva Oy	Enonkoski	100	100
Familiar Oy	Helsinki	100	100
Haapajärven Kimppakoti Oy	Haapajärvi	100	100
Haapajärven Lääkäritalo Oy ²⁾	Haapajärvi	100	100
Hoitokoti Poppeli Oy	Suonenjoki	100	100
Hoiva Mehiläinen Oy ⁴⁾	Helsinki	100	100
Hoivakoti Auringonnousu Oy	Myrskylä	100	100
Hoivakoti Kultarusko Oy ²⁾	Eura	100	100
Huoltosikka Oy	Mikkeli	100	100
ISH-Kiinteistöt Oy	Joensuu	100	100
Itä-Suomen Hoitokodit Oy	Joensuu	100	100
Itä-Uudenmaan Palvelukoti Oy	Loviisa	100	100
Jatkolot Oy	Kuopio	100	100
Joensuun hammaspaikka Oy ²⁾	Joensuu	100	100
JP-Työpaja Oy	Joutseno	100	100
Kalasadaman Asumispalvelut Oy	Helsinki	100	100
Kastarin Pienryhmäkodit Oy ²⁾	Hollola	100	100
Kaunummen Koti Oy	Eurajoki	100	100
Kiikan Palvelukoti Oy	Sastamala	100	100
Kormel Oy	Kouvola	100	100
Kotipalvelu Mehiläinen Oy	Espoo	100	100
Kuivannon Kotosa Oy	Riihimäki	100	100
Kuntoutumiskoti Meininki Oy	Lappeenranta	100	100
Lappeenrannan Palvelukoti Oy	Lappeenranta	100	100
Lastensuojelulaitos Eemeli Oy	Harjavalta	100	100
Lääkäriasema Joutsen Oy ²⁾	Loimaa	100	100
Leppävaaran hammaslääkärikeskus Helmi Oy ²⁾	Espoo	100	100
Mehiläinen Oy	Helsinki	100	100
Mehiläinen Arwola Oy	Akaa	100	100
Mehiläinen Ateriaali Oy ⁴⁾	Helsinki	100	100
Mehiläinen Eesti OÜ	Tallinna	100	100
Mehiläinen Hoivapalvelut Oy	Helsinki	100	100
Mehiläinen Lapinjärvi Oy	Lapinjärvi	82,5	82,5
Mehiläinen Länsi-Pohja Oy	Kemi	81,0	81,0
Mehiläinen Omakoti Ahki Oy ¹⁾²⁾	Paimio	100	100
Mehiläinen Omakoti Luhti Oy ¹⁾²⁾	Paimio	100	100
Mehiläinen Omakoti Ravuri Oy ¹⁾²⁾	Hollola	100	100
Mehiläinen Raija Oy	Hausjärvi	100	100
Mehiläinen Terveyspalvelut Oy	Helsinki	100	100
Mehiläinen Yhtymä Oy	Helsinki	100	100
Mehiläinen Yhtiöt Oy ³⁾	Helsinki	97,0	97,0
Mehiläinen Ykköskoti Hermanninranta Oy ¹⁾²⁾	Rautalampi	100	100
Mehiläinen Ykköskoti Reetanpiha Oy ¹⁾²⁾	Rautalampi	100	100
OIVA Riihi Oy	Kuopio	100	100
OmaPartners Oy	Helsinki	19,0	82,4
Oulun Palvelukoti Oy	Oulu	100	100

Tytäryritykset	Kotipaikka	Emoyrityksen omistus (%)	Osuus äänivallasta (%)
Palvelukoti Eloranta Oy	Pielavesi	100	100
Palvelukoti Huvikumpu Oy	Riihimäki	100	100
Palvelutalo Kotiranta Oy	Eno	100	100
Perhe- ja Palvelukodit Suomalainen Oy	Kuopio	100	100
Perhekoti Jääskeläinen Oy	Hämeenlinna	100	100
Pienryhmäkoti Havumäki Oy	Mikkeli	100	100
Promedi Oy/Ab ²⁾	Vaasa	100	100
Provesta Oy ²⁾	Kempele	100	100
Recare Oy	Merikarvia	100	100
Riekkomäen Palvelu Oy	Rauma	100	100
SeiMedi Oy ²⁾	Seinäjoki	100	100
Simikaaren Perhekoti Oy	Ylivieska	100	100
SM Amiprix Oy	Raahe	100	100
Sosiaalipalvelut Jussila Oy	Haapajärvi	100	100
Sosiaalipalvelut Leenala Oy	Haapajärvi	100	100
Toivonlahti Oy	Joensuu	100	100
Torpankartano Oy ²⁾	Oulu	100	100
Turun Seudun Työterveystalo Oy ²⁾	Turku	100	100
Tuusulan Kerttuli Oy ²⁾	Tuusula	100	100
Viitasaaren Ruustinna Oy	Viitasaari	100	100

Vuonna 2019 fuusioidut tytäryritykset	Kotipaikka
Asemanpuiston Lääkärikeskus Oy ²⁾	Forssa
Iisalmen Työterveysasema Oy ²⁾	Iisalmi
Kymen Nuorten Asema Oy	Iitti
Mainio Care Oy	Helsinki
Oy Medicum Services Ab	Espoo
Pihlajakoti Oy	Espoo
Porvoon Lääkärikeskus Oy	Porvoo
Porvoon Röntgen Oy	Porvoo
Sosiaalipalvelut Jyväsharju Oy ²⁾	Jyväskylä
Sosiaalipalvelut Tahtoranta Oy	Haapajärvi
Stoma Klinikat Oy	Helsinki
Tahtokodit Oy	Haapajärvi

Vuonna 2019 puretut tytäryritykset	Kotipaikka
Koillismaan Terveys Oy	Kuusamo
Lapin Lääkärikeskus Oy	Rovaniemi
Lääkäriasema Tuma Oy ²⁾	Riihimäki
Vakka-Suomen Lääkärikeskus Oy	Uusikaupunki

Vuonna 2019 myydyt tytär- ja osakkuusyrietykset	Kotipaikka
Mehiläinen Turvapuhelin Oy ⁴⁾	Helsinki
HYKSin kliiniset palvelut Oy	Helsinki
Orton Oy	Helsinki

Osakkuusyrietykset	Kotipaikka
Laser-Porus Oy	Oulu

¹⁾ Nimenmuutos tilikaudella 2019

²⁾ Hankinta vuonna 2019

³⁾ Mehiläinen Yhtymä Oy omistaa suoraan 97,0% ja Mehiläinen Konserni Oy lisäksi välillisesti 2,8% (Asclepius Management 3 S.C.A.:n kautta) Mehiläinen Yhtiöt Oy:stä. Täten konsernin omistusosuus Mehiläinen Oy:stä ja sen 100 % omistamista tytäryrityksistä on 99,8 %, 81,0 % Mehiläinen Länsi-Pohja Oy:stä, 82,5 % Mehiläinen Lapinjärvi Oy:stä ja 19,0 % OmaPartners Oy:stä (äänistä 82,4 %).

⁴⁾ Hoiva Mehiläinen Oy on osittaisjakautunut 31.8.2019 muodostaen kolme yhtiötä: Hoiva Mehiläinen Oy, Mehiläinen Ateriaali Oy, Mehiläinen Turvapuhelin Oy. Mehiläinen Turvapuhelin Oy on myyty 6.9.2019 konsernin ulkopuolelle.

Tiedot yrityshankinnoista on esitetty liitetiedossa 3.

25. Vastuositoumukset

Ei-purettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat

Konserni vuokralleottajana

IFRS 16 -standardin käyttöönoton 1.1.2019 jälkeen vuokravastuuna esitetään standardin mahdollistaman hel-
potuksen mukaisesti lyhytkestoiset ja vähäarvoiset vuokrasopimukset. Tämän lisäksi konsernin vuokraamiin
toimitiloihin liittyy muuttuvia vastikkeita, joita ei oteta mukaan IFRS 16 -laskentaan. Vuokravastuuna näkyvät
myös jo allekirjoitetut vuokrasopimukset, jotka alkavat vasta tulevina vuosina.

Toimitilavuokrat

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Yhden vuoden kuluessa	10 855	75 633
2-5 vuoden kuluessa	47 985	245 578
Yli viiden vuoden kuluessa	79 075	305 846
Yhteensä	137 914	627 057

Muut vuokrat

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Yhden vuoden kuluessa	187	1 195
2-5 vuoden kuluessa	52	971
Yhteensä	239	2 165

Osana normaalia liiketoimintaa konserni on tehnyt indikaatiivisia tarjouksia hoivakiinteistöistä. Savitaipaleen hoivakiinteistöjen kauppakirjat on allekirjoitettu vuonna 2019, mutta kaupat toteutuvat vasta 2020-2021, mikäli kaikki kauppajen ehdot toteutuvat. Kauppahinta arvioituine purkukustannuksineen on 4,3 miljoonaa euroa ja näihin liittyvien vuokrien nykyarvo on noin 9,3 miljoonaa euroa. Myös Mehiläinen Lapinjärvi Oy:llä on nykyarvoltaan n. 2,3 miljoonan euron arvoinen ehdollinen vuokrasopimus. Lisäksi konsernilla oli tilikauden päätöshetkellä noin 6,2 miljoonan euron edestä erilaisiin remontteihin ja yksiköiden avaamisiin liittyviä investointisitoumuksia.

Täsmäytys operatiivisten vuokravastuiden (IAS 17) ja vuokrasopimusvelkojen välillä (IFRS 16)

IFRS 16 -standardin käyttöönottohetkellä konserni kirjasi 419,0 miljoonaa euroa käyttöoikeusomaisuuseriä ja 470,3 miljoonaa euroa vuokrasopimusvelkoja. Näiden erotus vähennettynä laskennallisella verosaamisella kirjattiin omaan pääomaan.

Vuokrasopimusvelkojen määrittämisessä konserni on diskontannut vuokramaksut käyttäen lisäluoton korkoa 1.1.2019. Painotettu keskiarvo korolle oli 4,65 %.

1 000 euroa	1.1.2019
Operatiiviset vuokravastuut 31.12.2018	629 223
Diskonttauksen vaikutus	-111 586
Päätymispäivään liittyvät arviot ja jatko-optioiden käyttö	74 050
Lyhytaikaiset vuokrasopimukset ja vähäarvoiset omaisuuserät	-1 379
Vuokrasopimusvelan ulkopuolelle jäävät muuttuvat vastikkeet	-57 315
Tulevaisuudessa alkavat vuokrakohteet	-62 694
Kirjatut vuokrasopimusvelat 1.1.2019	470 299

Konserni vuokralleantajana

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Yhden vuoden kuluessa	708	718
2-5 vuoden kuluessa	494	799
Yli viiden vuoden kuluessa	98	196
Yhteensä	1 300	1 713

Konserni on edelleenvuokrannut yksittäisiä toimitiloja, jotka eivät ole liiketoiminnan käytössä.

Kaudella kuluksi kirjattujen vuokrien määrä on esitetty liitetiedossa 7 ja edelleenvuokrauksesta saadut vuokratuotot liitetiedossa 4.

Vakuudet ja muut vastuusitoumukset

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Omasta ja muiden puolesta annetut vakuudet		
Yrityskiinnitykset ¹⁾	16 276 300	11 284 037
Pantatut tytäryritysosakkeet ¹⁾	28 329	28 329
Pantatut saamiset Mehiläinen Yhtymä Oy -konserniyrityksiltä		
Pantatut pankkitilit ¹⁾	530	28 513
Talletus vuokrasopimuksen vakuutena	963	1 002
Pantatut muut osakkeet ²⁾		449
Yhteensä	16 306 122	11 342 330

¹⁾ Pantatut tytäryhtiösakkeet sekä konsernin yrityskiinnityksistä 16 276 (11 284) miljoonaa euroa ovat lainajärjestelyn vakuutena. Yrityskiinnitykset sisältävät myös 0,3 (0,04) miljoonan euron edestä ostettujen yritysten vakuuksia, jotka ovat palautuneet tilikauden jälkeen tai kuolettavina tilikauden vaihtuessa. Taulukossa on esitetty pantatut tytäryritysosakkeet yhtiöistä, joihin ei kohdistu yrityskiinnitystä.

²⁾ Pihlajakoti Oy:n pankkitakausten vakuutena (0,42 miljoonaa euroa) sekä Palvelukoti Eloranta Oy:n jo vuonna 2018 takaisinmaksettujen lainojen vakuutena (0,03 miljoonaa euroa). Palvelukoti Eloranta Oy:n vakuus on palautunut helmikuussa 2019.

Julkinen ostotarjous Pihlajalinna Oyj:n osakekannasta

Julkisesta ostotarjouksesta on kerrottu tarkemmin liitetiedossa 3

Muut vastuut

Konserni on tavanomaiseen liiketoimintaansa liittyen osallisena erinäisissä oikeuskäsittelyissä. Niillä ei arvioida olevan olennaista vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

26. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Yrityskauppoihin liittyvät tuotot	3 124	699
Yrityskauppoihin liittyvät kulut	-5 176	-9 884
Liiketoimintojen integroimisesta ja uudelleenjärjestelyistä aiheutuneet ja muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat kulut	-2 807	-9 726
Yhteensä	-4 859	-18 911

Vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyvät poikkeukselliset tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomat tapahtumat, kuten omistumuutokseen liittyvät kulut, yrityskauppoihin liittyvät kulut ja tuotot, joita ovat varainsiirtoverot, asiantuntijapalkkiot, ehdollisten vastikkeiden käyvän arvon muutokset, osakkeiden myyntivoitot ja -tappiot ja muut kaupan seurauksena syntyneet kulut, liiketoimintojen integroimisesta ja toiminnan uudelleenjärjestelyistä aiheutuneet kulut, kuten toimipaikkojen yhdistelystä aiheutuneet kulut, tyhjiksi jääneistä toimitiloista tehdyt vuokratulvaraukset (ei enää IFRS 16 -standardin käyttöönoton jälkeen) ja toiminnan tehostamiseen liittyvät kulut, sekä arvonalentumiset.

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Liiketoiminnan muut tuotot	3 164	603
Materiaalit ja palvelut	-222	-272
Työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut	-469	-263
Liiketoiminnan muut kulut	-7 332	-18 979
Yhteensä	-4 859	-18 911

27. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Pihlajalinna Oyj:stä tehdystä julkisesta ostotarjouksesta on kerrottu tarkemmin liitetiedossa 3.

Lisäksi tilinpäätöspäivän jälkeen on tehty kooltaan pienempiä liiketoimintakauppoja.

Konsernin taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Mehiläinen käyttää vaihtoehtoisia tunnuslukuja kannattavuuden seurantaan. Nämä täydentävät IFRS:n mukaisia tunnuslukuja.

Oikaistua käyttökatetta käytetään varsinaisen liiketoiminnan kannattavuuden seurantaan tarkoituksena parantaa kausien välistä vertailukelpoisuutta. Käyttökatteesta eliminoidaan vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, jotka on kuvattu liitteessä 26.

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018 ^{*)}
Liikevaihto	1 064 095	392 957
Oikaistu käyttökatte (EBITDA)	201 983	43 892
% liikevaihdosta	19,0	11,2
Käyttökate (EBITDA)	197 124	24 981
% liikevaihdosta	18,5	6,4
Oikaistu EBITA	118 824	33 380
% liikevaihdosta	11,2	8,5
EBITA	113 965	14 469
% liikevaihdosta	10,7	3,7
Liikevoitto	81 776	2 825
% liikevaihdosta	7,7	0,7
Tilikauden voitto	593	-17 033
Oman pääoman tuotto (ROE) %	0,1	-1,8
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) %	3,5	0,2
Taseen loppusumma	2 634 680	2 159 905
Oma pääoma	911 271	951 371
Investoinnit	28 011	16 635
% liikevaihdosta	2,6	4,2
Omaraisuusaste %	34,6	44,1
Nettovelkaantumisaste (gearing) %	154,5	95,9
Korolliset nettovelat	1 408 075	912 590
Henkilöstö keskimäärin, hlöä	9 077	7 914
Liikevaihto / henkilöstö keskimäärin	117	50

^{*)} Ensimmäisen tilikauden takia tunnusluvut on laskettu käyttämällä tilikauden päättävää tasetta.

Tunnusluvut ilman IFRS 16 -standardin vaikutusta

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Oikaistu käyttökatte (EBITDA)	125 205	43 892
% liikevaihdosta	11,8	11,2
Oikaistu EBITA	99 455	33 380
% liikevaihdosta	9,3	8,5
Liikevoitto	62 542	2 825
% liikevaihdosta	5,9	0,7

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

OMAN PÄÄOMAN TUOTTO (ROE) %	=	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma yhteensä (keskimäärin tilikauden aikana)}} \times 100$
SIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO (ROI) %	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja + rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma yhteensä + korolliset velat (keskimäärin tilikauden aikana)}} \times 100$
OMAVARAISUUSASTE %	=	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$
NETTOVELKAANTUMISASTE (GEARING) %	=	$\frac{\text{Korolliset velat - (korolliset saamiset + rahavarat)}}{\text{Oma pääoma yhteensä}} \times 100$
KÄYTTÖKATE (EBITDA)	=	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset
OIKAISTU KÄYTTÖKATE (EBITDA)	=	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset + käyttökatteen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
EBITA	=	EBITDA - (poistot - yrityskaupoista syntyneiden aineettomien hyödykkeiden poistot)
OIKAISTU EBITA	=	EBITDA - (poistot - yrityskaupoista syntyneiden aineettomien hyödykkeiden poistot) + EBITA:n vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
KOROLLISET NETTOVELAT	=	Korolliset velat - (korolliset saamiset + rahavarat)
KOROTTOMAT VELAT	=	Velat yhteensä - korolliset velat
HENKILÖSTÖ KESKIMÄÄRIN	=	Keskiarvo laskettu kuukauden henkilöstömäärien keskiarvona (henkilötyövuosiksi muutettuna)

Tunnuslukujen täsmäytys IFRS-tilinpäätöslukuihin

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
SIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO (ROI) %		
Tulos ennen veroja	4 216	-19 553
Rahoituskulut	77 950	22 556
Oma pääoma 1.1. / 1.6.	912 326	951 371
Korolliset velat 1.1. / 1.6.	1 409 006	938 706
Oma pääoma 31.12.	911 271	2 159 905
Korolliset velat 31.12.	1 432 036	-269 828
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) %	3,5	0,2
OMAN PÄÄOMAN TUOTTO (ROE) %		
Tilikauden tulos	593	-16 736
Oma pääoma 1.1. / 1.6.	912 326	951 371
Oma pääoma 31.12.	911 271	951 371
Oman pääoman tuotto (ROE) %	0,1	-1,8
OMAVARAISUUSASTE %		
Oma pääoma yhteensä	911 271	951 371
Taseen loppusumma	2 634 680	2 159 905
Saadut ennakot	-833	-986
Omavaraisuusaste %	34,6	44,1
NETTOVELKAANTUMISASTE (GEARING) %		
Korolliset velat	1 432 036	938 706
Korolliset saamiset	-1 872	-3 505
Rahavarat	-22 090	-22 612
Korolliset nettovelat	1 408 075	912 590
Oma pääoma yhteensä	911 271	951 371
Nettovelkaantumisaste (gearing) %	154,5	95,9
VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT		
Yrityskauppihin liittyvät tuotot	3 124	699
Yrityskauppihin liittyvät kulut	-5 176	-9 884
Liiketoimintojen integroimisesta ja uudelleenjärjestelyistä aiheutuneet ja muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-2 807	-9 726
Käyttökateen ja EBITA:n vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-4 859	-18 911
Liikevoiton vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-4 859	-18 911
KÄYTTÖKATE (EBITDA) JA OIKAISTU KÄYTTÖKATE (EBITDA)		
Liikevoitto	81 776	2 825
Poistot ja arvonalentumiset	115 348	22 157
Käyttökate (EBITDA)	197 124	24 981
Käyttökateen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	4 859	18 911
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	201 983	43 892
EBITA ja oikaistu EBITA		
Käyttökate (EBITDA)	197 124	24 981
Poistot	-115 348	-22 124
Yrityskaupoista syntyneiden aineettomien hyödykkeiden poistot	32 189	11 612
EBITA	113 965	14 469
EBITA:n vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	4859	18 911
Oikaistu EBITA	118 824	33 380

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
OIKAISTU KÄYTTÖKATE (EBITDA) ILMAN IFRS 16 -STANDARDIN VAIKUTUSTA		
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	201 983	43 892
Liiketoiminnan muut tuotot / kulut (netto)	-76 644	
Käyttökateen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-135	
Oikaistu käyttökate (EBITDA) ilman IFRS 16 -standardin vaikutusta	125 205	43 892
OIKAISTU EBITA ILMAN IFRS 16 -STANDARDIN VAIKUTUSTA		
Oikaistu EBITA	118 824	33 380
Liiketoiminnan muut tuotot / kulut (netto)	-76 644	
Poistot ja arvonalentumiset	57 410	
Käyttökateen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-135	
Oikaistu EBITA ilman IFRS 16 -standardin vaikutusta	99 455	33 380
LIIVEVOITTO ILMAN IFRS 16 -STANDARDIN VAIKUTUSTA		
Liikevoitto	81 776	2 825
Liiketoiminnan muut tuotot / kulut (netto)	-76 644	
Poistot ja arvonalentumiset	57 410	
Liikevoitto ilman IFRS 16 -standardin vaikutusta	62 542	2 825

Emoyrityksen tuloslaskelma

1 000 euroa	Liite	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot		-245	-46
Henkilöstökulut yhteensä	2	-245	-46
Liiketoiminnan muut kulut			
Liiketoiminnan muut kulut	3	-361	-348
Liikevoitto / -tappio		-606	-393
Rahoitustuotot ja -kulut			
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Saman konsernin yrityksiltä		106	6
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Muille		-169	-301
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		-64	-296
Voitto / Tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		-670	-689
Konserniavustus			
Konserniavustus		1 400	
Tilikauden voitto / tappio ennen veroja		730	-689
Tuloverot			
Tuloverot		-8	
Tilikauden voitto / tappio		722	-689

Emoyrityksen tase

1 000 euroa	Liite	31.12.2019	31.12.2018
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä	4	964 959	964 959
Pysyvät vastaavat yhteensä		964 959	964 959
Vaihtuvat vastaavat			
Lyhytaikaiset saamiset			
Saamiset saman konsernin yrityksiltä			
Lainasaamiset		5 201	
Muut saamiset		1 400	
Siirtosaamiset		106	
Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä		6 707	
Siirtosaamiset		3	
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		6 709	
Rahat ja pankkisaamiset		23	1 454
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		6 732	1 454
Vastaavaa yhteensä		971 691	966 413
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osakepääoma		3	3
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		971 444	966 776
Edellisten tilikausien voitto / tappio		-689	
Tilikauden voitto / tappio		722	-689
Oma pääoma yhteensä	5	971 480	966 090
Vieras pääoma			
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Ostovelat		118	4
Velat saman konsernin yrityksille		74	6
Muut velat		10	19
Siirtovelat		9	294
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		211	323
Vieras pääoma yhteensä		211	323
Vastattavaa yhteensä		971 691	966 413

Emoyrityksen rahoituslaskelma

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto/tappio	722	-689
Oikaisut		
Verot	8	
Tilinpäätössiirrot	-1 400	
Muut liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa		2
Rahoitustuotot ja -kulut	64	296
Käyttöpääoman muutokset		
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos	-3	
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos	-111	245
Saadut korot		6
Liiketoiminnan rahavirta	-720	-140
Investointien rahavirta		
Ostetut tytäryhtiöosakkeet		-713 025
Investointien rahavirta		-713 025
Rahoituksen rahavirta		
Maksullinen osakeanti	4 785	714 845
Omien osakkeiden hankinta	-117	
Osakeanteihin liittyvät kulut	-178	-226
Lyhytaikaisten lainojen nostot		35 399
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut		-35 399
Myönnettyt lainat konserniyhtiöille	-5 950	
Lainasaamisten takaisinmaksut konserniyhtiöiltä	749	
Rahoituksen rahavirta	-711	714 619
Rahavarojen muutos	-1 431	1 454
Rahavarat tilikauden alussa	1 454	
Rahavarat tilikauden lopussa	23	1 454

Emoyrityksen tilinpäätöksen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Emoyrityksen tilinpäätös on laadittu noudattaen Suomen kirjanpitolainsäädäntöä. Tilikausien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia keskenään, koska Mehiläinen Konserni Oy aloitti toimintansa 1.6.2018, joten tilikaudet eivät ole saman pituisia keskenään.

SIJOITUKSET

Tytärtyhtiöosakkeet on arvostettu taseessa hankintamenoon vähennettynä mahdollisilla arvonalennuksilla.

RAHOITUSKULUT

Yhtiön osakeantoihin liittyvät kulut on kirjattu tuloslaskelmaan rahoituskuluksi.

2. Henkilöstökulut

Emoyhtiössä ei ole henkilökuntaa. Henkilöstökulut koostuvat kokonaisuudessaan palkkioista hallituksen jäsenille.

3. Liiketoiminnan muut kulut

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Konsultti- ja asiantuntijapalkkiot	307	131
Tietohallinto- ja puhelinkulut	6	4
Muut henkilöstökulut		156
Hallintokulut	48	7
Muut kulut		50
Yhteensä	361	348

Tilintarkastajan palkkiot

1 000 euroa	1.1.-31.12.2019	1.6.-31.12.2018
Ernst & Young Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	64	43
Veroneuvonta	90	4
Muut palkkiot	1	67
Yhteensä	156	115

4. Sijoitukset

Osuudet saman konsernin yrityksissä

1 000 euroa	Tytärtyhtiöosakkeet
Hankintameno 1.1.2019	964 959
Hankintameno 31.12.2019	964 959
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	964 959
Hankintameno 1.6.2018	
Lisäykset	964 959
Hankintameno 31.12.2018	964 959
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	964 959

Tytärtyhtiöt (suorat omistukset)	Kotipaikka	Omistusosuus %
Mehiläinen Yhtymä Oy	Helsinki	100
Asclepios Luxembourg S.á r.l.	Luxemburg	100
Asclepios Management 3 S.C.A. ¹⁾	Luxemburg	58,6

¹⁾ Mehiläinen Konserni Oy omistaa suoraan (58,6 %) ja välillisesti (34,2 %) yhtiön Asclepios Luxembourg S.á r.l kautta yhtiötä Asclepios Management 3 S.C.A. Kokonaisomistus on täten 92,8 % yhtiöstä.

5. Oma pääoma

OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET TILIKAUDELLE 2019

Mehiläinen Konserni Oy:llä on tilikauden lopussa 971 448 564 osaketta jakautuen A-sarjan osakkeisiin 47 629 534 kpl ja B-sarjan osakkeisiin 923 819 030 kpl. Osakkeet jakautuvat lajeihin, jotka eroavat toisistaan etusijajärjestyksen mukaisesti varoja jaettaessa yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Muilta osin yhtiön osakkeet tuottavat yhtiöjärjestyksen mukaisesti yhtäläiset oikeudet yhtiössä. Mehiläinen Konserni Oy:llä ei ole voimassaolevia osakeoptio-ohjelmia. Osakepääoma on 2 500 euroa.

Tilikauden aikana sijoitettuun vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP) on merkitty yhteensä 4,8 miljoonaa euroa maksullisilla suunnatuilla osakeantaneilla seuraavasti:

- Yhtiön hallitus on sille 30.11.2018 annetun osakeantivaltuutuksen nojalla 17.9.2019 päättänyt osakeannista, jossa annettiin yhteensä 146 696 uutta A-sarjan osaketta ja 458 304 uutta B-sarjan osaketta yhteensä 0,6 miljoonan euron yhteenlaskettua merkintähintaa vastaan.
- Yhtiön hallitus on sille 30.11.2018, 4.6.2019 ja 16.9.2019 annettujen osakeantivaltuutusten nojalla 3.10.2019 päättänyt osakeannista, jossa annettiin yhteensä 167 200 uutta A-sarjan osaketta ja 4 012 800 uutta B-sarjan osaketta yhteensä 4,2 miljoonan euron yhteenlaskettua merkintähintaa vastaan.

Edellä mainitut osakeannit on suunnattu yhtiön henkilöstöön kuuluville sijoittajille osana yhtiön omistajapohjan laajentamista.

Yhtiö on tilikauden aikana hankkinut omia osakkeitaan henkilösijoittajilta, jotka ovat luopuneet omistuksestaan yhtiössä. Omia osakkeita on hankittu yhteensä 115 000 kappaletta, joista 28 888 kappaletta on ollut A-sarjan osakkeita ja 86 112 kappaletta B-sarjan osakkeita. Osakkeiden suhteellinen osuus yhtiön kaikista osakkeista tilikauden lopussa on ollut alle 0,01 prosenttia, ja osakkeet on mitätöity välittömästi niiden tultua yhtiön haltuun. Yhtiön maksama vastike osakkeista on ollut 1 euro per osake.

Tilikauden päättyessä voimassa olevat osakeanteihin ja omien osakkeiden hankintaan liittyvät päätökset:

- Yhtiön osakkeenomistajat ovat 4.6.2019 valtuuttaneet hallituksen päättämään osakeannista. Valtuutuksen nojalla voidaan antaa yhteensä enintään 1 000 000 kappaletta osakkeita, joista enintään 251 200 kappaletta A-sarjan osakkeita ja enintään 748 800 kappaletta B-sarjan osakkeita. Valtuutuksen nojalla on tilikauden päättyessä antamatta 180 504 kappaletta A-sarjan osakkeita.
- Yhtiön osakkeenomistajat ovat 16.9.2019 valtuuttaneet hallituksen päättämään osakeannista. Valtuutuksen nojalla voidaan antaa yhteensä enintään 4 165 504 kappaletta osakkeita, joista enintään 251 200 kappaletta A-sarjan osakkeita ja enintään 3 914 304 kappaletta B-sarjan osakkeita. Valtuutuksen nojalla on tilikauden päättyessä antamatta 251 200 kappaletta A-sarjan osakkeita ja 748 800 kappaletta B-sarjan osakkeita.
- Yhtiön osakkeenomistajat ovat 4.6.2019 valtuuttaneet hallituksen päättämään omien osakkeiden hankinnasta. Valtuutuksen nojalla voidaan hankkia yhteensä enintään 3 000 000 kappaletta osakkeita, joista enintään 1 500 000 kappaletta A-sarjan osakkeita ja enintään 1 500 000 kappaletta B-sarjan osakkeita. Valtuutuksen nojalla on tilikauden päättyessä hankkimatta 1 471 112 kappaletta A-sarjan osakkeita ja 1 413 888 kappaletta B-sarjan osakkeita.

1 000 euroa	A-osakkeita (kpl)	B-osakkeita (kpl)	Osakemäärä yhteensä (kpl)	Osake pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
Tasearvo 1.1.2019	47 344 526	919 434 038	966 778 564	3	966 776	-689	966 090
Osakeanti 17.9.2019	146 696	458 304	605 000		605		605
Omien osakkeiden hankinta 23.9.2019	-28 888	-86 112	-115 000		-117		-117
Osakeanti 3.10.2019	167 200	4 012 800	4 180 000		4 180		4 180
Tilikauden voitto						722	722
Tasearvo 31.12.2019	47 629 534	923 819 030	971 448 564	3	971 444	33	971 480

Tilikaudella 2019 tehdyt osakemerkinnät on maksettu rahana.

OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET TILIKAUDELLE 2018

Mehiläinen Konserni Oy:llä oli tilikauden 2018 lopussa 966 078 564 osaketta jakautuen A-sarjan osakkeisiin 47 168 686 kpl ja B-sarjan osakkeisiin 918 909 878 kpl. Lisäksi yhtiö on tilikauden 2018 aikana antanut yhteensä 175 840 A-sarjan osaketta ja 524 160 B-sarjan osakkeita, jotka oli tilikauden päättyessä merkitty ja maksettu (700 000 euroa), mutta jotka rekisteröitiin kaupparekisteriin 15.1.2019. Osakkeet jakautuvat lajeihin, jotka eroavat toisistaan etusijajärjestyksen mukaisesti varoja jaettaessa yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Muilta osin yhtiön osakkeet tuottavat yhtiöjärjestyksen mukaisesti yhtäläiset oikeudet yhtiössä. Mehiläinen Konserni Oy:llä ei ole voimassaolevia osakeoptio-ohjelmia. Osakepääoma on 2 500 euroa.

Tilikauden aikana sijoitettuun vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP) merkittiin yhteensä 966,8 miljoonaa euroa maksullisilla suunnatuilla osakeanteilla seuraavasti:

- Yhtiön osakkeenomistaja päätti 9.8.2018 osakeannista, jossa annettiin yhteensä 45 111 776 uutta A-sarjan osaketta ja 886 238 687 uutta B-sarjan osaketta yhteensä 931,4 miljoonan euron yhteenlaskettua merkintähintaa vastaan. Samassa yhteydessä yhtiön olemassa olleet 2 500 osaketta muuttuivat A-sarjan osakkeiksi.
- Yhtiön hallitus on sille 9.8.2018 annetun osakeantivaltuutuksen nojalla 9.10.2018 päättänyt osakeannista, jossa annettiin yhteensä 1 561 930 uutta A-sarjan osaketta ja 22 963 679 uutta B-sarjan osaketta yhteensä 24,5 miljoonan euron yhteenlaskettua merkintähintaa vastaan.
- Yhtiön hallitus on sille 9.8.2018 annetun osakeantivaltuutuksen nojalla 23.11.2018 päättänyt osakeannista, jossa annettiin yhteensä 668 320 uutta A-sarjan osaketta ja 10 231 672 uutta B-sarjan osaketta yhteensä 10,9 miljoonan euron yhteenlaskettua merkintähintaa vastaan.

Edellä mainitut osakeannit suunnattiin yhtiön institutionaalisille sijoittajille sekä henkilöstöön kuuluville ja muille sijoittajille osana Mehiläinen Holding AB:n hankinnan rahoitusta sekä sen yhteydessä tehtyä yhtiön omistusrakenteen uudelleenjärjestelyä. Osakkeiden merkintähinnat perustuivat kahden toisistaan riippumattoman ammattimaisen sijoittajaosapuolen välillä kaupallisten neuvottelujen lopputuloksena ja tavanomaisia arvonnääritysperiaatteita noudattaen tehtyyn sopimukseen Mehiläinen Holding AB:n osakkeiden arvosta.

Tilikauden päättyessä voimassa olleet osakeanteihin liittyvät päätökset:

- Yhtiön osakkeenomistajat ovat 30.11.2018 valtuuttaneet hallituksen päättämään osakeannista. Valtuutuksen nojalla voidaan antaa yhteensä enintään 1 000 000 kappaletta osakkeita, joista enintään 251 200 kappaletta A-sarjan osakkeita ja enintään 748 800 kappaletta B-sarjan osakkeita.

1 000 euroa	A-osakkeita (kpl)	B-osakkeita (kpl)	Osakemäärä yhteensä (kpl)	Osake pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
Tasearvo 1.6.2018							
Osakepääoman lisäys	2 500		2 500	3			3
Osakeanti 9.8.2018	45 111 776	886 238 687	931 350 463		931 350		931 350
Osakeanti 9.10.2018	1 561 930	22 963 679	24 525 609		24 526		24 526
Osakeanti 23.11.2018 ¹⁾	668 320	10 231 672	10 899 992		10 900		10 900
Tilikauden tappio						-689	-689
Tasearvo 31.12.2018	47 344 526	919 434 038	966 778 564	3	966 776	-689	966 090

¹⁾ Sisältää tilinpäätöshetkellä rekisteröimättömät osakemerkinnät (700 000 euroa).

Osakemerkintöjen maksut (SVOP) vuonna 2018

1 000 euroa	Rahalla maksettu	Apporttina maksettu	Yhteensä
2018			
Osakeanti 9.8.2018	680 417	250 934	931 351
Osakeanti 9.10.2018	12 416	12 110 ¹⁾	24 526
Osakeanti 23.11.2018	1 100	9 800 ¹⁾	10 900
Yhteensä	693 932	272 844	966 776

¹⁾ Velka 20,9 miljoonaa euroa konvertoitu omaksi pääomaksi sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta 31.12.

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Kertyneet voittovarot 1.1./1.6.	-689	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	971 444	966 776
Tilikauden tulos	722	-689
Yhteensä	971 477	966 087

6. Vakuudet ja vastuusitoumukset

1 000 euroa	31.12.2019	31.12.2018
Pantatut tytäryritysosakkeet	23 195	23 195

Hallituksen voitonjakoehdotus

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden tuloksesta ei jaeta osinkoa ja tulos siirretään kertyneet voittovarot -tilille.

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsinki, 5. päivänä maaliskuuta 2020

Andreas Tallberg

hallituksen puheenjohtaja

Harri Aho

hallituksen jäsen

Lave Beck-Friis

hallituksen jäsen

Tomas Ekman

hallituksen jäsen

Eveliina Huurre

hallituksen jäsen

Minna Kohmo

hallituksen jäsen

Janne-Olli Järvenpää

hallituksen jäsen

TILINTARKASTAJAN TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsinki, 5. päivänä maaliskuuta 2020

Ernst & Young Oy
Tilintarkastusyhteisö

Mikko Rytilahti
KHT

Tilintarkastuskertomus

Mehiläinen Konserni Oy:n yhtiökokoukselle

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Mehiläinen Konserni Oy:n (y-tunnus 2915284-1) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2019. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitalinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitalinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyysriskit, suunnitteleme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön ja konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö ja konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 5.3.2020

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Mikko Rytilahti
KHT